

JAARSTUKKEN 2020

Rijks

INHOUDSOPGAVE

Introductie

1.	Leeswijzer	2
2.	Voorwoord	4

Bestuursverslag

1.	Waar staat 't Rijks voor?	6
2.	Jaarverslag bestuur	8
3.	Succesfactoren	13
4.	Leerlingen en onderwijs	16
5.	Personeel	20
6.	Huisvesting	22
7.	Financieel	24
8.	Maatschappij	36
9.	Continuïteitsparagraaf	46
10.	Slot	59

Jaarrekening

1.	Algemeen	62
2.	Waarderingsgrondslagen	64
3.	Balans per 31 december 2020	70
4.	Staat van baten en lasten over 2020	72
5.	Kasstroomoverzicht over 2020	73
6.	Toelichting op de balans	74
7.	Toelichting op de staat van baten en lasten	88
8.	WNT	100

Overige gegevens

1.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	105
----	---	-----

Bijlagen

1.	Gegevens over de rechtspersoon	
2.	Aansluiting rijksbijdrage met het jaaroverzicht van DUO	
3.	Overzicht hoofd- en nevenfuncties bestuur	
4.	Overzicht kengetallen	

INTRODUCTIE

Om tot goede jaarstukken te komen, is het van belang te benoemen voor wie we deze verantwoording maken. Het eerste hetgeen daarbij naar boven komt, is natuurlijk het ministerie van OC&W. Wij zijn verplicht deze stukken voor 1 juli aan hun te doen toekomen en voldoen in dit stuk ook aan hun inrichtingsvereisten. Maar we willen meer met dit boekwerk bereiken.

Hieronder volgt een opsomming voor wie wij dit stuk maken:

- Directie
- Personeel
- Bestuur
- Ouders
- Gemeente
- Bank
- Partners (in de regio)

Om het voor alle bovengenoemde 'stakeholders' prettig leesbaar te maken, hebben we een leeswijzer gemaakt. Hierin wordt per onderdeel van dit boekwerk een korte beschrijving gemaakt van hetgeen daarin wordt besproken.

Wij proberen verder in deze jaarstukken vakraal zoveel als mogelijk te vermijden (af en toe komen we hier wegens richtlijnen echter niet onderuit) en hechten er hierbij aan zo transparant mogelijk te zijn.

We publiceren onze jaarstukken op www.rsgrijs.nl en attenderen de belanghebbenden hierop.

Bestuursverslag

In dit deel worden achtereenvolgens de belangrijkste kenmerken van onze school beschreven. Tevens brengt het schoolbestuur verslag uit van hetgeen zich dit jaar in de diverse geledingen van de school heeft afgespeeld en legt het verantwoording af op welke wijze de code voor goed bestuur inhoud krijgt. Daarnaast wordt stil gestaan bij de missie en visie van de school en de kritische succesfactoren die wij als school hebben vastgesteld, alsook de daaraan gekoppelde haalbare en meetbare resultaten.

Vervolgens wordt ingezoomd op de ontwikkeling van het aantal leerlingen, hun schoolprestaties en de diverse keuzeprogramma's die 't Rijks biedt om je talent te ontdekken en te ontwikkelen. In de paragraaf personeel wordt ingegaan op de formatie die we uitgeven, de in- en uitstroom van personeel en ons verzuim. Daarna wordt er stilgestaan bij onze gebouwsituatie, de huisvestingswerkzaamheden die we hebben (laten) verrichten, de ICT ontwikkelingen binnen school en de investeringen die er hebben plaatsgevonden.

Vervolgens maken we een analyse van ons financiële resultaat, bespreken we onze financiële kengetallen, vertellen we iets over de manier waarop we aanbesteden en hoe ons treasurybeleid (beheersing van de financiële positie van de school) wordt vormgegeven.

In de paragraaf maatschappij vertellen we over de inrichting van ons onderwijs en hoe wij daarbij onze leerlingen in staat stellen te kunnen participeren in de huidige en toekomstige samenleving, de manier waarop de school omgaat met verduurzaming, onze samenwerkingsvormen, de manier waarop wij als school de actiepunten (lees prestatiebox) van het Ministerie vormgeven, onze communicatie richting ouders, de samenwerking met de (P)MR en de wijze waarop wij onze bestuurders belonen.

In de continuïteitsparagraaf wordt ingegaan op de verwachtingen voor de komende 5 jaar qua leerlingentaallen, formatie, financiële resultaten en kengetallen. Daarnaast vertellen we hier iets over onze risico's en de maatregelen die we nemen om deze te beperken, de planning- & control cyclus en de kwaliteit van ons onderwijs. Tot slot lichten we onze toekomstplannen toe.

Jaarrekening

Deze omvat de financiële verantwoording over 2020; de balans, de zogenaamde staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht.

Met de balans, inclusief de toelichting, proberen we u inzicht te geven in het vermogen van de school, de tegoeden op de bank, de leningen van de school, de overige schulden en tegoeden van de school aan het eind van het kalenderjaar.

Met de staat van baten en lasten met de daarbij behorende toelichting, geven we u inzicht hoe het resultaat over 2020 tot stand is gekomen. Hier kunt u terugvinden wat de bijdragen van het Ministerie zijn, van de gemeente en de overige opbrengsten. Tevens vindt u hierbij de hoogte terug van de salariskosten die we jaarlijks kwijt zijn, een specificatie van de overige personele kosten, hoeveel we afschrijven op onze gebouwen en inventaris, uit welke onderdelen onze huisvestingskosten bestaan, de overige kosten en tenslotte de rentebaten en –lasten. Het kasstroomoverzicht behelst de werkelijke uitgaven en inkomsten. Dit legt uit hoe het verschil tussen de banktegoeden aan het begin en eind van het jaar tot stand komt.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan een accountantscontrole en leidt tot een oordeel van de onafhankelijk accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Bijlagen

De bijlagen vertellen u achtereenvolgens iets over:

- de algemene gegevens van de school
- de baten van de school en hoe deze aansluiten op het overzicht dat het Ministerie jaarlijks verstrekt
- de door het Ministerie gepubliceerde kengetallen van de school en hoe zich deze verhouden tot landelijke cijfers

Weergave van bedragen

De bedragen worden aangegeven in hele euro's. In sommige financiële tabellen worden ze afgerond op duizendtallen, hiervan wordt in dat geval bovenin expliciet melding gedaan.

VOORWOORD

2400 Leerlingen inspireren om te leren!

Dit blijft bovenaan ons lijstje. Hier gaat het tenslotte om. Ik ben er trots dat we zulke mooie resultaten hebben behaald met de leerlingen. Zowel de overgang als de eindexamenresultaten van 2020 zien er heel goed uit! Dat is fijn en laat zien dat we op de goede weg zijn. Dit voortzetten en verbeteren door leerlingen te inspireren om te gaan leren zou geweldig zijn.

Het coronavirus beheerst momenteel de samenleving en daarmee ook de school.

Het credo voor deze periode is dan ook "veiligheid en continuïteit". We willen dat elke leerling en collega zich veilig voelt op school en dat het onderwijsleerproces door kan blijven gaan. We gaan er dan ook vanuit dat we de school en het onderwijs op school voorrang moeten geven.

Onze interne risicoanalyse laat zien dat wij het als school hierbij goed doen en dat de veiligheidsthema's (waaronder corona) als lager dan gemiddeld door de diverse geledingen binnen school worden gezien.

De thema's uit ons kersverse nieuwe schoolplan 2020-2024 zijn meegenomen in dit document. Tevens zijn we de school qua huisvesting momenteel flink in een nieuwe jas aan het steken. Bepaalde gebouwdelen zijn of worden gerestaureerd en getransformeerd. We willen dit doen in een periode van circa vijf jaar. Het gaat hier om aanpassingen ten behoeve van de onderwijskundige vernieuwingen, de verduurzaming van de gebouwen en verbetering van de arbeidsomstandigheden (voor zowel leerlingen als personeel).

Het betreft de gebouwdelen:

-
- hbs en conciërgewoning en lokaal 13 (deze zijn sinds kort in gebruik als brugklasgebouw en stafgebouw)
  - vleugel uit de '80-er jaren aan het Bolwerk en de vleugel uit de '80 en '90-er jaren aan de Zuidzijde Zoom
-

4

We zijn trots op 't Rijks. Met dit jaarverslag willen we met u doornemen welke stappen we dit jaar weer hebben gemaakt. We wensen u veel leesplezier en reacties zien we graag tegemoet!

Leon de Rond
rector/bestuurder

BESTUURSVERSLAG 2020

1. WAAR STAAT 'T RIJKS VOOR?

Onze Missie

'We ontdekken en ontwikkelen onze talenten!'

Op 't Rijks willen we elk kind uitdagen om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen in een veilige, zorgzame en duurzame omgeving, zodat met plezier kan worden geleerd.

Onze Visie

'We durven te dromen, te leren en te werken aan onze toekomst!'

Kinderen en collega's leren doordat ze uitgedaagd worden om boven zichzelf uit te stijgen.

Ons onderwijsaanbod biedt elke leerling en elke professional de kans om talenten te ontdekken en te ontwikkelen om met vertrouwen nieuwe dingen te durven doen (dromen, denken, durven en doen).

De leerdoelen zijn gericht op kwalificatie, socialisatie en personalisatie. Ons onderwijs is er op gericht dat we kennis, kunde, competenties en attitudes ontwikkelen bij leerlingen waarmee zij hun vervolgstap in de samenleving kunnen zetten. We geven dit onderwijs vorm in samenwerking met onze maatschappelijke partners. We leren ervaringsgericht in een omgeving die zich kenmerkt door regelmaat en ritme. We leggen de nadruk op loopbaanleren, ondernemend leren en onderzoekend leren. Het toepassen van dit concept zorgt ervoor dat er met plezier kan worden geleerd in een goed geregelde school. Sociale en culturele verschillen worden overbrugd en stimulerend zijn voor de ontwikkeling van elk kind.

We zijn een ontmoetingsschool waar mensen van verschillende herkomst en afkomst werken aan hun toekomst. De verschillen benutten we om van elkaar te leren.

Ons Organisatieprofiel

RSG 't Rijks is een openbare school met de afdelingen vmbo(t) (=mavo), havo, atheneum en gymnasium.

Haar kernactiviteit bestaat uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio. Daarnaast biedt RSG 't Rijks extra onderwijsmogelijkheden aan de leerlingen in de vorm van:

- Topsport Talentschool voor de regio Zeeland en West-Brabant (topsportfaciliteiten)
- vooropleiding conservatorium voor kunst, muziek en dans
- cultuurklassen
- technasium
- sportklassen
- tweetalig onderwijs
- IB (International Baccalaureate)
- internationalisering
- mavo++ (leerlingen doen examen in acht vakken)
- wetenschapsklas
- bèta-challengeproject

Dit alles biedt de leerlingen kansen om zichzelf te ontwikkelen op vrijwel ieder gebied.

Juridische structuur

RSG 't Rijks is feitelijk gevestigd op Burg. Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

Het bevoegd gezag van de school berust bij de Stichting RSG 't Rijks, een openbare stichting. Door de stichtingsvorm is de school in grote mate onafhankelijk van het gemeentebestuur van Bergen op Zoom, wat de slagvaardigheid, flexibiliteit en bestuurbaarheid ten goede komt.

Het spreekt voor zich dat de begroting en de jaarrekening van RSG 't Rijks aan het gemeentebestuur van Bergen op Zoom worden aangeboden.

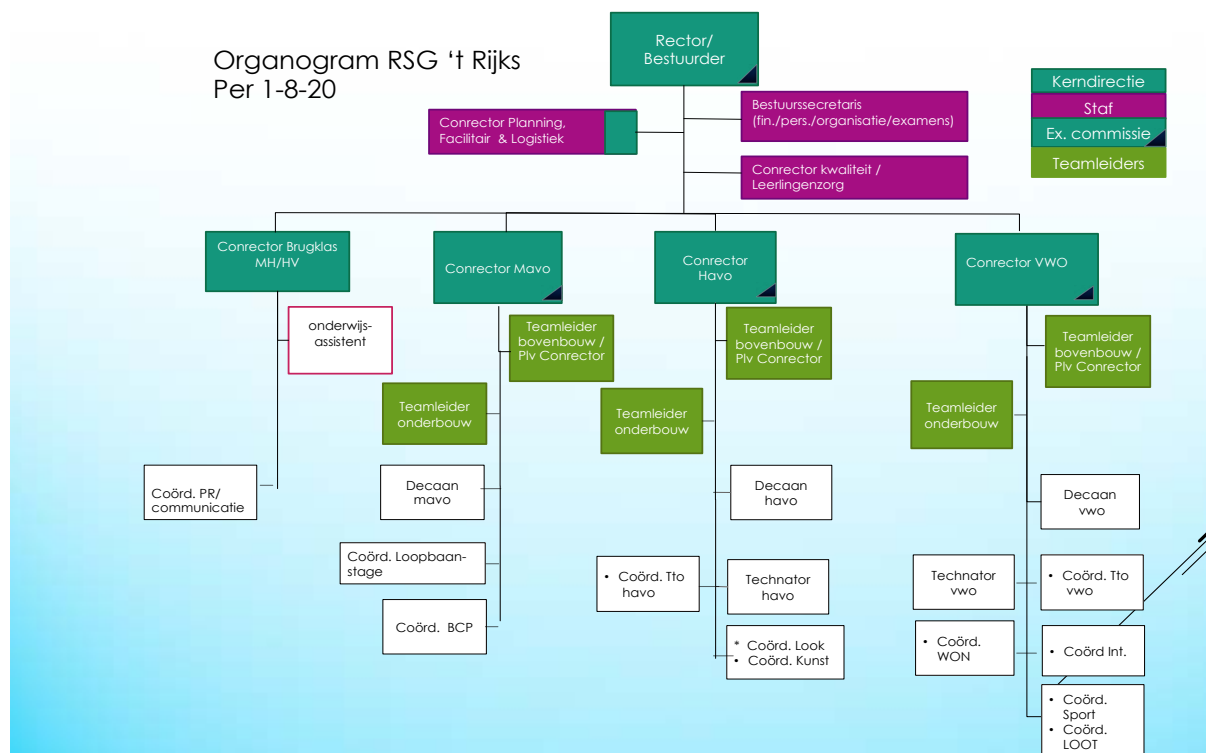
Het Stichtingsbestuur van RSG 't Rijks heeft gekozen voor het one tier model. Het bestuur bestaat uit toezicht houdende leden en een uitvoerend bestuurder, de rector, aan wie de dagelijkse leiding van de school is gedelegeerd.

Dit jaarverslag is tevens het verslag van de interne toezichthouder.

Organisatiestructuur

De organisatie heeft een verticale structuur. Hierbij is er een onderscheid gemaakt tussen brugklas, mavo, havo en vwo. Hierdoor wordt het mogelijk om het onderwijs, het gevraagde niveau en de begeleiding van de leerlingen meer af te stemmen op de behoeften van de betrokken afdelingen. De doorlopende leerlijn krijgt zo meer kans.

Hieronder zie het organogram van de school.

2. JAARVERSLAG BESTUUR

Met dit jaarverslag van de Stichting RSG 't Rijks informeren wij de betrokkenen over de onderwerpen die ons in het jaar 2020 hebben bezig gehouden. Het is tevens een belangrijk verantwoordingsdocument naar diverse gebruikers, in het bijzonder het Ministerie van OC&W.

Financiën

We hebben het laatste jaar hard gewerkt om via een nieuwe lessentabel ons financieel resultaat weer op orde te krijgen. In 2019 waren we in financieel opzicht op een positief resultaat van € 380.753 uitgekomen, in 2020 op een positief resultaat van € 1.868. Doordat we dit jaar extra gelden hebben moeten inzetten vanwege corona en doordat we vanaf augustus extra gelden hebben ingezet voor verkleining van de klassen (uit incidentele baten vanuit het Ministerie van OCW van 2019), is dit een prima prestatie!

Hierdoor kunnen onze reserves weer worden aangevuld. Deze aanvulling vindt plaats via een inschatting van onze financiële risico's met behulp van een risicoanalyse.

Onderwijs

Het jaar 2020 startte met het uitvoeren van een eigen meerjarenplan op elke onderwijsafdeling (brugklas, mavo, havo, vwo) op basis van de notitie 't Rijks 2025. Hiermee willen we 'bottom up' werken aan een schooleigen curriculum en lespraktijk met effecten op het leermiddelenbeleid en de leeromgeving. De aanpak van dit programma van 't Rijks 2025 is door de coronacrisis in een stroomversnelling gekomen. Denken in leerdoelen en het gebruik van digitale leermiddelen is geen issue meer. De uitvoering van het flexprogramma (flexrooster) is in het gedrang gekomen doordat de leerlingen thuisonderwijs gingen volgen. We hebben het opnieuw voorbereid waarbij zowel fysiek als digitaal onderwijs een rol gaan spelen. Daarnaast hebben we, op basis van 't Rijks 2025 en ons huisvestingsplan, een nieuw schoolplan gemaakt. Dit voldoet volledig aan de criteria die de onderwijsinspectie hieraan stelt.

Op 't Rijks willen we resultaatgericht en klantgericht werken. Dit vergroot de regelmogelijkheden en autonomie van de medewerker. Dit vinden we belangrijk omdat we kinderen op maat willen bedienen in een goed geregelde school. De onderwijsinspectie is tevreden over de resultaten op onderwijskundig gebied. Omdat onze school in de ogen van de inspectie weinig risico's kent, hebben zij het vier jaarlijks onderzoek niet fysiek uitgevoerd. Zij zullen dit pas volgend jaar doen. We hebben wel een documentenonderzoek gehad naar de resultaten en alle data die in het bezit zijn van de inspectie. We hebben hier een uitgebreid digitaal gesprek met hen over gevoerd. De inspectie beoordeelt dit positief. Zelf zijn wij nog kritisch op een aantal basisdocumenten, zoals de vakwerkplannen en de persoonlijke ontwikkelingsplannen van het personeel. We willen deze op een hoger niveau tillen. Maar we kunnen natuurlijk tevreden zijn met het resultaat van dit onderzoek.

Personeel

Het verder professionaliseren van de leerkrachten is een belangrijk speerpunt. De pedagogisch en didactische aanpak van de mentor en de docent versterken, staat hoog in ons vaandel. Deze tijd van corona vraagt om er een schepje bovenop te doen. Leerlingen (en ouders) begeleiden in de veelheid van vragen en mogelijkheden die de huidige samenleving biedt is geen sinecure. Er worden hogere eisen gesteld aan de leerkracht. Het vraagt extra digitale training voor docenten, ondersteuning en toezicht in de klassen. Daarnaast zijn er trainingen en scholingen hebben betrekking op diverse aspecten van het werk van elke docent, te weten passend onderwijs, didactiek, pedagogiek, mentoraat, loopbaanleren, projectonderwijs, vakinhoudelijke en educatieve informatietechnologie. We opereren vanuit de kracht van elke docent, geven hun keuzeruimte en geloven in de passie van het vakmanschap. Dit geeft een mooi resultaat. De schoolleiding ziet dat terug in de leeropbrengsten en de lesbezoeken in de klas. Door het werken in teams rondom de afdelingen hebben we de verder stappen gezet op het gebied van coaching, intervisie en leren van elkaar.

Voor het bestuur telt dit evenzeer als de verwachte resultaten van de onderwijsinspectie.

De professionalisering van de docenten is sterk gekoppeld aan de ontwikkeling van de onderwijsafdelingen. In de brugklas ligt de nadruk op determineren en inspelen op verschillen tussen leerlingen. In de mavo ligt de nadruk op loopbaanleren en de ontdekkingstocht van de leerlingen naar hun talenten en kwaliteiten.

Op de havo ligt de nadruk op ondernemend leren en de daarop aangepaste pedagogiek en didactiek. Op het vwo ligt de nadruk op onderzoekend leren en leren onderzoeken. Docenten krijgen de Eurekatraining van de universiteit van Utrecht en de Ciltraining van de universiteit van Nijmegen.

Organisatie

De organisatie is geprofessionaliseerd doordat resultaatgericht werken centraal staat bij de aansturing.

De verantwoordelijkheid van elke leidinggevende en het daarbij behorende team is vastgelegd in een RASCI overzicht. Verantwoordelijkheid is daarbij gedefinieerd als een meetbaar resultaat. Dit is terug te zien in het organogram. De verticalisering van de afdelingen mavo, havo, vwo is inmiddels een feit. Aan het hoofd van elke afdeling staat een eindverantwoordelijke connector. Inmiddels zijn de teamleiders niet meer weg te denken uit de school. Zij leggen zich toe op de verbinding van leerlingen, docenten en ouders. De connector is integraal verantwoordelijk voor personeel, onderwijs, planning en formatiebudgetten van de afdeling. Ook voor docenten, mentoren en de medewerkers van de ondersteunende diensten is gewerkt aan het vastleggen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit is bepalend voor het vermogen om resultaatgericht te kunnen werken.

Het onderwijs ondersteunend personeel is omgedoopt tot 'ondersteunende diensten'. Na een grondige analyse van de werkprocessen door een extern facilitair deskundige is er een nieuwe werkwijze ontstaan in de vorm van projecten. Hierdoor is de onderlinge afstemming tussen de diensten sterk verbeterd en het werkplezier toegenomen. Met het nieuwe begrip 'ondersteunende diensten' laten de diensten zien 'klantgericht en resultaatgericht' te willen werken.

Concurrentiekracht

Vanuit onze missie willen we onze positie verder versterken in stad en regio. Als eerste doen we dat met het programma 't Rijks 2025, naar een toekomstbestendige school door herziening van het curriculum en onze lespraktijk. In de regio is er discussie over de fusie van onze drie concurrentiescholen. Wij hebben ons hierin terughoudend opgesteld. We wachten de ontwikkelingen af en kiezen er vooral voor onze eigen ontwikkeling door te zetten.

Goed bestuur

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks is lid van de VO-raad en onderschrijft daarmee de code 'goed bestuur'. In de code goed bestuur zijn de basisprincipes vastgelegd die een appèl doen op de professionaliteit van bestuurders en schoolleiders in het voortgezet onderwijs. De principes zeggen iets over de waarden die aan het gedrag en de cultuur ten grondslag liggen. Van belang is 'van waaruit betrokken bestuurders handelen; wederzijds respect, transparantie, dialoog, gezamenlijkheid en verantwoording willen en durven afleggen'. De code is uitdrukkelijk niet alleen bedoeld voor bestuurders en schoolleiders, maar ook voor belanghebbenden binnen de school, zoals de leerlingen, de ouders en de medewerkers; maar ook voor belanghebbenden buiten de school zoals ambtenaren en bestuurders van de gemeenten uit het wervingsgebied van de collega scholen. 'Goed bestuur' betekent het verkrijgen en behouden van vertrouwen van ouders, de gemeenschap, de overheid en de politiek, zowel lokaal als landelijk.

De stichting voldoet aan de bepalingen en volgt de code goed bestuur.

De wijze waarop de interne en horizontale verantwoording wordt gedaan, staat hieronder. De behaalde resultaten op organisatie en schoolniveau ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten zijn beschreven in het vervolg van dit jaarverslag.

One tier model

Op grond van de statuten van de stichting RSG 't Rijks bestaat het schoolbestuur uit toezichthoudende bestuurders en een uitvoerend bestuurder. De verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de toezichthoudende bestuurders zijn strikt gescheiden van de uitvoerende bestuurder.

De toezichthoudende bestuurders zijn belast met het houden van toezicht. Het doel van het toezicht is:

- a. Toetsen en bevorderen dat de uitvoerend bestuurder het doel van de stichting effectief, doelmatig en efficiënt realiseert.
- b. Realiseren van maatschappelijke doelen, die door de stichting zijn vastgesteld dan we door de overheid in wet en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

Concrete bevoegdheden bestaan uit het vaststellen van de statuten, waaronder het managementstatuut, het goedkeuren van het meerjarig strategisch en financieel beleid, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag. De toezichthoudende leden dienen de grondslag van de stichting en de integriteitscode te onderschrijven. Zij dienen zich bewust te zijn van hun voorbeeldfunctie ten behoeve van de hele stichting.

Voor de functie van rector/bestuurder is een profiel opgesteld. Ook voor de voorzitter en de leden van het bestuur is een functieprofiel vastgesteld. Jaarlijks evalueren we of profiel en werkelijkheid met elkaar overeenkomen. Dit leggen we vast in het evaluatieverslag.

De voorzitter van het bestuur ziet er op toe dat alle nevenfuncties worden vastgelegd. De criteria liggen vast in het statuut van de stichting RSG 't Rijks.

Tijdens de vergaderingen van de stichting RSG 't Rijks en de uitoefening van haar taken, richten alle bestuurders zich naar het belang van de instelling en de samenleving. Integer handelen staat centraal voor elke bestuurder van de stichting. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgelegd. Tijdens het functioneringsgesprek met de rector/bestuurder, staat het gedrag van de rector/bestuurder centraal. Daarin wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de rector/bestuurder het evenwicht bewaakt tussen openheid en vertrouwen.

Samenstelling van het schoolbestuur

Het stichtingsbestuur van RSG 't Rijks is ook in 2020 gebaseerd op het one tier model, een bestuursmodel, waarbij het bestuur strategisch meedenkt, beslissingen op hoofdlijnen neemt en voor de schoolleiding ook een klankbordrol vervult. De rector, dhr. drs. L.C.M. de Rond MA, is tevens uitvoerend bestuurder. Hij staat aan het hoofd van de school en legt verantwoording af aan de toezichthoudende bestuursleden.

De toezichthoudende bestuursleden functioneren onafhankelijk van de rector/bestuurder, hun namen zijn;

De heer C.P.M. van Oorscot (onafhankelijk voorzitter)

Mevrouw Y.J.M.M. Kammeijer-Luyks (onafhankelijk lid secretaris)

De heer M.J.M. Franken (op voordracht van de ouders)

Mevrouw I.S.M. Pekelaer (op voordracht van de ouders)

De heer A.N.S.H.M. du Pont (op voordracht van de ouders)

De heer L.G.M. van der Beek (op voordracht van de gemeente Woensdrecht)

Mevrouw G. van de Velde (op voordracht van de gemeente Tholen)

Mevrouw H.A.M. van Oorscot (op voordracht van de gemeente Bergen op Zoom)

Mevrouw E. Prent (op voordracht van de gemeente Steenbergen)

Zij zorgen verder voor:

- het goedkeuren van begroting, meerjarenbegroting en het jaarverslag.
- toezicht op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen.
- toezicht op naleving van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur en de afwijkingen van die code
- het aanwijzen van een accountant

Nevenfuncties

Alle al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties van onze bestuurders vindt u in de bijlagen.

Beloning

Deze bestuurders zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden op basis van een vrijwilligersvergoeding. Deze vrijwilligersvergoeding ligt niet boven de € 1.700 en behoeft vanuit nieuwe regelgeving niet te worden gepubliceerd bij de vermelding WNT (wet normering topinkomens) op bladzijde 101.

Stafdienst

De Stichting RSG 't Rijks beschikt over een professionele stafdienst die wordt aangestuurd door de bestuurssecretaris. Deze stafdienst ondersteunt het schoolbestuur. In deze stafdienst zitten specialisten op het gebied van financiën, onderwijs, personeel en beheer. Voor elk van de specialisten alsook voor de bestuurssecretaris is een functieprofiel beschikbaar.

Vergaderingen

Het bestuur van de stichting RSG 't Rijks vergadert zes keer per jaar. Tijdens deze vergaderingen komen alle aspecten van de instelling aan de orde. Centraal staat steeds de voortgang op tien terreinen. Strategisch beleid; onderwijskundig beleid; personeelsbeleid; beheer; financiën; communicatie; planning & organisatie; overlegvormen; afdelingen; evenementen. Op elke portefeuille wordt mondeling en schriftelijk verantwoording afgelegd door de bestuurder. De documenten en de verslagen worden bewaard in het bestuursarchief.

Er wordt gewerkt met een agendacommissie. Deze bestaat uit de voorzitter, de vicevoorzitter, de rector/bestuurder en de bestuurssecretaris. Deze commissie komt maandelijks bijeen. Zij volgt de ontwikkelingen binnen en buiten de school en dient als sparringpartner voor de rector/bestuurder. Ook de voorbereiding voor de bestuursvergadering vindt plaats in deze commissie.

Horizontale en verticale verantwoording

De toezichthouders volgen de processen kwalitatief en kwantitatief. Zij gebruiken daarvoor diverse instrumenten en informatiebronnen. Zoals de vastgestelde prestatie-indicatoren in het schoolplan en de diepte-interviews met stakeholders. De toezichthoudende bestuurders voeren een keer per jaar gesprekken met het college van de gemeentes Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen en Woensdrecht, de ouderraad en de medezeggenschapsraad en de onderwijsinspectie. Van deze gesprekken wordt een gespreksverslag gemaakt en bewaard.

Eénmaal per jaar wordt er voor het voltallige bestuur en schoolleiding een themabijeenkomst georganiseerd. Het 'one-tier model' blijkt zeer effectief te zijn. De toezichthoudende bestuurders zijn betrokken en goed geïnformeerd, zonder dat zij daarbij op de stoel van de rector/bestuurder gaan zitten.

Bestuursevaluatie

Eens per jaar evalueren de toezichthouders hun eigen functioneren. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt vastgesteld en in het bestuursarchief bewaard.

De verschillende toezichthouders functioneren op deelterreinen onafhankelijk en kritisch. Zij doen dit in het directe werkoverleg met de verantwoordelijke portefeuillehouders in de school, te weten beheer, financiën, onderwijs, personeel. Zij maken dit kenbaar tijdens de bestuursvergaderingen. Ook hier worden verslagen van gemaakt en bewaard in het bestuursarchief.

Rooster van aftreden

Er is een rooster van aftreden vastgesteld. Daardoor is van tevoren duidelijk hoe lang de zittingstermijn is en hoe wordt gehandeld om de ontstane vacature weer in te vullen.

Klokkenluidersregeling

De stichting RSG 't Rijks heeft de klokkenluidersregeling naar voorbeeld van de VO-raad overgenomen en vastgesteld. Er is een onafhankelijke externe klachtencommissie ingesteld om mogelijke klachten en/of integriteitskwesaties te onderzoeken.

Naleving en jaarlijkse evaluatie van bovenstaande punten leidt tot de conclusie dat voor 't Rijks doet gelden: Code Goed Onderwijsbestuur.

3. SUCCESFACTOREN

In ons schoolplan 2021-2025 hebben we 20 succesfactoren benoemd, 10 op basis van ambities uit het sectorakkoord en 10 op basis van eigen ambities:

Kritische succesfactoren (KSF) 2021-2025 (op basis van sectorakkoord)¹

'We geven inhoud en vorm aan het onderwijs van de 21e eeuw!'

1. **Iedere medewerker en iedere leerling is verantwoordelijk voor zijn of haar ontwikkeling** en werkt actief aan de ontwikkeling van zijn of haar talent(en).
2. **Voor leerlingen valt er wat te kiezen.** Er is een breed aanbod van plusrichtingen, profielen, vakken, projecten en buitenschoolse activiteiten. Daar waar de organisatie niet in voorziet, wordt maatwerk geleverd (differentiatie in de klas).
3. **De organisatie is er op gericht dat er klantgericht en resultaatgericht wordt gewerkt.** We spreken elkaar hier op aan.
4. **Iedere leerling, ouder, medewerker en bestuurder verantwoordt zich verticaal en horizontaal over de zijn of haar rol in de organisatie.** Iedereen kent zijn of haar rechten en plichten en kan zich individueel en als organisatorische eenheid verantwoorden. Het is helder bij wie, hoe en wanneer dat gedaan wordt.
5. **'t Rijks stimuleert de ontwikkeling van stad en regio** door het initiatief te nemen en constructief samen te werken met bedrijven, instellingen, andere onderwijsinstellingen en gemeenten. Samen geven zij het onderwijsprogramma vorm. Leerlingen worden hier actief bij betrokken.
6. **'t Rijks kenmerkt zich doordat loopbaanleren, onderzoekend leren en ondernemend leren geïntegreerd is in de lespraktijk.** Vanuit het concept van ervaringsgericht (of procesgericht) leren toegepast op loopbaanleren, ondernemend leren en onderzoekend leren wordt de brede vorming gerealiseerd. In de verschillende afdelingen zal de nadruk verschillen: mavo – loopbaanleren; havo – ondernemend leren; vwo – onderzoekend leren.
7. **Het leermiddelenbeleid en de leeromgeving werken stimulerend op het onderwijsleerproces en de gekozen richting.** Leerlingen en medewerkers worden betrokken bij de aanpassingen in het gebouw, klaslokalen, terrein, omgeving en de keuze van de leermiddelen zowel digitaal als analoog.
8. Het belangstellingspercentage van onze school onderscheidt zich kwantitatief. **Een derde van de schoolverlaters gaat naar 't Rijks.** Dit zorgt voor continuïteit en stabiliteit. We willen dit behouden en versterken.
9. Het belangstellingspercentage van onze school onderscheidt zich kwalitatief. **De schoolpopulatie kenmerkt zich door diversiteit qua opleiding, inkomen, sociale en culturele achtergrond.** De school weerspiegelt de samenstelling van de bevolking in stad en regio. Dit biedt kansen voor burgerschapsvorming, integratie en gelijke kansen. Dit willen we benutten en versterken.
10. We leveren een actieve maatschappelijke bijdrage aan de groei en ontwikkeling van stad en regio door in te spelen op de onderwijsbehoeften in onze regio. **Duurzame innovaties in samenwerking met bedrijven, instellingen, gemeenten en andere onderwijsinstellingen zijn het resultaat van samenwerking.** Dit willen we behouden en versterken door, afhankelijk van de maatschappelijke behoefte, nieuwe samenwerkingsvormen aan te gaan.

Kritische succesfactoren (KSF) 2021-2025 (op basis van eigen ambities)

'We spelen in op de behoeften van de regionale en lokale samenleving!'

1. **Leerlingen komend uit achterstandsituaties² krijgen ondersteuning en coaching** op school zodat zij boven zichzelf kunnen uitgroeien.
2. **De aansluiting tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs verloopt vloeiend** doordat het lesprogramma van het 1e en 2e leerjaar in het voortgezet onderwijs zowel vakinhoudelijk, didactische als pedagogisch aansluit op de inhoud en werkwijze in groep 7 en 8.

1. Klaar voor de toekomst. Samen werken aan onderwijskwaliteit. Sectorakkoord vo 2014-2017.

En: actualisatie Sectorakkoord vo. Ministerie OCW.

2 De achterstand kan te maken met thuissituatie, ziekte en/of andere omstandigheden die ervoor zorgen dat de leerling achterstanden heeft opgelopen.

3. **De aansluiting tussen voortgezet onderwijs en vervolgonderwijs verloopt vloeiend** doordat het lesprogramma van de laatste twee leerjaren zowel vakinhoudelijk als pedagogisch en didactische aansluit bij de werkwijze in het vervolgonderwijs.
4. **We ontwikkelen een schooleigen curriculum waarin naast kennis en kunde ook vaardigheden, competenties en attitudes een plaats krijgen.** Elke vakgroep en mentorteam maakt een basisprogramma, verrijkings-/verdiepingsprogramma en ondersteuningsprogramma voor de leerlingen van de diverse leerjaren en afdelingen. Dit programma vinden we terug in het vakwerkplan.
5. **De digitale leermiddelen vormen ruim 25 procent van alle lesstof.**
6. **Het schoolgebouw wordt verduurzaamd.** Licht, lucht en ruimte voor de leerlingen. We doen dit in verschillende fases. Te beginnen met de h.b.s. uit 1884. Dit wordt een brugklasgebouw. Achtereenvolgens komen de vakvleugels aan de beurt. In 2025 is driekwart van het gebouw verduurzaamd.
7. **Elke medewerker heeft een professionele attitude** en is in staat om hierop feedback te ontvangen en dit om te zetten in nieuw gedrag. Door observatie en terugkoppeling verbetert dit. Het gedrag staat beschreven in ons professioneel statuut.
8. **Het werkverdelingsbeleid voor docenten wordt aangepast zodat de werkverdeling tussen mentoren en niet-mentoren evenwichtig wordt.** Dit moet voldoende middelen genereren om jaarlijks drie tot vier groepen meer te formeren zodat de klassengrootte behapbaar wordt voor de docent.
9. Cultuureducatie staat hoog op de agenda. **RSG 't Rijks werkt samen met de gemeenten en culturele instellingen om cultuureducatie te integreren in het onderwijs.**
10. Beroepsgerichte programma's van het beroepsonderwijs worden toegankelijker voor alle leerlingen. **RSG 't Rijks werkt samen met de betrokken onderwijsinstellingen zodat leerlingen de ruimte krijgen om deel te nemen aan programmaonderdelen van mbo en hbo.**

Terugblik op schoolplan 2016-2020

Wat ging goed?

'Onze onderwijsstructuur, hij is er!'

1. Er is een breed en gevarieerd onderwijsaanbod gerealiseerd in groepsverband.
2. De lessentabel is aangepast met 20% keuzevrijheid voor de leerlingen.
3. Medewerkers werken aan hun persoonlijke ontwikkeling door scholing en intervisie.
4. De realisatie van de geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke norm.
5. Leerlingen ervaren de lessen als belangrijk voor hun ontwikkeling.
6. De onderwijsresultaten van de school zijn in alle afdelingen op basis van de criteria van de onderwijsinspectie voldoende. Op dit moment zijn zelfs alle deelgebieden voldoende.
7. De kwaliteitscultuur in school is door de inspectie als goed beoordeeld.
8. De mavo en vwo afdeling zijn excellent.
9. Alle vacatures zijn ingevuld. Er is geen personeelstekort.
10. De financiële kengetallen lopen in de pas met de gestelde overheidsnormen.
11. Nieuwe organisatie- en communicatiestructuur is geïmplementeerd en leidt tot krachtig sturing op elke niveau.
12. 20% van de leerlingen levert een onderwijsprestatie die boven het schooladvies ligt van de basisschool.
13. 20% van de leerlingen in havo 4 is doorgestroomd vanuit van 4 vmbo.
14. Het percentage voortijdig schoolverlaters ligt ruim onder de landelijke normen.
15. Het belangstellingspercentage voor 't Rijks is 33% of hoger.
16. De medewerkers zijn nauw betrokken bij de innovaties, (loopbaanleren, ondernemend leren, onderzoekend leren en aansluiting po-vo) ingezet om het curriculum didactisch te vernieuwen met medewerking van externe partners.
17. De diversiteit van de leerlingenpopulatie vertaalt zich in ontmoeting en samenwerking tussen leerlingen die sociaal en cultureel van elkaar verschillen.

Wat kan beter?

'We komen in actie en bereiken onze doelen!'

1. Medewerkers ruimen structureel 10% van hun arbeidstijd in voor hun persoonlijke ontwikkeling waarbij de voortgang zichtbaar en meetbaar wordt.
2. Medewerkers formuleren concreet te behalen leerdoelen voor de eigen ontwikkeling. Leraren formuleren deze ook voor hun leerlingen. We doen dit planmatig, telkens voor het komende schooljaar.
3. Leraren geven leerlingen structureel feedback op hun ontwikkeling ten aanzien van kennis, kunde, competenties en attitude. Zij doen dit op basis van de geformuleerde leerdoelen.
4. De leraren halen op verschillende manieren elk trimester feedback op de wijze waarop zij hun lessen organiseren en invullen.
5. Het concept van ervaringsgericht leren is leidend voor het pedagogische en didactisch klimaat op school. Elke medewerker is zich hiervan bewust en vertaalt dit in zijn handelen. Ook sociale en culturele verschillen worden hierdoor overbrugd.

Wat moet beter?

'We brengen onze onderwijsconcept van ervaringsgericht leren (procesgericht, loopbaan, ondernemend en onderzoekend leren) in praktijk!'

1. Er is maatwerk voor leerlingen om te werken aan persoonlijke leerdoelen.
2. Leraren maken gebruik van digitale leer- en hulpmiddelen om in te spelen op verschillen.
3. Leraren differentiëren binnen de les op tempo en niveau door spelen in op de verschillen tussen leerlingen.
4. Leerlingen worden binnen en buiten de les ondersteund bij hiaten in kennis en kunde.
5. Leerlingen ervaren de lessen als inspirerend voor hun groei en ontwikkeling.
6. Elke vakgroep en mentorgroep formuleert de leerdoelen per leerjaar en afdeling. Deze worden vertaald naar de les door de docent en mentor.
7. De schoolleiding reflecteert elke trimester op haar eigen werkproces en op de toepassing van de 7 habits van Covey

4. LEERLINGEN EN ONDERWIJS

Denken, durven, doen

De school werkt met het concept: leren door denken, durven en doen.

Denken staat uiteraard voor het leer- en denkwerk, durven voor de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de persoonlijkheid en doen staat voor het in de praktijk brengen van kennis en vaardigheden. Zo wordt er steeds meer met vakoverschrijdende projecten gewerkt, die de leerlingen zelfstandig moeten uitvoeren. Taalontwikkeling is een van de speerpunten: niet alleen in de lessen Nederlands, maar ook bij aardrijkskunde, geschiedenis en wiskunde. Er wordt dan in samenhang aan taal gewerkt. De universiteiten van Amsterdam en Utrecht werken aan een effectmeting van het denken-durven-doen concept. Dit concept komt dus uit de wetenschap, de school past het in de praktijk toe en nu wordt het weer teruggekoppeld naar de wetenschap.

Excellente school

In januari 2020 ontving 't Rijks het predicaat excellente school 2020-2022 voor onze vwo-afdeling en een verlenging voor onze mavoafdeling. Het is een erkenning van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het feit dat de school leerlingen optimale kansen biedt om hun talent te ontwikkelen. De mavo met het brede onderwijsaanbod, het doorstroombeleid, maar het Bèta Challenge Programma van de mavo+-afdeling hebben daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. Ook het vwo met extra ontwikkelmogelijkheden vanuit tto, technasium en wetenschapsklas is nu een excellente afdeling. De school zal ook de komende jaren zijn uiterste beste doen om dit predicaat te behouden en verder uit te bouwen met onze havoafdeling.

Een grote school klein houden

Ieder kind is anders, daar wordt op ingespeeld. De school volgt de studievoordigheden van onze leerlingen. We meten zaken als concentratie, samenwerking, leesvaardigheid, planning, samenvatten etc. Na een aantal jaren kun je zien hoe het kind zich ontwikkelt; dat heeft voor ons een grotere voorspellende waarde dan cijfers en we kunnen eventueel op tijd bijsturen. Kinderen vallen niet uit omdat ze niet intelligent genoeg zijn, maar omdat er zo vaak andere dingen in hun leven gebeuren. Daar wil de school alert op zijn. Hier speelt de school op in. De openheid van de school en de korte lijnen zijn cruciaal, zo houden we een grote school klein. Bovendien gaan we met onze vernieuwbouw een brugklasgebouw creëren, zodat deze nieuwe leerlingen in een apart gebouw even de tijd krijgen om aan de omgeving van een middelbare school te wennen.

Openbare school

RSG 't Rijks is een openbare school. We zijn een ontmoetingsschool voor leerlingen en leraren van diverse godsdiensten, wereldbeschouwingen en politieke overtuigingen. Deze verscheidenheid beschouwen we als een belangrijk voordeel: zij brengt begrip en waardering voor iedere levensovertuiging en -visie met zich mee. Respect en verdraagzaamheid ten opzichte van elkaar en elkaars mening vloeien hieruit voort. In dit kader is er bij de docenten een grote bereidheid om van visies en overtuigingen kennis te nemen en de leerling daarover, waar nodig, te informeren. Voor en tegen komt aan de orde en in discussies met de leerlingen kunnen de docenten hun persoonlijke mening laten blijken, waarbij het opdringen van de eigen opvatting door een leraar als de enige goede, onjuist is. Door de leerlingen vroegtijdig vertrouwd te maken met diverse meningen en opvattingen, krijgen ze begrip voor anderen en andersdenkenden. Zo worden de jongeren het beste voorbereid op de maatschappij.

Schoolprestaties

De leeropbrengsten van een school worden voortdurend gemeten over een reeks van drie schooljaren. De onderwijsinspectie spreekt jaarlijks een oordeel uit over de prestaties van de leerlingen.

De onderwijsinspectie

De inspectie werkt met een onderwijsresultatenmodel. Het model heeft als doel bij te dragen aan de zelfsturing van scholen. Er wordt hierbij gewerkt worden met absolute normen, die voor een bepaalde periode worden vastgelegd.

Iedere school krijgt jaarlijks een beoordeling van de onderwijsinspectie. Deze is gebaseerd op een aantal gegevens die telkens over een periode van drie jaar gemiddeld worden. De gegevens waar de inspectie mee werkt zijn: onderwijspositie t.o.v. advies po, onderbouw snelheid, bovenbouwsucces, examencijfer.

De school heeft er hard aan gewerkt om deze cijfers te verbeteren (o.a. door invoering opbrengstgericht werken). Dit zie je terug in de resultaten.

Voor alle afdelingen geldt het oordeel: voldoende. In alle van de vier onderdelen van onze drie afdelingen zitten we boven de landelijke norm!

Daarnaast geeft de inspectie een oordeel in hoeverre onze school haar eigen ambities op overtuigende wijze realiseert. Voor onze afdelingen VMBO en VWO worden deze met goed beoordeeld!

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks, Bergen op Zoom 4611 EG

Opleiding	Status toezicht
VMBO (G) T	Goed
HAVO	Voldoende
VWO	Goed

Overzicht van de examenresultaten 2020

Schooltype	Aantal kandidaten	Aantal geslaagden	Percentage geslaagden
Vmbo-t	196	196	100,0% (94,0)
Havo	241	236	97,9% (87,3)
Vwo	101	100	99,0% (94,0)
Totaal	538	532	98,9% (90,8)

Tussen haakjes staan in de rechterkolom de percentages van vorig jaar.

Het overzicht van de examenresultaten over de afgelopen 10 jaren (in %) ziet er als volgt uit.

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Vmbo	100,0	94,0	94,7	94,2	96,6	95,2	97,8	95,6	96,7	97,9
Havo	97,9	87,3	88,0	87,3	88,8	83,3	80,2	83,3	86,0	76,7
Vwo	99,0	94,0	91,9	92,2	81,7	89,2	77,0	88,9	84,2	76,4
Totaal	98,9	90,8	91,3	91,4	90,4	88,9	85,8	89,0	88,2	82,3

Conclusie:

Het percentage laat in 2020 een percentage ver boven ons streefpercentage van 93%, nadat het aantal geslaagden de laatste jaren een mooie stabiele trend zien boven de 90 %. Door de, vanwege corona, gewijzigde manier van het tot stand komen van de examencijfers, is dit hoge percentage ook landelijk zo. De verwachting is dat dit percentage voor 2021 weer rond het niveau van 2019 en daarvoor zal liggen.

Overzicht van de bevorderingsresultaten 2020

Bevordering schooljaar 2019-2020 naar 2020-2021

Klas	Aantal	Bevorderd	%
Brugklas	387	387	100,0
M2	173	167	96,5
H2	202	200	99,0
V2	109	108	99,1
Klas 2	484	475	98,1
M3	204	187	91,7
H3	186	174	93,5
V3	109	101	92,7
Klas 3	499	462	92,6
havo 4	207	189	91,3
vwo 4	99	86	86,9
vwo 5	131	118	90,1
Totaal	1807	1717	95,0

Bevordering voorgaande schooljaren

Schooljaar	Aantal leerlingen (zonder examenklassen)	Bevorderd	% Bevorderd
2009-2010	2015	1803	89,4
2010-2011	2065	1903	92,2
2011-2012	2141	1944	90,8
2012-2013	2126	1987	93,5
2013-2014	2176	1971	90,5
2014-2015	2123	1936	91,2
2015-2016	1990	1803	90,6
2016-2017	1950	1736	89,0
2017-2018	1990	1803	90,6
2018-2019	1898	1747	92,0

Een paar kanttekeningen:

- Het zittenblijfpercentage (volgens definitie 3) lag jaren net iets onder de 10%, dit is landelijk ook zo. De laatste twee jaren is deze trend doorbroken. Nu heeft afgelopen school jaar corona hier wel invloed op gehad. Afwachten is hoe dit de komende jaren zich ontwikkelt. In het sectorakkoord VO is de ambitie uitgesproken het zittenblijfpercentage naar 3,8% terug te brengen (volgens definitie 1). Hierbij worden opstroomers naar een hogere opleiding en afstroomers naar een hoger leerjaar in mindering gebracht. Onze school zit nu onder deze ambitie! Dat ons percentage volgens definitie 3 nu naar 5% is gedaald, is een mooi resultaat!

Vertrouwenscontactpersoon

De school heeft twee vertrouwenscontactpersonen. Bij hen kunnen leerlingen terecht die zich onheus bejegend voelen. Hiervan kan een melding worden gemaakt bij de vertrouwenscontactinspecteur. De VCP begeleidt de leerling, adviseert in gesprekken en onderneemt adequate stappen. Ook het OP en de OD komen met hun vragen bij de VCP terecht. Zij worden na een eerste gesprek verwezen naar de schoolmaatschappelijk werkster.

5. PERSONEEL

Zaken met een behoorlijk personele betekenis

In 2020 is ons directielid met de portefeuilles reizen, (top)sport en technasium met pensioen gegaan. Haar functie is herverdeeld onder verschillende personen. Dit functioneert in de praktijk goed, op veel plaatsen in de school is al sprake van zelfsturing en ligt de verantwoordelijkheid lager in de organisatie.

Funcitiemix

De school en de MR hebben de volgende streefpercentages schriftelijk vastgelegd in een maatwerkdokument.

LB: 52,0%

LC: 19,2%

LD: 28,8%

Op basis van de uitgegeven informatie op 1 oktober 2020 komen de berekeningen als volgt uit:

LB: 47,0%

LC: 24,7%

LD: 28,3%

De percentages voor 2020 liggen dus voor LC ruim boven de maatwerkafspraken, die van LD iets daaronder maar deze worden ruimschoots gecompenseerd door het hogere LC-precentage.

Vanwege de verwachte lichte daling van ons aantal leerlingen zullen we deze percentages goed moeten monitoren en ervoor zorgdragen dat we niet te ver uit de pas lopen met de afgesproken percentages, die in het maatwerkdokument zijn vastgelegd. In de personeelsreserve is hiervoor een buffer gevormd.

In- en uitstroom

In 2020 zijn er 21 personeelsleden aangenomen en 21 personeelsleden zijn vertrokken of met pensioen gegaan.

Verzuim

De verzuimpercentages van de laatste acht jaren zijn als volgt:

2013	4,75	2017	5,07
2014	5,61	2018	6,31
2015	4,25	2019	5,51
2016	4,28	2020	4,73

Onze verzuimbeleid lijkt nu vruchten af te werpen, een verzuimpercentage ligt dicht bij onze doelstelling van 4,5%. Na goede verzuimcijfers in 2015 en 2016, hadden we vanaf 2017 percentages boven onze doelstelling. Hierbij moet worden vermeld dat de hoge percentages van 2018 en 2019 vrijwel geheel wordt veroorzaakt door lang, niet werkgerelateerd verzuim.

Ten aanzien van ons verzuimbeleid valt de aanpak te plaatsen in twee categorieën. De aanpak van kort verzuim vindt u terug in de uitkomsten van de risicokansanalyse (zie continuïteitsparagraaf). De aanpak van het langdurig verzuim valt niet in elke casuïstiek te sturen en is het per casus bewust kiezen voor een bepaalde strategie:

- (soms) bewust een kwestie van de wet verbetering poortwachter volgen, waarna er na twee jaar verzuim een definitief besluit kan worden genomen (dit betreft medewerkers die al een lange geschiedenis van veel en langdurig verzuim hebben, waar op een gegeven heel bewust het besluit is genomen om het traject nu volledig door te lopen om vervolgens op enig moment weer opnieuw te beginnen)

- Situaties waarin een medewerker langdurig uit de roulatie is (bv. gediagnostiseerd met kanker, hersenletsel), dit zijn langdurige trajecten waar we weinig invloed op kunnen uitoefenen
- Bij een burn-out en psychische klachten, welke tot langdurig verzuim kunnen leiden, proberen wij in samenwerking met de bedrijfsarts snel te duiden of het gaat om werk gerelateerde problematiek of dat de problematiek zich meer op privé/persoonlijk vlak bevindt. Dit zorgt ervoor dat we sneller kunnen anticiperen of het bijvoorbeeld om disfunctioneren gaat, of arbeidsconflict. Wanneer blijkt dat er geen medische oorzaak aan ten grondslag kan iemand uit verzuim worden gehaald en ander traject mee gelopen worden.

Hieronder de uitsplitsing van het soort verzuim van de laatste 4 jaren.

	2016	2017	2018	2019	2020
kort	1,31	1,28	1,32	1,21	1,23
middel	0,71	0,95	0,71	0,80	0,62
lang	1,97	2,42	3,25	1,86	2,16
langer dan een jaar	0,29	0,42	1,03	1,64	0,72
	4,28	5,07	6,31	5,51	4,73

6. HUISVESTING

Gebouwen en terreinen

RSG 't Rijks beschikt over een goed, degelijk en eigentijds gebouwencomplex.

Na jaren van weinig bouwactiviteiten vraagt de nieuwe tijd nu om een moderniseringsslag. Momenteel heeft de school ongeveer 20.000 m² aan gebouwen, die onderhouden moeten worden. Kijkend naar de toekomst moet geconstateerd worden dat het moderne onderwijs andere eisen aan onderwijsruimtes stelt dan vroeger het geval was. Er hoeft hierbij slechts gedacht te worden aan binnenklimaat, infrastructuur, energieverbruik enz.

We maken daarbij de volgende keuzes:

- 1) Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving is overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.
- 2) De stafafdeling is ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e eeuwse gymzaal (lokaal 13). Daartoe is dit gebouwendeel duurzaam verbouwd. Planning, roosters, informatie en communicatie blijft in het hoofdgebouw.
- 3) De hbs uit 1882 is duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Deze krijgt een bestemming als nieuw brugklasgebouw. Daarnaast hebben we op zolder nieuwe lesruimtes gecreëerd.
- 4) De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- en werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.

We versterken de gebouwenpositie van onze school door met de gemeente afspraken te maken over het gebruik van het CKB-gebouw aan de rijtuigweg en de sportzalen op ons terrein en in de gemeente Bergen op Zoom.

We hebben een huurcontract met de Karmel. Dit lost het probleem van een gebrek aan gymzalen in onze school op, hierdoor hoeven ook minder examenmodules LO buiten school plaats te vinden. Daarnaast huren we ruimtes van de Blokstallen 3 voor de vooropleiding.

Hieronder de belangrijkste zaken die we in 2020 hebben aangepakt:

- Geïnvesteed in onze vernieuwbouw (€ 4.000.000)
- Onderhoudscomponent vernieuwbouw (€ 800.000)
- Vloer gymzalen 3+4
- Wand gymzalen 5+6
- Nieuw camerasysteem

Voor deze zaken is geld nodig. De doordecentralisatie overeenkomst met de gemeente Bergen op Zoom en de exploitatiegelden vanuit het OCW zijn hiervoor bepalend.

ICT

In 2020 heeft het gebruik van digitale leermiddelen een vlucht genomen op 't Rijks. Door de Coronapandemie werden we geconfronteerd met afstandsonderwijs. Tijdens de lockdown zaten er moesten docenten van thuis uit leerlingen online lesgeven. In periodes dat er fysiek lesgegeven kon worden, waren er regelmatig leerlingen thuis vanwege quarantainemaatregelen. Ook voor deze leerlingen moest het onderwijsproces doorgaan.

Dit heeft ons doen besluiten om vervroegd de leerlingen van klas 1 t/m 3 en vwo 4 een chromebook aan te laten schaffen of ter beschikking te stellen. Docenten hebben we uitgerust met een laptop. Daarnaast hebben alle vakgroepen aangegeven welke digitale leermiddelen zij gaan gebruiken om leerlingen digitaal te kunnen bedienen. Online-lessen worden gegeven in Teams.

De chromebooks zijn zo ingericht dat leerlingen tijdens schooltijden uitsluitend met hun schoolaccount kunnen werken, zodat afleiding tot een minimum beperkt wordt. Daarnaast is er voor gezorgd dat het uitstekend werkt met Office365. Zo worden documenten gemaakt op de chromebook automatisch opgeslagen in de Onedrive van de leerling.

Ook de medewerkers van de ondersteunende diensten werken in deze situatie vaak thuis. Daarom zijn ook zij indien nodig voorzien van een laptop. Het overleg vindt plaats in Teams.

Zo hebben we door goed in te spelen op de gevolgen van de pandemie, een versnelling kunnen realiseren in het gebruik van ICT in het onderwijsproces.

Elke methode heeft een digitale component, waarbij steeds vaker gebruik gemaakt wordt van learning analytics. Het stelt docenten in staat om de vorderingen van leerlingen te volgen en maatwerk te bieden. Onze docenten maken in toenemende mate gebruik van deze middelen. Naast het digitale materiaal van de methodes, is er ook steeds meer vrij toegankelijk materiaal beschikbaar.

Naast eerder genoemde processen maken we ook gebruik van de digitale mogelijkheden om onze leerlingen en hun ouders te informeren over de vorderingen, de presentie, studieplanners en ontwikkelingen op school. Alle inschrijfprocessen, zoals voor ouderavonden, informatieavonden, herkansingen, reizen, flexlessen gebeuren digitaal. Waar mogelijk maken we daarbij gebruik van beschikbare pakketten, maar er worden ook regelmatig maatwerkapplicaties in eigen beheer gemaakt.

7. FINANCIIEEL

Leerlingengegevens

Het leerlingenaantal op 1 oktober van het voorgaande jaar is bepalend voor het gehele kalenderjaar. Dit betekent dus dat het leerlingenaantal op 1 oktober 2019 (2.407 – 18 gezakte vavo-leerlingen * 0,5 = 2.398) bepalend is voor de bekostiging van het kalenderjaar 2020.

	1 oktober '18	1 oktober '19	1 oktober '20
totaal aantal leerlingen:	2.515	2.407	2.379

de verdeling			
brugklas	457	388	461
2e klas (M, H, V)	498	494	402
totaal klas 1 en 2	955	882	863
3e klas (M, H, V)	469	506	509
4e klas (M, H, V)	581	522	571
5e klas (H, V)	403	387	318
6e klas (V)	107	110	118
totaal klas 3 t/m 6	1.560	1.525	1516

VAVO-leerlingen TG *	12	18	6
----------------------	----	----	---

* dit zijn leerlingen die vorig jaar zijn gezakt, zij zijn meegenomen in het totaal aantal leerlingen, maar tellen in de bekostiging maar voor de helft mee

Prognose oktober 2021: 2.401 leerlingen (op basis van prognose uit meerjarenbegroting)

De diverse vergoedingen per leerling voor de exploitatie, het schoonmaken en de instandhouding van de gebouwen waren:

	exploitatie	schoonmaken	instandhouding gebouwen
leerjaar	2020	2020	2020
klas 1 en 2	€ 471,85	€ 208,65	€ 157,69
klas 3 t/m 6	€ 393,65	€ 172,45	€ 127,49

De bedragen van 2020 zijn met 1,75% opgehoogd ten opzichte van 2019.

Het bedrag per leerling voor gratis leermiddelen (lees: boeken leerlingen) is in 2020 met hetzelfde percentage verhoogd en bedraagt nu € 321,88.

Resultatenanalyse

Staat van baten en lasten over 2020

	2020	begroot 2020	2019
3 BATEN			
3.1 Rijksbijdragen OCW	18.093.785	17.905.000	17.859.687
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.197.298	1.129.000	1.058.491
3.3 Overige baten	112.140	47.000	83.966
Totaal baten	19.403.223	19.081.000	19.002.144
4 LASTEN			
4.1 Personeelslasten	15.527.800	15.142.000	15.785.308
4.2 Afschrijvingen	787.924	653.000	660.072
4.3 Huisvestingslasten	1.313.010	1.270.000	1.190.632
4.4 Overige lasten	1.736.850	1.585.000	1.885.661
Totaal lasten	19.365.584	18.650.000	19.521.673
Saldo baten en lasten	37.639	111.000	474.963
5 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1 Rentebaten	940	0	9.376
5.2 Rentelasten	36.711	12.000	103.586
Saldo financiële baten en lasten	-35.771	-12.000	-94.210
Resultaat gewone bedrijfsvoering	1.868	99.000	380.753
6 BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat gewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	1.868	99.000	479.753

Zoals u in bovenstaand overzicht ziet is 2020, evenals in 2019, met een positief resultaat afgesloten; + € 1.868; het resultaat over 2019 was € 380.753 positief.
Dit resultaat is dus lager dan in 2020, zo'n € 379.000 en zo'n € 97.000 lager dan begroot.

In het kort volgt hierbij de analyse van de verschillen t.o.v. 2019.

Bij deze analyse hebben we gebruik gemaakt van interne verdeling tussen personele en materiële baten en lasten. Dit maakt de analyse ons inziens sterker.

Personele baten en lasten :	+ € 245.000
Materiële baten en lasten :	- € 192.000
Financiële baten en lasten:	- € 58.000
Totaal:	+ € 379.000

Belangrijkste oorzaken

Personeel

(som van personele baten en lasten, op grond van interne toerekening):

Incidentele aanvullende bekostiging:	+ € 550.000
Met een akkoord voor werkdrukverlagende maatregelen is er door het kabinet extra bekostiging van € 389.000 in 2019 beschikbaar gesteld. Dit heeft het resultaat van 2019 verhoogd, maar die van 2020 verlaagd omdat we deze gelden van augustus 2020 zijn gaan inzetten. In totaal geeft dat een verschil van € 550.000.	
Nog geen nieuwe CAO VO 2019-2020:	+ € 113.000
De extra ruimte die in de lumpsum over 2019 was gereserveerd voor 2020, is nu ingezet.	
Minder vervangingskosten:	+ € 57.000
We hebben minder uitgegeven aan vervangingen door een lager verzuimpercentage dan in 2019.	
Lagere storting personeelsvoorzieningen:	- € 310.000
Er zijn een aantal personeelsleden in 2019 in de WIA terecht gekomen. Hiervoor hebben we vorig een voorziening gevormd, bedoeld voor de extra kosten vanaf 2021. In 2020 hebben we deze extra kosten niet.	
Overige personeelskosten:	+ € 48.000
Aan scholing is minder uitgegeven dan in 2019 (veel scholingsbijeenkomsten ook geannuleerd vanwege corona).	
Diverse kleine oorzaken:	+ € 3.000

Materieel

(som van materiële baten en lasten, op grond van interne toerekening):

A Gemeentelijke bijdrage doordecentralisatie:	-/- € 134.000
indexatie van de MEV met 6,08%	+ € 68.000
extra huur gymzaal door corona	- € 58.000
nieuw: afschrijving noodgebouw	- € 122.000
duurdere verzekering gebouw	+ € 22.000
B Boeken, duurdere boekenpakket door meer digitale licenties als gevolg van corona	+ € 40.000
C OCW	-/- € 18.000

Inkomsten:

€ - 55.000 => minder inkomsten door lager aantal leerlingen.

Huisvesting:

€ -/- 50.000 => hogere onderhoudskosten - € 22.000 (inhaalslag onderhoud gymzalen)
meer schoonmaakkosten - € 28.000 (extra schoonmaakmiddelen als gevolg van corona)

Afschrijvingslasten:

€ - 6.000 => door extra investering in laptops personeel

Overige lasten:

€ + 93.000	=> minder deskundigenavies (in 2019 ingezet op curriculum)	+ € 43.000
	in 2019 éénmalig bijdrage st. Fondsen	€ 70.000
	diverse oorzaken	- € 20.000

Financiële baten en lasten

Minder rentekosten als gevolg van wijziging financiering (lening via schatkistbankieren i.p.v. via de reguliere bank)	+ € 58.000
--	------------

Dan nu de vergelijking met de begroting:

Het begrote resultaat voor 2020 was € 99.000, het werkelijke resultaat is+ € 1.868 en ligt dus zo'n € 97.000 lager.

Hieronder de verklaring:

Personeel:	+ € 133.000
Materieel:	- € 230.000

Personeel

Eénmalige aanvullende bekostiging:	- € 162.000
------------------------------------	-------------

Er is door het kabinet in 2019 extra bekostiging verleend voor € 388.000. Dit geld is bedoeld om werkdrukverlagende maatregelen voor schooljaar 2020-2021 te kunnen afspreken, dit verlaagt het resultaat van 2020 voor 5/12 deel van de extra bekostiging.

Nog geen nieuwe CAO-VO 2019-2020:	- € 113.000
-----------------------------------	-------------

Er was eind 2019 nog geen nieuwe CAO VO afgesloten. In de lumpsum van 3,13% over 2019 was hiervoor al wel 0,78% loonruimte gecreëerd. Dit heeft in 2020 tot extra kosten geleid.

Deze beide grootste oorzaken hebben het resultaat van 2019 juist verhoogd, we hebben hiervoor een reserve gevormd.

Vervangingskosten:	- € 10.000
--------------------	------------

Dit komt door enerzijds door meer vervangingen via uitzendbureau (Goud Grijs en Maandag). De kosten van vervangingen via het uitzendbureau zijn bijna twee keer zo duur. Anderzijds hebben we door een lager verzuimpercentage dan begroot minder uitgegeven aan reguliere vervangingen.

Inkomsten lumpsum en nieuwkomers:	+ € 209.000
-----------------------------------	-------------

Het OCW had een efficiencykorting op de lumpsum gepland voor 2020, die is van de baan. Bovendien hebben we relatief we veel nieuwkomers (leerlingen korter dan 2 jaar in Nederland). Zij verlagen de reguliere lumpsum, in de plaats daarvoor krijgen we hogere extra bijdrage. Daarnaast valt de geplande en daarna bovendien de werkelijke bijstelling van de GPL iets hoger uit dan begroot. Ook valt de jaarlijkse collectieve inhouding op de lumpsum voor uitkeringskosten iets lager uit.

Premie werkhervattingskas:	+ € 50.000
----------------------------	------------

Deze premie wordt jaarlijks berekend aan de hand van het aantal ZW- en WIA-uitkeringen die (oud) medewerkers hebben ontvangen. Door verlaging van de uitkering van de huidige instroom is deze premie gedaald. De hoge instroom van 2019 zal vanaf 2021 wel leiden tot hogere premies.

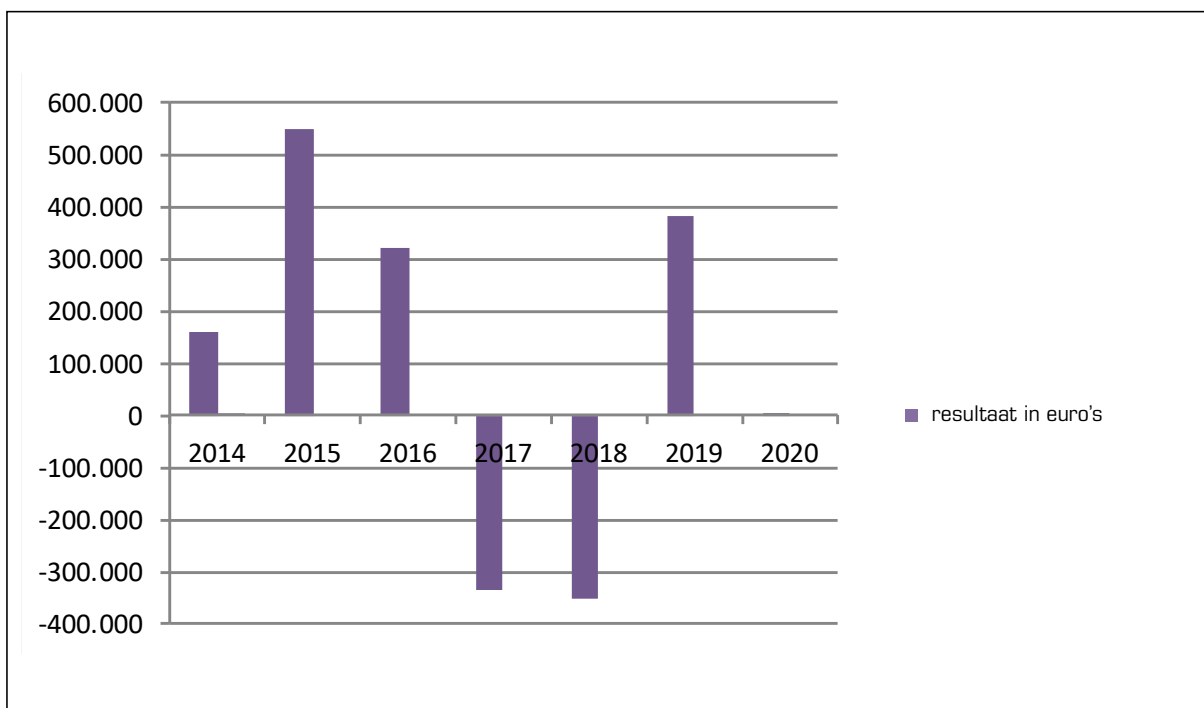

Minder scholing:	€ 85.000
De scholingsbudgetten worden niet volledig benut. Corona, waardoor vele scholingsbijeenkomsten geen doorgang konden vinden, speelt hierbij ook een rol.	
Diverse kleine oorzaken:	+ € 74.000:
Waaronder extra prestatieboxgelden, extra gelden techniek, extra gelden vroegtijdig schoolverlaten, storting personeelsvoorzieningen.	

Materieel

Huisvesting gemeente:			+ €	10.000
Hoger bedrag door decentralisatie	+ €	35.000	door hogere indexatie MEV dan begroot	
Afschrijving gebouw	- €	120.000	door koop noodunits ipv huur	
Lagere huurkosten	+ €	176.000	door koop noodunits ipv huur	
Verzekering gebouw	- €	22.000	door verhoogde premies en door CAR verzekering bouw	
Rentekosten	- €	20.000	door uitblijven gemeentegarantie en door opslag % gemeente	
Hogere huurkosten	- €	39.000	extra huur Arsenaal, blokstallen en sportveld ivm corona	
<hr/>				
Boeken:			- €	84.000
<hr/>				
Door een hogere boekenpakket prijs per leerling dan verwacht en door meer digitale leermiddelen vanaf schooljaar 2020-2021 (- € 97.000). Daarnaast zijn de inkomsten per leerlingen iets naar boven bijgesteld. (+ € 13.000).				
<hr/>				
Exploitatie:			- €	156.000
<hr/>				
Belangrijkste oorzaken:				
<ul style="list-style-type: none"> • hogere storting in de onderhoudsvoorziening als gevolg van de opname van de onderhoudscomponent van de bouw (- € 75.000) • verhoogde afschrijving ICT als gevolg van investeren in laptops personeel (- €16.000) • meer schoonmaak door corona (- € 36.000) • extra onderhoud gebouw door corona en inhaalslag sportzalen (- € 38.000) • meer klein inventaris door aanschaf kuchscheren en CO2 meters (- € 10.000) • minder deskundigenadvies (+ € 23.000) • meer ICT-licenties voor leerlingen door schoolbreed gebruik chromebooks (- € 14.000) • diverse kleine posten (+ € 10.000)				

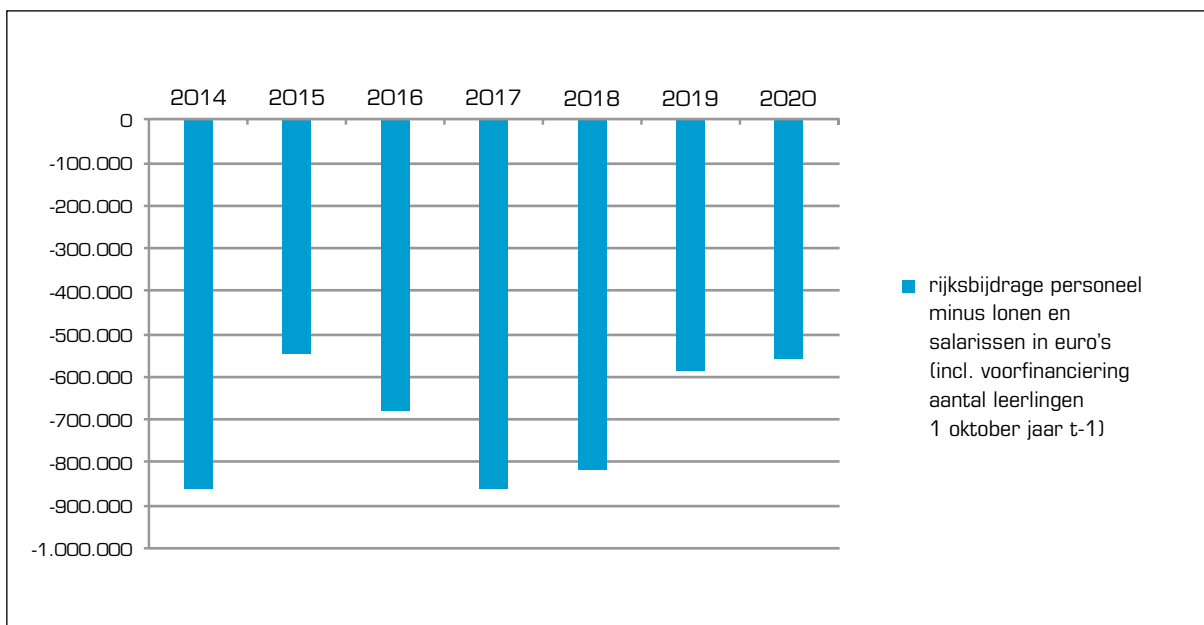
Resultaten laatste 7 jaren

Rijksbijdrage personele lumpsum minus de lonen en salarissen over de laatste zeven jaren.

Hierbij is de correctie van de voorfinanciering (doordat de school op basis van het aantal leerlingen van jaar t-1 een heel kalender wordt bekostigd) meegenomen.

30

De opbrengsten zijn gecorrigeerd voor incidentele lumpsumvergoedingen.

Duidelijk te zien dat de negatieve trend nu doorbroken is. Dit is te danken aan de realisatie van de aanpassing van de lessentabel. Daarnaast krijgt de school nog extra gelden uit de prestatiebox, die ook voor lonen en salarissen worden ingezet.

Financiële ratio's

De school heeft al jaren een goede financiële positie.

Uit de kengetallen blijkt de gezonde financiële basis van de school:

	2016	2017	2018	2019	2020
Kengetallen:					
solvabiliteit 1	0,48	0,47	0,46	0,46	0,38
solvabiliteit 2	0,72	0,73	0,74	0,76	0,60
liquiditeit	2,00	2,08	2,12	2,18	1,60
rentabiliteit	1,69	-1,82	-1,84	1,90	0,00
kapitalisatiefactor	0,35	0,35	0,34	0,32	0,31
weerstandsvermogen	0,43	0,40	0,37	0,38	0,37
financieringsfunctie	0,12	0,13	0,12	0,12	0,12
transactiefunctie	0,13	0,13	0,12	0,11	0,15
financiële buffer	0,10	0,09	0,09	0,09	0,04
netto werkkapitaal	0,13	0,14	0,13	0,13	0,09
huisvestingsratio	0,08	0,08	0,07	0,08	0,09
personele kosten/ rijksbijdrage	0,86	0,88	0,88	0,84	0,86
personele kosten/ totale baten	0,81	0,83	0,83	0,79	0,80
normatief eigen vermogen (in miljoen €)				11,83	14,31
werkelijk eigen vermogen (in miljoen €)				7,48	7,48

De solvabiliteit 1 geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar langlopende verplichtingen (eigen vermogen, exclusief voorzieningen/totaal vermogen). Deze daalt nu vanwege het grotere aandeel van het vreemd vermogen als gevolg van onze nieuwe lening bij het Ministerie.

De solvabiliteit 2 geeft hetzelfde aan, alleen is nu de post voorzieningen meegenomen in de berekening (eigen vermogen, inclusief voorziening/totaal vermogen). De daling in 2020 heeft dezelfde oorzaak als bij solvabiliteit 1.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling kan voldoen aan haar verplichtingen op korte termijn (vlottende activa/kortlopende schulden). Ook dit kengetal is gedaald. Dit is boven de 1,5. Wel moet hierbij aangetekend worden, dat wij, in tegenstelling tot vele andere scholen, de vordering van 7,5% op de lumpsum van het Ministerie OCW, als kortlopende vordering hebben staan. Zonder deze vordering zou de liquiditeit op 1,1 uitkomen. Wanneer de liquiditeit beneden de 1 komt, kan dit een gevaar opleveren. De schulden zijn dan immers groter dan de vorderingen plus de liquiditeiten.

De rentabiliteit geeft het verschil weer tussen baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Door het minieme positieve resultaat van 2020 (€ 1.868) staat deze nu afgerond op 0. Deze kwam in 2019 vanwege incidentale baten op bijna 2 uit.

De kapitalisatiefactor dient als signaleringsgrens: $KF = \text{kapitaal} - \text{boekwaarde gebouwen en terreinen} / \text{totale baten}$. Voor grote onderwijsinstellingen adviseert de commissie een KF tussen de 0,2 en 0,35. Wij voldoen hieraan.

De Inspectie van het Onderwijs heeft vervolgens het financieel beoordelingskader verder ontwikkeld. Hierbij wordt de kapitalisatiefactor in 3 functies verdeeld:

Financieringsfunctie:	financieringsbehoefte * cumulatieve aanschafwaarde van overige materiële vaste activa/totale baten
Transactiefunctie:	kortlopende schulden/totale baten
Financiële buffer:	kapitalisatiefactor minus transactiefunctie minus financieringsfunctie

Een belangrijk inzicht vormt hierbij de hoogte van de financiële buffer. Deze geeft een nog betere indicatie van middelen die nog niet zijn ingezet voor het onderwijsproces.

Hierbij geldt een bovengrens van 0,05. Voor de school stabiliseert daalt deze nu naar 0,04 en bevindt zich daarbij nu onder de bovengrens. De verwachting is dat door investeringen in ons gebouw in de toekomst dit kengetal nog wat verder zal dalen.

Het weerstandsvermogen ("vrij" besteedbare reserves/ totale exploitatielasten), geeft aan in hoeverre de school in staat is algemene bedrijfsrisico's op te vangen. In de "overlevingsstrategie" van VO-scholen is de aanwezigheid van een toereikend weerstandsvermogen een absolute must.

Tot het weerstandsvermogen ziet de school het totaal van de algemene reserve en haar bestemmingsreserves, met uitzondering van de reserve OCW voorschotten. Deze heeft namelijk een verplichtend karakter, namelijk de inzet van de incidentele extra middelen uit 2019. In noodsituaties kunnen de overige bestemmingsreserves anders worden aangewend. In een school met een gemiddeld risicoprofiel is in ieder geval een weerstandsvermogen van 10% noodzakelijk. De risicoanalyse van de school geeft een gemiddeld risicoprofiel aan (zie continuïteitsparagraaf). Het aanwenden van een deel van de reserves voor onderwijs, personeel en gebouwen is derhalve, financieel gezien, verantwoord. Het kengetal is weliswaar gedaald naar 37%, maar is nog steeds hoog.

Daarnaast geeft de inspectie grenzen aan waarbinnen het aandeel van de personele lasten van een school moet blijven. Dit om aan te geven of de school een 'gezonde' bedrijfsvoering heeft. We blijven hierbij keurig onder de vastgestelde waarden.

Tenslotte is er in 2020 een nieuwe signaleringswaarde vastgesteld, het zogenaamde normatief eigen vermogen. Indien een school boven deze waarde uitkomt is dat het startpunt van een gesprek met de inspectie. 't Rijks zit ruimschoots onder deze signaleringswaarde.

De school heeft de volgende wensen ten aanzien van de kengetallen.

Hierbij zijn ook analyses uit de notitie toekomstgericht financieel sturen (opgesteld door de VO-raad) geraadpleegd.

	Signaalgrens	Wens school
Solvabiliteit	> 20 %	> 20%
Liquiditeit	0,5 < = > 1,5 %	0,75 < = > 1,5 %
Rentabiliteit	0 < = > 5 %	5 jarig gemiddelde => 1,5 %
Weerstandsvermogen	10 < = > 40 %	30 < = > 40 %
Kapitalisatiefactor	20 < = > 35 %	20 < = > 35 %
Personele lasten/Rijksbijdragen	< 95%	< 95%
Personele lasten/totale baten	< 90%	< 90%

Treasury

33

Het Ministerie van Onderwijs heeft op 6 juni 2016 de regeling “Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016” gepubliceerd, kenmerk FWJZ/800938 (6670).

Deze regeling vervangt de eerder op 16 september 2009 gepubliceerde regeling “Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010”. Deze nieuwe regeling is het uitgangspunt voor ons treasurystatuut. De oude regeling uit 2009 blijft van toepassing op beleggingen, leningen en derivaten die voor 1 juli 2016 zijn vastgesteld.

De nieuwe regeling heeft als uitgangspunt:

het financieel beleid en beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit.

Uitgangspunt bij de bekostiging is dat de toegekende rijksmiddelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Het komt in de praktijk daarbij voor dat de ontvangen bekostiging (of liever gezegd delen daarvan) voor korte of middellange termijn niet direct hoeft te worden ingezet (denk bijvoorbeeld aan onderhoudsgelden). Deze middelen vindt men in de jaarrekening terug bij de rubriek voorzieningen, bestemmingsreserves en nog te besteden subsidies (overlopende passiva).

Teneinde op de tijdelijke overtollige liquiditeit enig rendement te kunnen boeken, zetten scholen deze gelden om in beleggingsproducten. Deze regelgeving schrijft hierbij voor dat dit

-
- risicomijdend geschiedt
  - conform intern opgestelde regels m.b.t. administratieve organisatie en interne controle
  - bij daartoe aangewezen financiële instellingen en rechtspersonen
-

Onder risicomijdend beleggen wordt verstaan: iedere belegging waarbij de hoofdsom gegarandeerd is door een financiële instelling, dan wel een belegging in vastrentende waarden uitgegeven door een financiële instelling. Met deze regeling sluit de minister uit dat scholen publieke middelen (rijksbijdragen) in enige vorm risicovol beleggen of belenen, waardoor een behoorlijke exploitatie en zelfs het voortbestaan van de instelling vervolgens niet meer gewaarborgd zouden kunnen zijn.

De regeling spreekt over publieke middelen en overige middelen enerzijds en niet-publieke middelen anderzijds. De niet-publieke middelen van de school betreffen voor de school alleen de ouderbijdragen. Deze verlopen via de stichting Fondsen en zijn duidelijk van de schooladministratie gescheiden. Genoemde voorschriften maken deel uit van de jaarlijkse accountantscontrole.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde danwel overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid)
- het minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie)
- het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie)
- het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instellingen zijn verbonden (risicominimalisatie)
- het schoolbestuur treedt niet als bankier op

Per 31 december 2020 heeft de school bij het Ministerie van Financiën een rekening courant saldi van in totaal € 2.961.787. Deze maakt onderdeel uit van de zogenaamde 'schatkist' van het Ministerie. Daarnaast heeft de school een lening bij het Ministerie van Financiën lopen van € 6.000.000. Hiervan is per 31 december 2020 € 5.000.000 uitbetaald. Deze lening heeft een looptijd van 30 jaar en per 30 juni 2021 zal een eerste aflossing plaatsvinden van € 200.000. De looptijd hiervan beslaat nog de periode tot en met juni 2050. Het rentepercentage bedraagt bij deze lening 0,21%. Op de lening zit, via de gemeente Bergen op Zoom, een liquiditeitsopslag. Deze bedraagt 0,2%.

Administratieve organisatie

Van alle relevante treasury-activiteiten wordt verslag uitgebracht aan het bestuur.

De uitvoering van de treasurytaak vindt plaats binnen de instelling.

Alleen de rector/bestuurder is bevoegd om in het kader van de uitvoering van het treasurybeleid overeenkomsten te sluiten.

De bevoegdheid om overeenkomsten van geldleningen te tekenen is door het bestuur gemandateerd tot een bedrag van € 1.000.000,- aan de rector/bestuurder. Boven dit bedrag zal vooraf schriftelijk goedkeuring van de toezichthoudende bestuurders moeten plaatsvinden.

Van besluiten tot het aangaan van vaste geldleningen wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan het schoolbestuur.

Verplichtingen bij beleggen en belenen

Het betreft hier regels voor het beleggen en belenen van publieke middelen en voor overige middelen, voor zover deze in de administratie niet zijn afgescheiden van de publieke middelen en voor zover het bestuur hiervoor geen aparte richtlijnen heeft vastgesteld.

De onderstaande verplichtingen gelden alleen voor nieuwe beleggingen en gesloten leningen vanaf 1-7-2016.

Algemene verplichtingen

a.	Derivaten, leningen en beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, (zie artikel 4, lid 1 OCW-regeling): - gevestigd zijn in een lidstaat * - minstens een singel A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
b.	Beleggingen, beleningen en derivaten met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
c.	't Rijks heeft zich bij de Rabobank laten registreren als niet-professionele belegger.

* lidstaat: staat die lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte

Beleggingen

a.	De middelen van 't Rijks die tijdelijk overtollig zijn, kunnen in een belegging worden uitgezet.
b.	De periode van het beleggen door 't Rijks is eindig en de belegging wordt op een vooraf vastgestelde einddatum terugontvangen.
c.	De hoofdsom van de beleggingen wordt door de financiële onderneming, bedoeld in artikel 4, gegarandeerd. In geval van koerswijzigingen op de beleggingen kan hier, met instemming van de intern toezichthouder, van worden afgeweken.
d.	't Rijks mag beleggen in staatsobligaties van lidstaten, mits deze lidstaten voldoen aan de ratingeisen, genoemd in artikel 4 lid.
e.	't Rijks belegt niet in: - achtergestelde spaarrekeningen en achtergestelde deposito's - aandelen of vergelijkbare producten

35

Leningen

a.	Een instelling kan middels leningen additionele financiële middelen aantrekken.
b.	Instellingen geven geen leningen uit aan derden noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling en binnen het van doel van de organisatie past.
c.	Bij het aangaan van de leningen gaat 't Rijks geen extra risico's aan die het voortbestaan van de instelling of het geven onderwijs kunnen bedreigen.
d.	't Rijks leent alleen bij financiële ondernemingen als bedoel in artikel 4.
e.	Bij het aantrekken van langlopende geldleningen worden offertes gevraagd bij minimaal 2 partijen.
f.	Leningen worden conform het treasurystatuut afgesloten en vooraf ter kennisname aan de interne toezichthouder gestuurd.

Financiële derivaten

't Rijks staat het gebruik van financiële derivaten niet toe.

8. MAATSCHAPPIJ

Burgerschapsvorming

't Rijks vormt leerlingen voor de samenleving van vandaag en morgen. Om als volwaardig burger te kunnen participeren in de hedendaagse en toekomstige samenleving is het van belang kennis te hebben van deze samenleving en vaardigheden te ontwikkelen om te participeren binnen deze samenleving. Leerlingen vormen tot burgers is echter een complexe opdracht, omdat de samenleving waarin deze burgers participeren een complex karakter kent. Het is daarom van belang dat leerlingen deze samenleving vanuit verschillende perspectieven kunnen belichten en, vanuit hun eigen referentiekader, als het ware door verschillende 'brillen' naar de sociale werkelijkheid kunnen kijken.

Het actief burgerschap en de sociale integratie krijgen bij ons zo op diverse manieren concreet vorm: in de lessen van diverse vakken, binnen het klaslokaal, maar ook buiten de muren van de school. Binnen de school is de samenleving terug te vinden. De diversiteit is enorm, zowel in sociaal-economisch als in cultureel opzicht. Dit is een belangrijk voordeel. De leerlingen leren van meet af aan met elkaar samen te werken en met elkaar om te gaan. De dagelijkse gang van zaken in school is er een van begrijpen, bespreken, luisteren en samen doen. We zetten actief in op het bevorderen van de maatschappelijke integratie.

Een mooi voorbeeld hiervan vormt het Alzheimer project. In opdracht van stichting Alzheimer Nederland, heeft de Vooropleiding Beeldende Kunst van onze school een informatief boekje gemaakt over Alzheimer speciaal gericht op jongeren. Jongeren krijgen steeds vaker te maken met Alzheimerpatiënten in hun directe omgeving, denk hierbij bijvoorbeeld aan opa's, oma's en buurtgenoten. Vaak weten ze niet hoe ze in bepaalde situaties moeten handelen.

Domeinen van burgerschap in het algemeen

Voor de invulling van burgerschap maakt de Stichting Leerplan Ontwikkeling onderscheid tussen een drietal domeinen van burgerschap, die elk weer in drie categorieën naar voren komen. Deze domeinen, democratie, participatie en identiteit zijn opgenomen in het lesprogramma.

Democratie

Zoals gezegd kent 't Rijks een vertaling van dit domein in de diverse vakinhouden (maatschappijvakken). Als praktische uitwerking heeft 't Rijks een actieve leerlingenraad waarvoor jaarlijks nieuwe bestuursleden moeten worden gezocht en, waar van toepassing, worden daar verkiezingen voor georganiseerd. Datzelfde geldt voor de bemensing van de leerlinggeleding van de MR. Iedere klas heeft een klassenvertegenwoordiger, die ook zaken kan inbrengen bij de leerlingenraad of bij functionarissen. In de brugklas wordt gestart met anti-pestlessen en waar nodig worden die herhaald. In de lessen geschiedenis en maatschappijleer/-wetenschappen wordt bovendien expliciet aandacht besteed aan verkiezingen, zowel plaatselijk als anderszins, onder andere door de organisatie van een politiek forum. De school heeft zich ook aangemeld als stembureau om het voor leerlingen zichtbaar te maken wat er gebeurt. Last but not least: 't Rijks doet jaarlijks mee aan de Lagerhuisdebatten met diverse teams. Op school worden voorronden gehouden. De tweetalige leerlingen doen jaarlijks mee aan de debatingcontest van de tto-scholen.

Participatie

De participatie kent verschillende elementen. Leerlingen nemen via de loopbaanstage, vakoverstijgende en vakgerelateerde projecten, acties voor goede doelen, organisatie van maatschappelijke debatten en omgevingsonderwijs actief deel aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken en komen in aanraking met de arbeidsmarkt. Op deze manier worden de leerlingen zich stap voor stap bewust van hun aandeel in de maatschappij. De school hanteert een groeimodel. In de brugklas maken de leerlingen door middel van projecten kennis met de diversiteit van het maatschappelijk veld (zorg, welzijn, sport, ondernemerschap, bedrijven, kerk, politiek, maatschappelijke dienstverlening e.a.). Zij bezoeken onder andere bedrijven en instellingen en maken kennis met beroepsbeoefenaars en vrijwilligers. In het tweede en derde leerjaar gaan de leerlingen daadwerkelijk op stage. In de leerjaren die volgen wordt er een breed loopbaanoriëntatieprogramma voor de leerlingen ingezet. Eens in de drie jaar organiseert de leerlingenvereniging een goede-doelen-actie voor de hele school. Elke klas wordt betrokken bij de organisatie en uitvoering. Elke leerling neemt actief deel in zijn of haar omgeving.

Ook krijgen de leerlingen de gelegenheid om hun mening over hun docenten te geven in enquêtes die betrokken worden bij functionerings- of beoordelingsgesprekken.

Bovendien wordt hun, net als hun ouders, regelmatig gevraagd naar hun mening in tevredenheidsonderzoeken. Een deel van onze leerlingen is als vrijwilliger actief bij onze informatieavonden voor basisschoolverlaters en in de organisatie of begeleiding van activiteiten voor leerlingen in het kader van de schoolfeesten en activiteitendagen. Ook steunt de school individuele acties van leerlingen voor een goed doel.

't Rijks hecht er waarde aan dat leerlingen hun zelfkennis vergroten en hun horizon verruimen, uitgaande van hun eigen waarden en identiteit. Leerlingen moeten in beeld krijgen waar hun talenten liggen en wat ze willen. Het is van belang dat ze zelf richting geven aan hun loopbaan; ze moeten zelf keuzes leren maken. Het verwerven van loopbaancompetenties is een aandachtsgebied in vrijwel alle onderwijsactiviteiten in onze school. Loopbaanleren – ofwel ervaringsleren – maakt op onze school een belangrijk deel uit van de loopbaanbegeleiding. Het geeft inzicht in wat leerlingen kunnen en willen door reflectie op (werk-) ervaring. 't Rijks maakt hiermee de maatschappij en de wereld van arbeid inzichtelijk voor de leerling. Dat is de taak van decanen, stagebegeleider, mentoren en vakdocenten.

Identiteit

Tijdens de mentorlessen besteden we aandacht aan de begeleiding van leerlingen bij hun studie en studietoepak. Deze lessen zijn van groot belang om de leerling te helpen inzicht te krijgen in de eigen ik in relatie tot de omgeving. Belangrijk hierbij is de onderlinge dialoog. Door de vakgroepen geschiedenis (standplaatsgebondenheid en christelijke traditie), aardrijkskunde (cultureel en ruimtelijk perspectief), maatschappijleer (sociaal-cultureel en religieus perspectief), de moderne vreemde talen (bespreking en vergelijking van cultuur, gebruiken en gewoontes) en de klassieke talen (historisch besef en filosofie) worden deze inzichten verdiept door kennisoverdracht en dialoog.

Verduurzaming

Het afgelopen jaar zijn wij verder gegaan om RSG 't Rijks in het geheel te verduurzamen. Dit is een complex proces, want eerst moet worden vastgesteld wat precies met het begrip duurzaamheid wordt bedoeld. Letterlijk betekent duurzaam niets meer dan langdurig kunnen voortbestaan.

Als school zijn we een organisatie met als doel de toekomstige generatie voor te bereiden op het leven in de maatschappij. Dit doen we door middel van kennisoverdracht.

Het aanbieden van een diversiteit aan denkbeelden en interactief leren zou de eerste stap kunnen zijn richting democratisch en duurzaam onderwijs.

Willen we als organisatie actief inspelen op het thema duurzaamheid, dan is het belangrijk dit op duurzame wijze te initiëren. RSG 't Rijks wil daarom door middel van sociaal leren het thema duurzaamheid onder de aandacht brengen, om zo de transformatie naar duurzaam onderwijs geleidelijk te initiëren. RSG 't Rijks profileert zichzelf als een open schoolorganisatie die inspeelt op nieuwe onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen, en is om die reden gaan nadenken hoe het thema 'duurzaamheid' kleur te geven. Daarbij wordt het belangrijk geacht dat duurzaam ondernemen niet wordt opgelegd, maar door middel van kennisoverdracht leden binnen de organisatie te prikkelen het heft in eigen hand te nemen. Het hogere doel is om van een top-down organisatie te transformeren in een actief leer platform, zodat het mogelijk wordt om de lange termijn beter te kunnen inspelen op de behoefte die er op dat moment is en de democratische waarden te waarborgen.

Bij RSG 't Rijks is er een werkgroep van leerlingen die actief inspeelt op het thema duurzaamheid. Deze groep komt wekelijks samen, waarbij ze kennis maken met een vernieuwende onderwijsmethode en een grote verscheidenheid aan onderwerpen bespreken, met voorkeur aansluitend op de eigen interesse leerbehoefte. Er is bijvoorbeeld initiatief vanuit de leerlingen gekomen om zonnepanelen op onze daken te plaatsen. In maart 2020 heeft dit geleid tot een subsidieaanvraag en deze is half 2020 gehonoreerd. De zonnepanelen zullen naar verwachting in mei 2021 worden geplaatst. Verder hebben we in de aanbesteding van onze vernieuwbouw duurzaamheid meegenomen in als selectiecriterium. Duurzaamheid, luchtkwaliteit, comfort, energiezuinigheid en toegankelijkheid van de gebouwen worden hierdoor sterk verbeterd.

Social return

Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze school speelt daarop in door dit aspect in de kpi's (meetpunten van een prestatie) van de aanbesteding mee te nemen. Voorbeelden daarvan zijn opdrachten die we zijn aangegaan met CSU en Presikhaaf.

Samenwerking

RSG 't Rijks is een zogenaamde éénpitter; één bestuur, één school.

De nodige expertise om een onderwijsinstelling goed te leiden, moet opgebouwd worden.

Door deel te nemen aan diverse netwerken/samenwerkingsverbanden kunnen we onze deskundigheid vergroten c.q. delen. Met trots vermelden we hieronder een opsomming van de netwerken waarin wij participeren:

Zeebra: netwerk van Zeeuwse scholen en Brabantse scholen met als doel elkaar te informeren over actuele thema's op het gebied van P&O, financiën en beheer.

Provinciaal reizigers overleg: namens de bij Zeebra aangesloten scholen is 't Rijks de vertegenwoordiger bij dit Provinciaal overleg.

Samenwerkingsverband VO Bergen op Zoom: inrichting van de zorg buiten de school, zodat er passend onderwijs aan de leerlingen gegeven kan worden.

VSV (Stuurgroep vroegtijdige schoolverlaters): bedoeld om het aantal VSV leerlingen terug te dringen via projecten en bewustwording.

DCO: samenwerking tussen onderwijsinstellingen in Zeeland en RSG 't Rijks om via gezamenlijke inkoop c.q. gebruik te maken van inkoop expertise voordeel te behalen.

Scholen voor ondernemend leren: de bedoeling hiervan is om de leerlingen uit te dagen om ondernemend en actief in het leven te staan. Initiatief, nieuwsgierigheid, creativiteit en uniciteit zijn daarbij de kernwoorden. We geven leerlingen meer eigenaarschap over hun eigen leertraject. Op basis van de persoonlijke leerdoelen en vaste onderwijsdoelen bepalen de leerlingen hun eigen leerroute. Ondernemende projecten, al dan niet zelfbedacht door leerlingen, verbeteren de betrokkenheid en motivatie.

Netwerk financiën VOSabb: bedoeld om kennis en ervaring op het gebied van financiën met elkaar te delen. Ook worden er actuele ontwikkelingen besproken.

Vereniging cultuurprofielscholen: bedoeld om leerlingen te laten bouwen aan hun identiteit via kunst en cultuur, vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

Netwerk BCP scholen: dit heeft als doel een interessant, uitdagend onderwijsprogramma te bieden dat aansluit op diverse technologisch getinte vervolgoopleidingen in het mbo.

Netwerk Technasium Zuid-West Nederland en Stichting Technasium: samenwerking tussen de technasiumscholen in Zeeland en RSG 't Rijks. Dit met als doel de doorontwikkeling van het technasium.

Samenwerking met **CKB/De Maagd, Conservatorium Antwerpen, Fontys Hogeschool Tilburg en st. Joost Academie.** Dit alles om de kunst- en cultuurafdeling binnen de school te laten doorontwikkelen en om de cultuurtalenten hun talent te laten ontplooien.

Samenwerking met **sportverenigingen en Olympisch Steunpunt.** Dit ter doorontwikkeling van de sportafdeling en ter ontplooiing van het talent van onze (top)sporttalenten.

Samenwerkingsverband **ROC's:** bedoeld als opvang van leerlingen die in het reguliere VO niet goed verder kunnen met hun schoolloopbaan (de zogenaamde VAVO leerlingen). Hiertoe is met ROC Kellebeek een samenwerkingscontract gesloten.

't Rijks werkt voor het wetenschapsonderwijs samen met **verschillende Nederlandse en Vlaamse universiteiten**, met de **stichting Wetenschap Oriëntatie Nederland** en de **Koninklijke Nederlandse Academie voor de Wetenschappen**. Samen maken zij een boeiend onderwijsprogramma voor nieuwsgierige en jonge onderzoekers.

Netwerk Tweede Fase: samenwerkingsverband van scholen in West-Nederland om elkaars expertise te gebruiken.

Samenwerking met **Europees Platform en netwerk tweetalig onderwijs.** Dit met het doel het tweetalig lyceum en internationalisering door te ontwikkelen.

Samenwerking met **diverse private- en overheidspartners.** Met name het huren en verhuren van ruimtes is hierbij een belangrijk punt. (verhuur van sportzalen aan diverse clubs in de regio en het huren van de Karmel en andere ruimtes)

Canvas-overleg: overleg tussen CKB, de Maagd, ROC- West Brabant, Markiezenhof, Facilitair Bedrijf, Gemeente en 't Rijks om op cultureel gebied projecten met elkaar te delen en om Bergen op Zoom in de ruimste zin van het woord te promoten.

De Veilige School: samen met de gemeente is 't Rijks een belangrijke partner in het project de veilige school. 't Rijks vervult daarin een voorbeeldfunctie.

Prestatiebox

In het actieplan beter presteren: opbrengstgericht en ambitieus, met als ondertitel 'het beste uit leerlingen halen' onderschrijft de minister van Onderwijs haar ambities. De onderwijsraad en besturenbonden hebben dit actieplan onderschreven.

Het is uitgewerkt in het bestuursakkoord. Hierin zijn streefdoelen afgesproken. De school onderschrijft deze prioriteiten en heeft hierbij keuzes gemaakt in de besteding van de gelden. Ze heeft hierbij streefdoelen/ prestatieafspraken gemaakt binnen het nieuwe schoolplan. Zie hiervoor paragraaf 3, de missie en visie van de school.

In 2020 is een bedrag voor kwaliteit van het onderwijs beschikbaar gesteld van € 817.377,-.

Dit bedrag is besteed aan de volgende doeleinden, die ook terug te vinden zijn in de kadernota van de school.

-
- Tto en internationalisering
Gericht op het verbeteren van prestaties van excellente leerlingen.
  - Toptalent
Gericht op het verbeteren van prestaties op topsportgebied en de talentontwikkeling van muziek, dans en beeldende vorming. Dit alles in combinatie met goede prestaties op school.
  - Wetenschapsonderwijs
Hierbij maken leerlingen kennis met verschillende wetenschappen. De leerling weet dan hoe er op de universiteit geleerd wordt en wat je op de universiteit kunt studeren.
't Rijks werkt hiervoor samen met verschillende Nederlandse en Vlaamse universiteiten, met de stichting Wetenschap Oriëntatie Nederland en de Koninklijke Nederlandse Academie voor de Wetenschappen. Samen zorgen ze voor een boeiend onderwijsprogramma voor nieuwsgierige en jonge onderzoekers.
  - BCP, technasium, sport -en cultuurklassen: ontwikkelen talent van kinderen op gebied van techniek en cultuur.
  - Scholing management en personeel: in het kader van de school als lerende organisatie.
  - Ondernemend leren: bij de havo ligt het accent op ondernemend gedrag en ondernemerschap.
-

Corona

2020 heeft een grote invloed gehad op het maatschappelijke leven, zo ook op onze school is de invloed van corona heel groot geweest en is dat nog steeds.

Hieronder volgt een opsomming van keuzes die we, naast de naleving van de opgelegde maatregelen, hebben moeten om zaken op een andere wijze te regelen:

- In verband met corona hebben we extra middelen ingezet om het ontstaan van leerachterstanden voor kwetsbare groepen leerlingen zoveel mogelijk te beperken.
- Werken op school onder begeleiding van een docent in de klas (op anderhalve meter) voor leerlingen die kwetsbaar waren (thuissituatie, leerproblematiek, sociale problematiek).
- Beschikbaar stellen van devices aan gezinnen waar thuis geen of slechts één device aanwezig was.
- Ondersteuning bieden aan ouders die het lastig hadden met het thuiswerken van hun kind.
- Ondersteuning bieden bij het openen van de scholen op drie gebieden: 1) Sociaal-emotioneel 2) Studievaardigheid 3) Vakinhoudelijk.
- Grote zalen huren in de periode april-juni voor de voorexamenklassen zodat het examenprogramma klassikaal gevormd kon worden op anderhalve meter.
- Aanschaf van een digitale component in de lesmethodes bij elk vak.
- Aanschaf van een device voor elke leerling bij de start van het schooljaar. Dit met medebekostiging van de ouders.
- Extra schoonmaak, ventilatie, hygiëne maatregelen op school.
- Organisatie en begeleiding van verbetertoetsen voor de examenleerlingen
- Overgang van leerlingen bepalen op basis van werkhouding en formatieve toetsen

Veel van deze punten hebben geld gekost. Financieel heeft dit de school ongeveer € 170.000 gekost.

Ook voor 2021 en verdere jaren zijn extra jaarlijkse kosten opgenomen:

Kosten overige schoonmaak: + 25%, jaarlijks € 12.000.

Kosten boekenpakket: + € 11,- per leerling, € 26.000 (vanwege meer digitale componenten, de vraag is echter of dit voldoende zal zijn).

Kosten verzekering chromebooks leerlingen : € 10.000.

ICT licenties voor gebruik chromebooks in de klas: € 20.000.

Passend Onderwijs

De school ontvangt via het Samenwerkingsverband middelen om passend onderwijs binnen de school vorm te geven. De basis voor het huidige begeleidings- en zorgsysteem op 't Rijks is terug te vinden in de wijze waarop we tien jaar geleden passend onderwijs op onze school hebben ingericht. We hebben expertise, bijvoorbeeld gedragswetenschappers, in eigen huis gehaald. Deze benutten we om zowel directe maar zeker ook indirecte begeleiding tot stand te brengen. Hiermee vergroten we zowel het expertiseniveau van het team als de zelfredzaamheid van de leerlingen. Daarbij spelen we voortdurend, op een vernieuwende wijze, in op ontwikkelingen in de samenleving. Het spreekt voor ons voor zich dat we ouders, teamleden maar zeker ook leerlingen zelf betrekken bij de totstandkoming van de focuspunten. In de basis zijn deze vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan maar daarbinnen is ruimte. Zo vinden we samen de weg naar de meest passende ondersteuning. Evaluatie op zowel microniveau, per leerling, als op meso (bijvoorbeeld per aangeboden ondersteuning) en op macroniveau (schoolbreed) is voor ons vanzelfsprekend om verdere ontwikkeling te bewerkstelligen.

- Basisbijdrage;
Inzet: Mentoraat, faalangstreductietraining, remedial teaching, sociale vaardigheidstraining, weerbaarheid, rouwbegeleiding
Resultaat: Uit de evaluaties blijkt dat leerlingen tevreden zijn over het aangeboden traject.
- Versterking basisbijdrage;
Inzet: Mentorcoach, leerlingbegeleiders, IB'er, psycholoog, orthotheek
Resultaat: Mentoren kunnen rekenen op een standaard opleidingstraject, coaching maar ook maatwerk. In een enkele situatie wordt de begeleiding zelf ondersteund door het zorgteam met als doel later terug te schakelen. Het expertiseniveau stijgt hierdoor.

-
- Maatwerkarrangementen;
Inzet: Orthopedagoog, persoonlijk begeleiders
Resultaat: leerlingen hebben intensieve ondersteuning ontvangen. Zij zijn gemiddeld even succesvol in het vervolgen van hun schoolloopbaan als de 'gemiddelde Rijksleerling'. Door te investeren in zowel de basis als de aanvullende en intensieve ondersteuning lukt het ons om weinig leerlingen te hoeven doorverwijzen naar een ander schooltype.
-
- Crisisinterventie;
Inzet: popklas, docenten geven in apart gebouw les aan leerlingen die in de klas tijdelijk niet goed functioneren.
Resultaat: deze leerlingen stromen weer terug in de klas, waardoor voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen
-
- NT2 (ondersteuning minder zelfredzame jongeren op gebied van taalondersteuning);
Inzet: intern begeleider
Resultaat: a. wegwerken van specifieke taalonderdelen buiten de klas om, de lesinhoud sluit hierbij direct aan op de vaklessen, b. door het samenstellen van een ondersteuningspakket aan zelfstudiemateriaal waarmee de leerling aan de slag kan. De voortgang wordt hierbij op gezette tijden door de vakdocent met de leerling en ouders besproken.
-

Daarnaast worden ook vanuit de lumpsum gelden ingezet.

Deze worden ingezet voor de facilitering van het mentorschap, zowel in lessen als in extra niet- lesgevende taken (inclusief extra vergaderuren).

Sterk techniek onderwijs

Ter versterking van het techniekonderwijs in de regio willen de scholen voor PO, VO en MBO een samenwerking aangaan. Dit is van belang omdat er veel geld vrijkomt voor techniekonderwijs in deze regio. Hiervoor is bij het Ministerie subsidie worden aangevraagd. Dit kan alleen als scholen samenwerken. Als avo-school doet alleen 't Rijks mee.

Wij hebben geen specifiek techniekonderwijs maar we hebben wel techniekroutes. Wij hebben veel knowhow op dat gebied. Wij kunnen in deze samenwerking de anderen sterker maken. Het is onze maatschappelijke plicht om de kennis te delen, zodat uiteindelijk meer leerlingen voor techniek kiezen. Vanuit het PO doet LPS (Lowys Porquin Stiching) mee. Er is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en de aanvraag is toegekend door het Ministerie.

Convenantsmiddelen

In november 2019 zijn door het Ministerie extra gelden ter beschikking gesteld bedoeld voor werkdrukverlagende middelen. De school heeft dit in samenspraak met de MR besteed aan het verkleinen van de klassen (voornamelijk in het 2e en 3e leerjaar van Mavo en Havo).

Toetsing en examinering

Het toetsbeleid van de school heeft als doel om de vorderingen in het leerproces van kinderen goed te monitoren. Hierdoor wordt duidelijk wat een kind wel en nog niet beheerst. Dit is belangrijk om uiteindelijk te kunnen bepalen of een leerling startklaar is voor het volgende leerjaar in dezelfde afdeling, maar ook om tussentijds het leerproces optimaal vorm te geven en dus eventueel bij te stellen. De toetsen krijgen steeds meer een plek in het leerproces naast de traditionele vorm als afsluiting van een bepaald thema in een vak. Sinds enkele jaren kennen we op 't Rijks naast summatieve toetsen ook formatieve toetsen. Summatieve toetsen hebben een weging voor het rapport en wegen daarmee op een bepaalde manier ook mee voor het overgangsrapport. Formatieve toetsen hebben géén weging voor het rapport en zijn puur bedoeld om informatie te vergaren ten behoeve van het leerproces.

In principe is het beleid voor summatieve toetsing in de school erop gericht dat leerlingen in eenzelfde situatie ook vergelijkbare toetsen krijgen zodat er ook gebenchmarkt kan worden. Tegelijk is het zo dat de school steeds meer inspeelt op individuele situaties van kinderen, ook bij toetsing. We zien dit onder andere terug in de volgende situaties.

- Leerlingen die in een zorgtraject zitten, daar worden vaak andere afspraken mee gemaakt als het gaat om toetsing. Het kan dan gaan om de momenten waarop toetsen gemaakt worden of het kan gaan over het aanpassen van de hoeveelheid leerstof die bij hen wordt getoetst.
- Groepen waar na analyse van de resultaten van een toets blijkt dat er iets aparts aan de hand is, dit kan zijn voor individuele leerlingen of voor de gehele groep, dan overleggen de docenten met de afdelingsleiding hoe hiermee om te gaan. Dit kan leiden tot aanpassingen voor de gehele groep, maar ook tot aanpassingen voor individuele leerlingen.
- Bijzondere situaties met betrekking tot het eindexamen worden besproken in de examencommissie op school. In individuele gevallen kan het zijn dat de commissie besluit om voor bepaalde leerlingen een aangepast Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) te maken of op basis van bijzondere situatie bijvoorbeeld een extra herkansing toe te kennen.

Op die manier zorgen we voor maatwerk voor leerlingen in bijzondere situaties.

Verder wordt, zeker in de deze coronatijd, de borging van de kwaliteit van het schoolexamen steeds belangrijker. Om deze kwaliteit te borgen hebben we de volgende instrumenten:

- We hebben als school een eigen toetsbeleid vastgesteld met een schoolbrede regeling. Hierin zijn allemaal schooleigen bepalingen opgenomen waar alle docenten en vakgroepen zich dienen te houden en die de kwaliteit van toetsing helpen waarborgen.
- We hebben een gedegen examenreglement dat ieder jaar wordt bijgesteld waar nodig en waarin alle expliciete regels voor het schoolexamen en examen zijn opgenomen. Het examenreglement leggen we ieder jaar langs de lat gelegd van de checklist examenreglement die is opgesteld door de VO-raad.
- Hetzelfde geldt voor het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) waarin alle examenonderdelen die worden getoetst zijn beschreven volgens een duidelijk format. Hierin wordt duidelijk aangegeven wanneer welke examenonderdelen worden afgetoetst, hoe zwaar ze meetellen voor de bepaling van het eindcijfer en bijvoorbeeld ook welke domeinen van het eindexamen worden gedekt met welke toets. Ook dit PTA leggen we jaarlijks langs de lat van de checklist PTA die er landelijk is.
- Examendocenten en vakgroepen houden zich aan het opgestelde toetsbeleid. Schoolexamens worden opgesteld in samenwerking door meerdere docenten. Het niveau van de opgaves in schoolexamens is gespiegeld aan schoolexamens uit eerdere schooljaren en aan examenopgaven. Na afname van een schoolexamen bespreken de docenten van een jaarlaag het gemaakte werk en bepalen de definitieve norm op dezelfde manier als dit gebeurt bij het Centraal Schriftelijk Examen.
- Schoolexamens worden afgenomen volgens een duidelijk opgesteld rooster dat gemaakt wordt door de roosterkamer. Er wordt hierbij rekening gehouden met het handhaven van de rust in de toetslokalen en met het organiseren van de juiste toetscondities. De definitieve roosters voor schoolexamens worden ruim om tijd gecommuniceerd zodat alle leerlinge, docenten en surveillanten hier goed rekening mee kunnen houden. Bij ieder schoolexamen wordt een proces verbaal opgemaakt in analogie met het Centraal Schriftelijk Examen. Voor surveillance bij schoolexamens is een duidelijk protocol opgesteld. Schoolexamens worden in de regel aangeleverd bij een centrale plaats (de roosterkamer) waar het overzicht wordt bewaakt en wordt gezorgd voor het zorgvuldig omgaan met examens.

Strategisch HRM-beleid

Op 't Rijks is het personeelsbeleid de motor van schoolontwikkeling. Vandaar dat in ons personeelsbeleid de persoonlijke groei van elk personeelslid plaatsvindt binnen het kader van de schoolontwikkeling. Een excellente school ontstaat door excellente medewerkers.

De eerste stap is de werving en selectie. De verwachtingen van de organisatie aan het personeelslid worden meteen gesteld. Het is duidelijk wat je rol is, welke taken je krijgt, welke bevoegdheden en welke verantwoordelijkheden. We hebben dit vastgelegd in ons functiehandboek. De begeleiding, coaching en intervisie in het eerste, tweede en soms ook derde jaar voor startende docenten en medewerkers is hierop afgestemd.

Binnen de school als geheel werken we trapsgewijs van schoolplan naar afdelingsplan naar vakwerkplan naar persoonlijk ontwikkelingsplan. Elke vier weken evalueren we de voortgang tijdens het ingeplande overleg.

Directie-afdeling-team-vakgroep. In persoonlijk gesprekken wordt de ontwikkeling van de medewerkers geëvalueerd. Eén keer per jaar formeel in het functionerings- en/of het beoordelingsgesprek. Jaarlijks monitoren we de behaalde resultaten aan de hand van data en tevredenheidsonderzoeken in school.

We stemmen het vervolgbeleid hier op af.

We stellen een meerjareninformatieplan op en bepalen aan de hand van deze data waar knelpunten kunnen ontstaan aan de personele kant. We leggen dit jaarlijks naast de arbeidsmarktgegevens. Vervolgens spelen hier op in door scholing en door werving en selectie.

Als opleidingsschool leveren we een belangrijke bijdrage aan het wegwerken van het lerarentekort in onze regio door leerlingen uit de bovenbouw havo/vwo en zij-instromers te laten proeven aan het vak van docent. We werken actief samen met de scholen in onze regio om het lerarentekort te verminderen.

Binnen onze school zorgen we voor perspectief. Niet alleen in rol en functie; maar ook in salaris. Er is functiedifferentiatie binnen de ondersteunende diensten en binnen het onderwijzend personeel. We noemen dit ons loopbaanbeleid. Dit is gekoppeld aan verantwoordelijkheid dragen en competenties ontwikkelen. De resultaten die we hiermee halen zijn zeer bevredigend. Er zijn geen onvervulde vacatures op school. De leraren geven bevoegd les.

Horizontale verantwoording

Het schoolbestuur heeft de code 'goed onderwijsbestuur' van de vo-raad ondertekend. Om tot een goede verantwoording te komen, werkt het schoolbestuur met 'vensters voor verantwoording'. Alle gegevens van de school die van belang zijn om de inzet van middelen en de leeropbrengsten te monitoren, zijn op deze site in te zien. Het is ook mogelijk om de school te vergelijken met andere scholen.

Leerlingen

De school heeft voor leerlingen diverse platformen waarbij ze kunnen meedenken over het gevoerde beleid, de keuzes die hierbij gemaakt worden en de toekomstplannen.

Allereerst hebben vijf leerlingen zitting in de MR. Zie hieronder voor hetgeen in de MR wordt besproken.

Verder heeft de school een leerlingenraad. Deze bestaat uit leerlingen die zelfstandig en onafhankelijk praten over verschillende onderwerpen. De schoolleiding ziet de leerlingenraad als een serieus orgaan van de school en luistert naar hun advies en mening.

De volgende zaken worden hier onder andere besproken:

- Problemen tussen leerlingen en leraren.
- Problemen met pesten.
- Leerlingen met ideeën om zaken op school te verbeteren.

Daarnaast heeft de school klankbordgroepen in het leven geroepen waarbij actuele thema's aan bod komen. Hierin praten leerlingen mee over toetsbeleid, de gezonde keuken en vernieuwende ideeën over onderwijs.

Ouders

De school heeft diverse klankbordgroepen (met verschillende thema's) in het leven geroepen. Dit overleg tussen ouders en directie vindt structureel en geformaliseerd plaats. Hierbij wordt op verschillende terreinen gesproken over het gevoerde beleid, de gemaakte keuzes en de toekomstplannen van de school.

Daarnaast vormt de oudercommissie een klankbordgroep voor de ouders richting schoolleiding.

Zij informeert de school over de wijze waarop zaken bij ouders en leerlingen overkomen en geeft bruikbare suggesties. Deze commissie vergadert zes keer per jaar. Verder zit een vertegenwoordiger van de

oudercommissie in de Stichting Fondsen om daar de belangen van ouders en leerlingen te behartigen. Voor de gratis schoolboeken en vrijwillige ouderbijdrage is de oudercommissie natuurlijk ook een belangrijke gesprekspartner.

(P)MR

De school heeft een actieve en positief kritisch meedenkende (P)MR. Wekelijks wordt er vergaderd door de personeelsgeleding van de MR, de MR komt zes keer per jaar bij elkaar. Hoofdonderwerpen waarmee de (P)MR zich bezighoudt:

---

taakbeleid, functiemix, meerdaagse reizen, gedrag van leerlingen, scholing, begroting, jaarrekening en formatie.

Afhandeling van klachten

't Rijks heeft een klachtenregeling opgesteld voor leerlingen, ouders en medewerkers. Dit hangt samen met het streven naar sociale veiligheid op school. Deze regeling is vastgesteld in de medezeggenschapsraad.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De bestuursleden van RSG 't Rijks zijn vrijwilligers en verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd of tegen een vrijwilligersvergoeding. Uitzondering hierop is rector/bestuurder, de heer De Rond. Zijn loonkosten zijn opgenomen in het overzicht WNT (zie onderdeel 8 uit de jaarrekening).

9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De continuïteitsparagraaf heeft als doel dat iedere belanghebbende of belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur van deze school omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde beleid. Bovendien wordt hiermee inzicht verkregen op het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

Omdat onze huisvestingsgelden zijn doorgedecentraliseerd vanuit de gemeente Bergen op Zoom geldt voor onze school een doorkijk naar vijf in plaats van drie jaren. De uit de meerjarenbegroting 2020-2025 voortgekomen uitkomsten zijn in deze continuïteitsparagraaf opgenomen. In de meerjarenraming ziet u overwegend positieve resultaten.

Gegevensset

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Personele bezetting in fte's per 31 december*							
Directietaken	15,7	14,7	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
Onderwijzend personeel	136,2	139,1	134,7	134,2	134,5	133,5	132,7
Overige medewerkers	35	34,5	34,2	34,2	34,2	34,2	34,2
Totaal	186,9	188,3	183,4	182,9	183,2	182,1	181,4
Leerlingenaantallen	2.397**	2.375,5***	2.395	2.386	2.392	2.372	2.358

* vastgesteld in meerjarenbegroting 2021-2025 op 7 oktober 2020

** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2019.

*** gebaseerd op het werkelijke aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2020.

In de meerjarenbegroting was uitgegaan van 2.402 leerlingen.

De personele bezetting gaat vanaf 2021-2022 omlaag, omdat de éénmalige wekdrukverlichtingsmaatregelen van het Minsiterie dan stoppen. Verder is de personele bezetting het gevolg van leerlingenaantal en de daaraan verbonden uitgifte van lessen.

Het stabiel aantal leerlingen is gebaseerd op een gelijkblijvend marktaandeel van 33% van het totaal aantal basisschoolverlaters (van de 55 basisscholen uit onze regio).

De verwachte dalende lijn (vooral vanaf 2024) van het aantal basisschoolverlaters ligt ten grondslag aan de berekeningen. We trachten de leerlingendaling te beperken door meer toestroom in latere leerjaren toe te laten vanuit andere scholen.

Verder is het spannend wat het gevolg zal zijn van de fusie van de drie 'concurrerende' scholen in Bergen op Zoom (Moller, Roncalli en Juvenaat) op ons marktaandeel.

	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
B1hv	123	129	131	133	126	126
B1mavo	69	64	64	66	62	62
B1mh	163	154	156	159	151	150
B1ttoh	42	33	34	34	32	32
B1ttov	39	35	35	36	34	34
B1wet	25	29	29	30	28	28
H2	151	151	153	154	157	150
H2ttoh	22	40	33	33	34	32
H3	192	155	154	154	156	158
H3ttoh	27	18	32	27	27	27
H4	274	301	261	255	265	267
H5	206	253	279	247	239	246
M2	128	194	189	190	193	185
M3	188	147	202	202	203	206
M4	192	187	148	197	199	200
V2	74	55	59	60	61	58
V2ttov	29	36	32	33	33	32
V3	79	70	53	57	58	59
V3ttov	25	29	35	33	33	33
V4	104	98	94	85	85	86
V5	108	108	105	103	93	92
V6	119	99	98	96	94	85
	2379	2386	2377	2383	2363	2349
vavo	2	12	12	12	12	12
extern	3	3	3	3	3	3
Totaal	2383	2395	2386	2392	2372	2358

Hieronder volgt de verwachte meerjarenbalansontwikkeling en meerjarenraming van baten en lasten. Ook deze cijfers zijn ontleend uit onze meerjarenbegroting 2021-2025. Deze is door het bestuur in oktober 2020 vastgesteld. De cijfers over 2020 hebben we aangepast aan de cijfers uit deze jaarrekening. De balanscijfers 2021-2025, evenals de resultaten over 2021-2025 zijn conform de meerjarenbegroting 2021-2025.

Balansprognose 2019-2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa							
Materiële vaste activa	11.199.000	14.734.000	16.043.000	16.305.000	16.073.000	15.679.000	15.357.000
Vorderingen	1.785.000	1.827.000	1.718.000	1.727.000	1.721.000	1.726.000	1.713.000
Liquide middelen	3.141.000	2.962.000	1.769.000	1.260.000	1.281.000	1.439.000	1.672.000
Totaal activa	16.125.000	19.523.000	19.530.000	19.292.000	19.075.000	18.844.000	18.742.000
Passiva							
Eigen Vermogen:							
<i>algemene reserve</i>	1.851.000	2.105.000	2.152.000	2.169.000	2.269.000	2.536.000	2.956.000
<i>bestemmingreserves publiek</i>	5.562.000	5.380.000	4.964.000	4.961.000	4.983.000	5.031.000	5.104.000
<i>bestemmingreserve privaat</i>	70.000	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen Vermogen	7.483.000	7.485.000	7.116.000	7.130.000	7.252.000	7.567.000	8.060.000
Voorzieningen	4.761.000	4.257.000	4.048.000	3.999.000	3.923.000	3.610.000	3.248.000
Langlopende schulden	1.619.000	4.800.000	6.100.000	5.867.000	5.634.000	5.401.000	5.168.000
Kortlopende schulden	2.262.000	2.981.000	2.266.000	2.266.000	2.266.000	2.266.000	2.266.000
Totaal passiva	16.125.000	19.523.000	19.530.000	19.262.000	19.075.000	18.844.000	18.742.000

Staat/raming van Baten en Lasten (in € * 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten							
Rijksbijdrage	18.748	18.094	18.087	18.314	18.422	18.654	18.685
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.129	1.197	1.197	1.197	1.197	1.197	1.197
Overige baten	120	112	115	115	115	115	115
Totaal Baten	19.997	19.403	19.399	19.626	19.734	19.966	19.997
Lasten							
Personeelslasten	15.785	15.528	15.748	15.580	15.592	15.560	15.519
Afschrijvingen	660	788	1.053	1.125	1.168	1.207	1.106
Huisvestingslasten	1.191	1.313	1.201	1.148	1.148	1.147	1.146
Overige lasten	1.886	1.737	1.691	1.697	1.703	1.707	1.703
Totaal lasten	19.522	19.366	19.693	19.550	19.611	19.621	19.474
Saldo baten en lasten	475	37	-294	76	123	345	523
Financiële baten	9	1	0	0	0	0	0
Financiële lasten	103	36	24	32	31	30	30
Totaal resultaat	381	2	-318	44	92	315	493

Ontwikkeling vorderingen

De school is van mening dat een kortlopende vordering op het Ministerie van OCW moet worden opgenomen, omdat de jaarrekening daardoor een beter inzicht geeft in vermogen en exploitatiesaldo. Immers, in de jaarrekening wordt ultimo boekjaar een overlopende passiefpost opgenomen betreffende door het personeel opgebouwde rechten wegens vakantietoelage en sociale lasten.

Ontwikkeling liquide middelen

Vanwege bouwkosten in 2021, maar ook nieuwe bouwplannen vanaf schooljaar 2021-2022 daalt het saldo liquide middelen, vanaf 2023 laat deze dan weer een licht stijgende lijn zien.

Ontwikkeling financieringsstructuur

De langlopende leningen zijn conform het aflossingsschema ingeboekt. De school heeft € 6.000.000 geleend bij het Ministerie van Financiën, hier is in 2020 € 5.000.000 miljoen van uitbetaald en zal in 2021 nog € 1.000.000 volgen. Omdat we deze schuld in 30 jaar gaan aflossen, zie je deze schuld gestaag aflopen. Tevens is hier het voornemen om bij het Warmtefonds geld te lenen voor zonnepanelen en andere duurzame investeringen meegenomen voor € 500.000.

Ontwikkeling huisvestings/investeringsbeleid

De school heeft de conciërgewoning, lokaal 13 en de 'oude HBS' vernieuwd. Dit heeft geleid tot een flinke investering, deze wordt gefinancierd met een lening uit de schatkist. In 2021-2022 wil de school bovendien investeren in vernieuwing van de vleugels in school. Deze investeringen hebben geen relatie met een verwachte leerlingengroei, maar tot deze investering is besloten om ons onderwijs te kunnen vernieuwen en te verduurzamen. Verder zal het meerjarenonderhoudsplan na de vernieuwbouw worden vernieuwd en op die wijze een actueel overzicht blijven bieden van de grote onderhoudszaken de komende jaren. De school verwacht dat de voor deze plannen benodigde doordecentraliseringsgelden de komende jaren stabiel zullen zijn.

Ontwikkeling voorzieningen

De veruit belangrijkste post hierbij vormt de onderhoudsvoorziening. Het meerjarenonderhoudsplan vormt de basis van waaruit de toekomstige stortingen en onttrekkingen worden berekend. De uitkomsten hiervan zijn vervolgens in de toekomstige balans verwerkt.

Ontwikkeling reserves

De belangrijkste reserve vormt de renovatiereserve. Hier zijn in het verleden gelden aan toegevoegd vanuit de doordecentralisatiegelden die we jaarlijks ontvangen van de gemeente. Deze zal in de toekomst gebruikt gaan worden om werkzaamheden in het kader van verduurzaming, onderwijskundige vernieuwing en technische aanpassingen te kunnen financieren. De overige reserves worden gevuld aan de hand van cijfermatige berekeningen (personeelsreserve aan de hand van de functiemixstreefcijfers) of op basis van uitkomsten uit de risicoanalyse.

Ontwikkeling baten en lasten

Rijksbijdrage: deze neemt toe, ondanks een verwachte daling van het aantal leerlingen. Dit komt voornamelijk vanwege de nieuwe vereenvoudigde bekostigingssystematiek van het Ministerie. De invoering hiervan is vanaf het jaar 2022. Dit verhoogt onze verwachte inkomsten jaarlijks met zo'n € 180.000 gedurende de jaren 2022 t/m 2025.

Personeelskosten: dalen licht als gevolg van een dalend aantal leerlingen.

Afschrijvingskosten: stijging vanwege investeringen in gebouwen en inventaris.

Ontwikkeling resultaat

De geprognostiseerde resultaten laten een gunstig beeld zien voor de toekomst. Dit komt door de ingezette lessenvermindering, als gevolg van een aanpassing van het curriculum, en door de vereenvoudiging van de bekostiging die vanaf 2022 voor meer inkomsten zorgt.

De school moet bij de volgende ontwikkelingen goed de vinger aan de pols houden:

1. Ontwikkeling regio en leerlingaantal
2. Verzuim
3. Nieuw bekostigingsstelsel
4. Bekostiging vanuit samenwerkingsverband
5. Uitwerking gevolgen nieuwe cao's
6. Uitwerking gevolgen functiemix
7. Kosten vernieuwbouwprojecten
8. Ontwikkeling GPL
9. Lessentabel en de daaruit voortvloeiende berekening van de onderwijstijd

Verandering in het totaalplaatje van deze 9 factoren zijn omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en van de rentabiliteit afhankelijk is. Gezien onze goede kengetallen zullen wijzigingen in het totaalplaatje niet direct bijstelling van ons beleid noodzakelijk maken.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

In control zijn

In Control Statement is de verantwoording door het bestuur over de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de interne beheersing van de processen. Een organisatie is 'in control' als het management een redelijke mate van zekerheid heeft dat doelstellingen worden gerealiseerd. Doelstellingen hebben te maken met: kwaliteit, doelmatigheid en professionaliteit. We hebben de laatste jaren met ons risicobeheersings- en controlesysteem mooie resultaten bereikt:

- Verbetering van de onderwijsresultaten (zie paragraaf 4, leerlingen en onderwijs)
- Excellente status voor de afdeling mavo en vwo
- Prima financiële kengetallen (zie paragraaf 7)
- Verlaagd risicoprofiel (zie risicoanalyse volgende paragraaf)
- Verbetering succesfactoren (paragraaf 3)

Er zijn interne en externe factoren die van invloed kunnen zijn op "het schoolgebeuren" van 't Rijks. Het is goed en wenselijk om bepaalde risico's vooraf in te schatten, zowel voor de korte als de middellange termijn. Deze factoren kunnen direct financiële consequenties hebben. Er zijn echter ook risicodragers die wel het schoolproces beïnvloeden, maar niet direct financiële consequenties hebben.

In 2020 hebben we een start gemaakt met het In Control Framework en dit zullen we gedurende 2021 gaan implementeren, waardoor we nog beter inzicht krijgen in de mate waarin we onze doelstellingen bereiken.

Er zijn interne en externe factoren die van invloed kunnen zijn op "het schoolgebeuren" van 't Rijks. Het is goed en wenselijk om bepaalde risico's vooraf in te schatten, zowel voor de =korte als de middellange termijn. Deze factoren kunnen direct financiële consequenties hebben. Er zijn echter ook risicodragers die wel het schoolproces beïnvloeden, maar niet direct financiële consequenties hebben.

Om meer zicht te hebben op de risico's die de school loopt, wordt er jaarlijks een risicoanalysemodel uitgezet naar verschillende geledingen binnen de school.

Zij kunnen hun visie daar ventileren. Alle uitkomsten worden in beeld gebracht en deze vormen een basis voor ons beleid ten aanzien van de financiële reserves.

Zie voor de uitkomsten van deze analyse over 2020 de volgende paragraaf.

Een organisatie heeft te maken met vele processen die gevolgd moeten worden om te kunnen functioneren. Je hoopt altijd dat die processen goed werken en na enige tijd ook geolied lopen. In het kader van kwaliteit is het gewenst dat een groot aantal processen nader beschreven wordt, zodat het aan eenieder duidelijk is wat er gebeurt en wat eventuele ongewisse factoren zijn. Tevens geeft het aan anderen een handvat om, bij bijzondere omstandigheden, de aansturing over te nemen, zodat de organisatie kan blijven doordraaien.

De school heeft de bedrijfsprocessen binnen de school beschreven.

Hiertoe is een proceskaart gemaakt. We analyseren de deelprocessen.

Aan deze processen worden doelstellingen gekoppeld. We toetsen deze met de PDCA cirkel (plan, do, check, act).

Financiële Planning & Control cyclus

Het proces dat we in beeld hebben gebracht is de planning- & control cyclus.

Daarbij gaat het om de financiële cijfers. De vragen die je daarbij kunt stellen zijn:

- Weten we waar we financieel staan?
- Zijn we in staat gedurende het jaar bij te sturen?
- Weten we het financiële meerjarenperspectief?
- Zijn onze keuzes voldoende gewaarborgd met de schoolvisie?
- Gaan de financiële keuzes ten koste van de kwaliteit van onderwijs?
- Voldoen we aan de wet- en regelgeving?

Plan:

schoolvisie opstellen, strategische doelstellingen vertalen naar budgetten en operationele doelstellingen, meerjarenbegroting opstellen, jaarbegroting maken, formatieplan opstellen

Do:

financiële maandoorzichten met jaarbijstelling, meerjarenbegroting, directiekeuzes

Check:

analyse financiële maandoorzichten met begroting, keuzes directie in overeenstemming met de schoolvisie, opmaken en goedkeuring jaarrekening

Act:

bijsturen aan de hand van maandrapportages, bijstellen begroting en meerjarenbegroting, maken formatieplan (is zowel plan als act) , bijsturen van plannen en strategische keuzes

In deze planning- & controlcyclus vindt regelmatig (vooraf en achteraf) toetsing plaats:

- een financiële toetsing op efficiëntie
- een beleidsmatige toetsing op effectiviteit

Kwaliteit Onderwijs

Vanuit de missie en visie van de school monitoren we de schoolprestaties en streven er op die manier naar om onze doelstellingen (geformuleerd in de kadernota) te halen. Hierbij staat de vakgroep centraal. Elke vaksectie ontvangt regelmatig overzichten van alle in een periode behaalde resultaten (rapportcijfers). Deze worden per vakgroep en tevens per leerjaar en schooltype geanalyseerd. Elke vaksectie rapporteert hierover aan de schoolleiding aan de hand van een vast format, zodat vergelijkingen tussen diverse vaksecties eenvoudig gemaakt kunnen worden. Met alle vakgroepen wordt naar aanleiding van de rapportages overleg gevoerd. Dit is een cyclisch proces (PDCA-cirkel).

Risicoanalyse

Tijdens de zomer 2020 hebben diverse geledingen binnen de school weer een risico-/ kansenanalyse ingevuld. De volgende geledingen hebben (een deel van) de analyse ingevuld: bestuur, MR, sectievoorzitters, OD en directie.

De analyse is samengesteld vanuit zes verschillende perspectieven:

1. organisatie/proces
2. huisvesting
3. leerling/product
4. personeel
5. demografie/omgeving
6. veiligheid/ethiek

Ook het actuele risico ten aanzien van corona hebben we in deze analyse meegenomen (zie DO7 en VE7 op de volgende pagina).

We hebben vervolgens de risico's en/of kansen gevraagd te kwantificeren (schaal 1 t/m 5) op de volgende gebieden:

Bij de risico's:

- de kans dat het risico zich voordoet
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie

Bij de kansen:

- de mate waarin de school deze kans benut
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans

De betekenis van de waarden hierbij zijn:

1 laag risico

3 gemiddeld risico

5 hoog risico

Organisatie/Proces

OP1	Verplaatsing van verantwoordelijkheden van de directie naar teamverantwoordelijkheid en individuele verantwoordelijkheid
OP2	Er is duidelijkheid over de wijze waarop en door wie welke informatie wordt verspreid
OP3	De school streeft naar een zo'n klein mogelijke verstoring van het onderwijsproces
OP4	De school laat de onderwijsleerprocessen alsook de logistieke processen effectief en efficiënt verlopen
OP5	De verticale organisatiestructuur met een middenkader t.b.v. onderwijs

Huisvesting

H1	Het schoolmanagement streeft er naar de onderwijsvoorzieningen eigentijds te maken
----	--

Leerling/Product

LP1	De visie <i>Denken, Dromen, Durven, Doen</i> vertaalt zich naar de lespraktijk
LP2	't Rijks heeft een breed aanbod van onderwijs dat wordt ondersteund met goede voorzieningen
LP3	Leerlingen ervaren dat wij in staat zijn te differentiëren
LP4	De school voorziet in de leerbehoeften van de leerlingen, deze behoeften worden bepaald door de leerlingen, hun ouders en de samenleving
LP5	't Rijks is excellente school op alle niveaus (mavo, havo, vwo) en voldoet aan de minimale normen die de inspectie daaraan stelt

Personeel

P1	Er is sprake van een hoog kort frequent verzuim
P2	Er is in Nederland een tekort aan leraren in exacte vakken
P3	De combinatie van krimp en latere pensioenleeftijd zorgt voor kleinere instroom van jonge leraren
P4	De deskundigheidsbevordering (166 klokuur) is essentieel om je goed voor te bereiden op het onderwijs van de 21e eeuw
P5	De belastbaarheid van docenten/medewerkers hangt nauw samen met de persoonlijkheid, de ontwikkeling van competenties en de vraag vanuit de samenleving
P6	In ons nieuwe schoolplan staat klantgericht en resultaatgericht werken centraal
P7	Ieder personeelslid werkt met een beperkte span of control

Demografie/Omgeving

DO1	Daling groep 8 populatie
DO2	Gebiedsontwikkeling van de regio Bergen op Zoom

DO3	De technologische ontwikkeling in Nederland gaat erg snel. Dit heeft invloed op de manier waarop ons personeel werkt
DO4	In onze regio is er een stevige concurrentie, tussen scholen. 't Rijks behoudt hierbij haar marktaandeel
DO5	De leerling van de 21 eeuw leert op een andere manier dan de leerling van de 20e eeuw
DO6	We werken samen met diverse partners in de regio; instellingen, bedrijven en overheid
DO7	Corona zorgt ervoor dat we onze manier van lesgeven moeten aanpassen

Veiligheid/Ethiek

VE1	Gevoel van veiligheid op deze school
VE2	De gegevens van school staan in een digitaal veilige omgeving
VE3	De school is een zorgzame leef- en leergemeenschap met begrip voor ieders levensovertuiging
VE4	Het bestuur werkt volgens de onderwijscode good governance en legt daarmee zijn maatschappelijke verantwoording af
VE5	De school heeft de persoonsgegevens van personeel en leerlingen goed beschermd
VE6	De school voldoet aan de 1, 5 meter maatschappij

Schoolbreed leverde de risicoanalyse	2020	2019	2018	2017
- de kans dat het risico zichtbare invloed heeft op school	2,6	2,7	3,0	3,1
- het effect van het risico op de kwaliteit van de organisatie	2,6	2,8	2,9	3,0
- het effect van het risico op de continuïteit van de organisatie	2,6	2,7	3,2	3,2

Deze cijfers laten allen een dalende trend zien, over het algemeen worden risico's lager ingeschat. Dat is een positieve ontwikkeling!

Schoolbreed leverde de kansenanalyse	2020	2019	2018	2017
- de mate waarin de school deze kans benut	3,3	3,2	3,3	3,4
- de mate waarin er bedreigingen zijn voor deze kans	2,5	2,5	2,9	2,8

Het is gunstig dat de mate waarin de kansen worden benut boven de 3 ligt. Bovendien is de dalende trend hiervan gekeerd. In de totale analyse is dit cijfer omgekeerd evenredig meegeteld.

Gunstig is bovendien dat het risico op bedreigingen een dalende trend laat zien, de significante daling van 2019 hebben we kunnen vasthouden.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

We zullen de uit het onderzoek drie grootste risico's/niet benutte kansen en de door ons beoogde aanpak hiervan doornemen.

1. ER IS DUIDELIJKHEID OVER DE WIJZE WAAROP EN DOOR WIE WELKE INFORMATIE WORDT VERSPREID (3,2 VORIG JAAR 3,3)

Het is opvallend dat dit punt nu zelfs het grootste zorgpunt binnen school is. Hoewel dit bij tal van organisaties een topic is, hebben we gemeend dit een aantal jaren terug via actiepunten uit de operatie pincode beter te organiseren. De ontwikkeling van Sharepoint, heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld. De veelheid en verscheidenheid van de informatie in dit systeem is hierbij flink toegenomen de laatste jaren. Het onderscheid tussen belangrijke en minder belangrijke informatie is bovendien moeilijker te filteren.

Verdere structurering binnen Sharepoint, en het gaan werken met nieuwsbrieven zouden oplossingen moeten bieden.

2. KORT FREQUENT VERZUIM 3,4 (VORIG JAAR 3,4)

Dit kwam uit de risicoanalyse wederom als zorgpunt naar voren. Het is wel een stuk lager becijferd als vorig jaar. Het ziekteverzuim, en dan vooral het kort frequent verzuim, wordt door de gehele school als een hoog risico gezien. Vaak werkt dit ook door als domino-effect op andere delen van de organisatie. Het is belangrijk dat de schoolleiding hieraan prioriteit blijft verlenen. Bij het kort frequent verzuim worden de leidinggevenden geattendeerd op het voeren verzuimgesprekken. Dit creëert meer bewustwording bij de betreffende collega's of achterhaalt onderliggende problematiek waardoor ondersteuning geboden kan worden. P&O heeft hierin een signaalfunctie.

Het ziekteverzuimbeleidsplan is eveneens aangepast, waarin bijvoorbeeld het ziekmelden minder laagdrempelig is geworden. Daarnaast zijn er de volgende maatregelen toegevoegd:

- Inzet op preventie; denk hierbij aan het inzetten van coaching, begeleiding (bv. psycholoog) of aanbieden van vitaliteitstraject;
- medewerkers wijzen op de mogelijkheid om een afspraak te maken met de bedrijfsarts vanuit preventief oogpunt;
- voorlichting geven over het (preventief) verzuimbeleid
- regelmatig het taakbeleid onder de loep nemen;
- vergoeding van (een deel van) de kosten van voorzieningen (bv. aangepaste bureaustoel, computerbril);
- bespreking van te nemen maatregelen in het sociaal medisch overleg; dit vindt elk kwartaal plaats.

Zowel voor nieuwe leidinggevenden wordt er een verzuimtraining aangeboden, waarin de wet verbetering poortwachter en veel voorkomende problematieken aan de orde komen. Voor de zittende leidinggevende wordt er een opfris training aangeboden, waarin intervisie kan plaatsvinden, er casuïstiek kan worden ingebracht en er ook aandacht is voor zaken die op dat moment spelen (thuiswerken, corona, mentale veerkracht).

De scholen voor VO zijn zelf risicodragend. In gevallen van zwangerschapsverlof wordt de uitkering overgenomen door het UWV. Alle overige vervangingen zal de school zelf moeten bekostigen. De verzuimdoelstellingen zijn in het schoolplan (4,5%) nu vrij marktconform neergezet. In deze begroting is gerekend met 5,5% (gemiddelde van de laatste 3 jaar). Het hoger uitkomen dan dit percentage heeft impact op de resultaten en vormt dus een risico.

3. ER IS IN NEDERLAND EEN TEKORT AAN LERAREN IN EXACTE VAKKEN 3,0 (VORIG JAAR 3,4)

Een tekort aan docenten in exacte vakken raakt natuurlijk de kwaliteit van de school.

We merken nog steeds aan den lijve hoe moeilijk het is om op dit moment vacatureruimte in te vullen. De mogelijkheden om als school dit zelf aan te pakken zijn beperkt. De overheid speelt hierin een belangrijke rol. Het probleem wordt groter als er geen actie wordt ondernomen.

- Aanslag continuïteit onderwijsprogramma van de leerlingen
- Collega's uit de vakgroepen van de exacte vakken werken over, waardoor kans op nog meer uitval vergroot wordt.
- Op de lange termijn loopt de school hierdoor een negatief imago op, wat minder instroom van nieuwe leerlingen betekent.

Oplossingsmogelijkheden blijven we dan ook zoeken in:

- Opleidingsmogelijkheden stimuleren voor docenten van 2e naar 1e graads
- Actief op zoek gaan naar personeel vanuit andere sectoren om deze via zij-instroomtraject het onderwijs binnen te loodsen
- Actief wervingsbeleid (zowel intern als extern)

Verder zijn er nog extra opvallende zaken:

- Corona en de invloed op het gevoel van veiligheid en de manier van lesgeven is binnen school dermate goed aangepakt dat beide als een lager dan gemiddeld worden gezien. Er wordt verder aangegeven dat het belangrijk is om de winst van digitaal lesgeven, ook in niet-coronatijden, te behouden.
- Grootste punt in verschil van waardering tussen dit jaar en vorig jaar was punt OP4, het onderwijs- en logistieke proces binnen school, vorig ruim als laag risico beschouwd, nu net onder de top van de risico's

Daarnaast moet je de risicobereidheid in ogenschouw nemen.

Hierin maken we volgende onderscheid:

- Accepteren

De financiële gevolgen van deze risico's proberen we zo goed mogelijk in te schatten. Hiervoor wordt een reserve gevormd.

- Verminderen

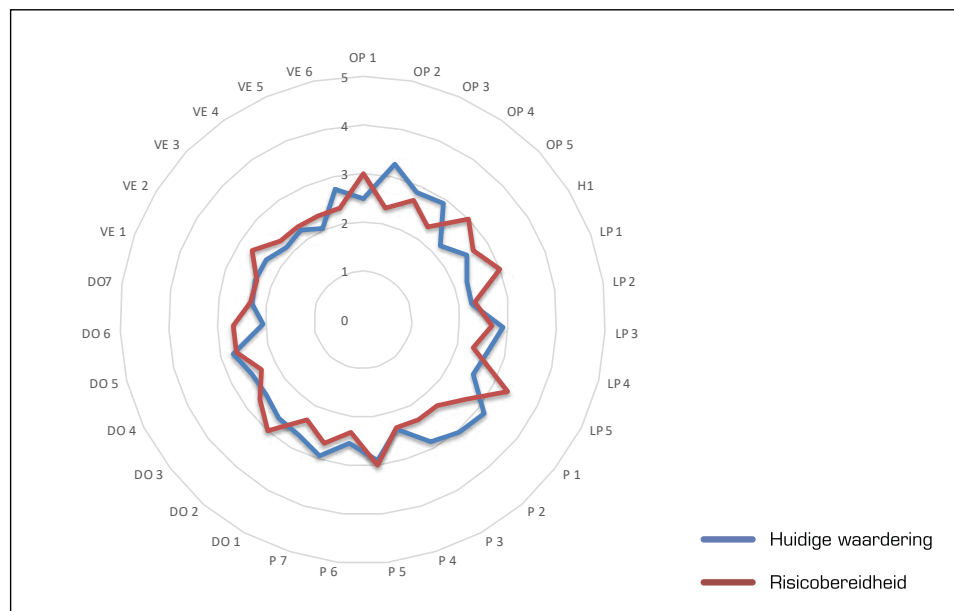
Risico's die we door middel van het nemen van maatregelen trachten te mitigeren.

- Negeren

Risico's die buiten de beïnvloedingssfeer van de school liggen. Deze risico's brengen we goed mogelijk in beeld, maar we nemen hiertegen geen maatregelen.

Hiertoe heeft onze uitvoerend bestuurder ook alle onderzochte risico's vanuit dit oogpunt een waarde gegeven. De uitkomsten van het totaalplaatje zie je in de grafiek van het zogenaamde spinnenwebmodel hieronder. Daar waar de blauwe lijn ver positief afwijkt van de rode liggen voor de organisatie de grootste 'problemen'.

Risico-kansen analyse

Overige risico's:

1. Corona

Ondanks dat de 1,5 meter maatschappij en de gewijzigde manier van lesgeven zijn onderzocht in onze risico-kansanalyse en als lager dan gemiddeld risico werden beschouwd, zijn er nog andere risicovolle gevolgen:

- Hoe gaan de informatieavonden in coronatijd verlopen en wat is de invloed hiervan op onze aanmelding?
- Wat als de coronamaatregelen langere tijd nodig zijn, vinden docenten het dan nog leuk om een aangepaste manier les te geven en in het onderwijs te blijven werken?

2. Passend onderwijs

Het passend onderwijs blijft een risico vormen.

Hier zijn de volgende punten aandachtspunten:

- * Er is in de regelgeving opgenomen dat bij een tekort van het samenwerkingsverband de individuele scholen gekort worden op hun lumpsum.
- * Wat betekent passend onderwijs voor onze docenten (leveren van maatwerk in de klas)?

3. Cultuuronderwijs

De gemeente Bergen op Zoom heeft financiële problemen. Ze denken erover om hun afdeling kunsteducatie (lees CKB) af te stoten. Wij kunnen dit van de gemeente overnemen. De financiële gevolgen hiervan zijn nu nog niet in te schatten.

4. Onderwijstijd

Met het huidige systeem van vervangingen, de bepaling van het aantal lessen, start en einde schooljaar, is het risico dat we niet voldoen aan de nieuwe wettelijke eis van de geldende 1.000 uur vrijwel nul. Het grote voordeel van de wet is dat een leerling aan de gemiddelde norm van 1.000 uur per jaar en 700 uur tijdens zijn examenjaar moet komen. Het is dus een verticale norm. Nu het aantal lessen in de nieuwe lessentabel is teruggedrongen, heeft dat invloed op de onderwijstijd, maar ook hierbij is ervoor gezorgd dat dit binnen de maatstaven voor de onderwijstijd blijft. Door de coronacrisis lukt het echter niet altijd hieraan te voldoen. De inspectie heeft al toegezegd hierin maatwerk te leveren in hun controle op de naleving hiervan.

5. Arbeidsconflicten

Landelijk wordt geadviseerd circa 1% van de totale baten als risicobuffer hiervoor op te nemen. De school voldoet hieraan.

6. Instabiliteit in de bekostiging

De school heeft een personeelsreserve (nodig voor het loopbaanbeleid voor zowel het onderwijzend als het onderwijsondersteunend personeel) die voldoende is om de extra kosten voor de functiemix en het loopbaanbeleid voor onderwijsondersteunend personeel op te kunnen vangen. Daarnaast kunnen de jaarlijkse vrijgevallen bedragen voor de werkelijk gemaakte kosten aan deze reserve worden onttrokken.

Andere keuzes die een kabinet zou kunnen nemen, kunnen invloed hebben op de financiële huishouding van de school. Afwachten is, nu de economie door de coronacrisis verslechtert, wat de gevolgen zullen zijn. Vooralsnog is van bezuinigingen in de vitale sector geen sprake.

Zoals in onze vorige meerjarenbegroting al is opgemerkt, vormde de ingangsdatum van de vereenvoudiging bekostiging een risico. De invoerdatum is nu opgeschort van 2021 naar 2022. Het voorstel is inmiddels wel aangenomen door de Tweede Kamer. De vereenvoudiging pakt positief uit voor de school en hiermee is in onze begroting gerekend vanaf het jaar 2022 (jaarlijkse ophoging van de personele lumpsum met € 181.000).

Daarnaast heeft de school te maken met premiestijgingen (abp en zww) van de pensioen- en sociale lasten. Deze worden tot nu toe steeds door de overheid vrijwel geheel vergoed. Premiestijgingen vormen dan ook een minder groot risico dan in het recente verleden.

7. Ontslag

Beleid inzake beheersing van de uitkering na ontslag

RSG 't Rijks houdt zich aan de wettelijke regelingen bij ontslag. Ze tracht het risico voor ontslag van zittendemedewerkers zo klein mogelijk te houden. Mocht ontslag onvermijdelijk zijn, dan is het doel om dit met de inzet van zo weinig mogelijk middelen vorm te geven.

Conclusie risicofactoren:

RSG 't Rijks probeert bovenstaande risico's zo goed mogelijk in te bedden in haar eigen vermogen, door ze onder te brengen in aparte reserves.

Vanuit de reserves renovatie, kwaliteit, personeel en strategische ontwikkeling kunnen plannen die niet binnen de begroting vallen worden opgevangen.

Ons risicoprofiel geeft aan dat we een gemiddeld risicoprofiel hebben.

Plannen voor de toekomst

Organisatie

Bestuur, leiderschap & management

'We geven het goede voorbeeld, ... altijd!'

De richting van het schoolbeleid wordt vastgesteld door het voltallige bestuur, de schoolleiding en de medezeggenschapsraad. De uitvoering (inrichting) van beleid is in handen van de bestuurder en de schoolleiding. We werken volgens de regels van 'Good Governance' zoals uitgewerkt door de vo-raad en de vakbonden. Ten aanzien van de medezeggenschap werken we op basis van de wet medezeggenschap scholen. Voor de praktische uitwerking van deze wet volgen wij het advies 'goed medezeggenschap in het onderwijs' van de vakbonden, het Laks en de besturenbonden. Ieder lid van het bestuur, directie en medezeggenschapsraad maakt zich deze aanpak eigen en vertoont het professionele gedrag dat conform dit advies past bij de rol van toezichthoudend bestuurder; uitvoerend bestuurder, directielid, lid van de medezeggenschapsraad.

Het leiderschap en management van de school zijn bepalend voor het ontwikkelen van draagvlak voor beleid. De leider is diegene die de regel breekt en het voortouw neemt in elk verbeter- of vernieuwingsproject. Afhankelijk van de situatie en of aard van het project zal de leidinggevende flexibel moeten zijn en diverse leiderschapsstijlen inzetten (coachend, transitioneel, dirigistisch etc.)

We geven leiding op basis van de 7 habits van Covey.

---

1. Wees proactief (speel in op wat komt en maak keuzes).

---

2. Begin met het einddoel voor ogen (maak een plan).

---

3. Belangrijke zaken eerst (zelf doen? Plannen? Delegeren? niet doen?)

---

4. Denk Win-Win (zoek naar voordeel voor iedereen).

---

5. Eerst begrijpen dan begrepen worden (luister actief, daarna afwegen)

---

6. Creëer synergie (samen is beter)

---

7. Houd de zaag scherp (blijf in balans).

D.m.v. de 360 graden scan van Covey bepalen we het niveau van elke leidinggevende. Dit leidt tot het ontwikkelplan voor elke leidinggevende in de school. Als directie evalueren we onze samenwerking en bepalen we aan welke habit waar we collectief moeten werken.

De leidinggevende is ook manager. Wij willen resultaatgericht en klantgericht werken. De manager doet zes dingen.

---

1. Het formuleren van resultaten of doelen in een A3 jaarplan of verbeterplan.

---

2. Het organiseren van het werk door hulpmiddelen beschikbaar te stellen; taken te formuleren; geschikte mensen in te zetten.

---

3. Het motiveren van mensen om de manager mee te helpen de resultaten te bereiken.

---

4. Het beter maken van mensen door kennis en vaardigheden te trainen die nodig zijn om de doelen te bereiken.

---

5. Het communiceren door te niet alleen te vertellen hoe het ervoor staat, maar dit ook te laten zien.

---

6. Het monitoren, analyseren en evalueren van het werk door informatie te verzamelen en de vragen - wat gaat goed - wat kan beter - wat moet beter- van antwoorden en verbeteracties te voorzien.

In het organogram zien we dat er op verschillende niveaus in school leiderschap en management wordt gevraagd. Elk team waaraan leiding wordt gegeven maakt gebruik van deze werkwijze (bestuur, directie, afdeling, plusafdelingen, vakgroep, facilitaire diensten, stafdiensten). We evalueren individueel én collectief en nemen dit op in het persoonlijke ontwikkelplan van de leidinggevende als van het team van leidinggevend.

Huisvesting

Onze stafafdeling is recent ondergebracht in de monumentale conciërgewoning en de 19e eeuwse gymzaal (lokaal 13). Hiertoe is dit gebouwendeel duurzaam verbouwd.

De hbs uit 1882 is onlangs duurzaam verbouwd en gerestaureerd waar nodig. Dit dient als nieuw brugklasgebouw. Daarnaast hebben we op zolder nieuwe lesruimtes gecreëerd.

Onze verdere toekomstplannen qua huisvesting zijn:

- Het digitale netwerk en de digitale leeromgeving wordt overal in school toegankelijk en verrijkt met doeltreffende digitale leermiddelen, zodat fysiek leren en digitaal leren hand in hand gaan.
- De vakvleugels worden herkenbaarder gemaakt in de gangen. Ze worden transparanter. In elke vleugel komen flexibele leer- werkplekken voor leerlingen en collega's. We realiseren in het huidige gebouw op een duurzame manier de lesruimtes van de toekomst.
- We versterken de gebouwenpositie van onze school door met de gemeente afspraken te maken over het gebruik van het ckb gebouw aan de rijtuigweg en de sportzalen op ons terrein en in de gemeente Bergen op Zoom.

De inkomsten via het OC&W en gemeente zijn bepalend voor hetgeen we aan huisvestingsplannen kunnen maken. In de nabije toekomst is ok het plan om het MOP (meerjarenonderhoudsplan) opnieuw te laten opmaken en daarna kritisch onder de loep te nemen. Hierbij zoomen we in op de komende 15 jaar. Wat gaan we wel doen, kan het goedkoper, zijn hierbij vragen die gesteld zullen worden.

Personeel

'We investeren in onze collega's!'

Medewerkers hebben behoefte aan aandacht voor hun persoon en werk; behoefte aan vertrouwen in het vakmanschap dat zij laten zien; behoefte aan betrokkenheid van de leidinggevende. Dit is wat de medewerker motiveert om zich te verbinden aan de doelen van de organisatie. Een organisatie die er voor hen is en omgekeerd zij voor de organisatie.

Daarom doet het management de volgende dingen:

1. We betrekken de medewerker bij de beleidsvorming in elke afdeling en in elk team.
2. We geven medewerkers verantwoordelijkheid voor het bereiken van de geformuleerde resultaten.
3. We bieden medewerkers trainingen en opleidingen aan die nodig zijn om vakbekwaam te worden of te blijven.
4. We belonen medewerkers adequaat in salaris en in tijd (werkverdelingsbeleid).
5. We geven medewerkers feedback op hun werkzaamheden. Daar horen ook complimenten bij. We hebben aandacht voor het welbevinden en de thuissituatie van elke medewerker.

Onderwijs

'We leveren onderwijsvoorzieningen van hoge kwaliteit!'

Door te zorgen voor kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen kiezen leerlingen en ouders voor 't Rijks. **De hoge kwaliteit op het gebied van resultaat- en klantgerichtheid zorgt ervoor dat de leerlingen bereid zijn om de dagelijkse reisafstand van woonhuis naar school te overbruggen ook al is dit gezien de afstand niet aannemelijk (reikwijdte).** Door deze reikwijdte zorgen we ervoor dat de voorziening kan voortbestaan doordat het minimale aantal leerlingen voor een bepaalde voorziening hierdoor wordt bereikt.

Deze strategie van beleidsvorming vraagt om structureel contact met de stakeholders (ouders, leerlingen, medewerkers, basisscholen, bedrijven, instellingen en overheden) zodat zowel op korte termijn als op lange termijn aan de door hen uitgesproken verwachtingen kan worden voldaan, mits dit in de missie en visie van 't Rijks past. Dit betekent dat kortetermijnmaatregelen passen in het langetermijnbeleid van de school en zowel nieuwe als oude beleidskeuzes duidelijk worden uitgelegd aan de stakeholders.

Met ons onderwijsaanbod spelen we in op de individuele behoefte van de leerlingen. Het onderwijsprogramma is gebaseerd op de voorgeschreven kerndoelen en het examenprogramma. Binnen dit kader kunnen docenten, leerlingen en ouders keuzes maken. Vandaar dat er op school naast het basisprogramma van kennis, vaardigheden en attitudes een breed palet is aan keuzes die gemaakt kunnen worden. **Leerlingen kunnen kiezen voor verdieping, ondersteuning en/of een structureel plusprogramma.** Dit brede aanbod met ruime keuzemogelijkheden is een belangrijk onderdeel van onze marketingstrategie. Er valt voor elke leerling wel iets te kiezen op 't Rijks.

Met ons lesprogramma spelen we in op de individuele behoefte van de leerlingen. Het lesprogramma van elke vakgroep bestaat uit basisstof, verdiepingsstof en ondersteuning. Daarmee speelt het programma in op de mogelijkheden en behoeften van de leerling. De lessen van de docent zijn in de eerste plaats bedoeld om leerlingen te inspireren en uit te dagen om zich te ontwikkelen. We doen dit door de didactiek en pedagogiek vorm te geven vanuit het ervaringsgericht (of procesgericht) leren. In elke afdeling leggen we een eigen accent inspelend op de behoefte van het type leerling: mavo – loopbaanleren; havo – ondernemend leren; vwo – onderzoekend leren. Deze accenten zijn niet exclusief. In elke afdeling is ruimte voor onderzoekend leren, ondernemend leren en loopbaanleren afhankelijk van de leerling, het thema en de didactische aanpak in de vakgroep.

Tijdens de les speelt de docent in op de leerbehoeften van de leerling. Dit is zichtbaar in de les doordat we het model van directe instructie en verlengde instructie toepassen in de klas. Daarnaast krijgen leerlingen feedback op hun persoonlijke leerpunten. Door het toepassen van digitale leermiddelen en het formatief toetsen krijgen docenten de niveauverschillen goed in beeld.

De keuzemogelijkheden van onze mavo en havo leerlingen wordt in de komende vier jaar uitgebreid met een beroepscomponent op mbo niveau. We gaan dit aanbieden in samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs in onze regio. Deze mbo-variant zetten we in de komende vier jaar in de steigers. In 2025 kan elke leerling op mavo en havo de keuze maken om een beroepscomponent te volgen op mbo niveau.

De keuzemogelijkheden voor onze leerlingen worden in de komende vier jaar uitgebreid met een vak op een hoger niveau of een extra vak. De leerlingen van mavo en havo krijgen de ruimte om in hun profiel één of twee vakken op een hoger niveau af te sluiten. Voor vwo leerlingen zoeken we de extra uitdaging door ruimte te geven om onder schooltijd te werken aan hun plusdocument; te versnellen of een extra vak te doen.

10. SLOT

Indien RSG 't Rijks haar marktaandeel kan vasthouden, waarbij het aantal nieuwe brugklassers tussen 30% en 40% zal zijn van de totale uitstroom van het basisonderwijs in deze regio, ziet de toekomst voor de school er goed uit.

Met een gedegen organisatie en een gezond financieel beleid in een goed geoutilleerd gebouw is RSG 't Rijks op de toekomst voorbereid.

drs. L.C.M. de Rond MA,
rector en bestuurder stichting RSG 't Rijks

Juni 2021

hummel

17

WARMTESERVICE

verwarming | sanitair | installatiematerialen

logistieke dienstverlening

17

hummel

JAARREKENING 2020

1. ALGEMEEN

RSG 't Rijks is het bevoegd gezag en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Bergen op Zoom.

RSG 't Rijks is feitelijk gevestigd op Burgemeester Stulemeijerlaan 24, 4611 EG te Bergen op Zoom en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 20122559.

De vaststelling van de jaarrekening en de goedkeuring van de begroting zijn voorbehouden aan het bestuur. Daarnaast moeten deze ter instemming worden aangeboden aan het college van B&W van de gemeente Bergen op Zoom.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van RSG 't Rijks zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De jaarrekening 2020 geeft een goed en getrouw inzicht in de balans en de exploitatie van de school en de rechtmatigheid van de bestedingen van de financiële middelen die door het Ministerie van OCenW ter beschikking zijn gesteld.

Nevenstichting

Op 20 juli 1992 is de Stichting Fondsen RSG 't Rijks opgericht.

Hierin worden de bijdragen van de ouders verantwoord.

De stichting heeft ten doel: het behartigen van de materiële en immateriële belangen van de leerlingen van de school, alsmede al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Op 20 juli 1992 is deze notariële akte getekend.

De stichting heeft haar zetel te Bergen op Zoom op het schooladres.

Het bestuur van de stichting bestaat uit 5 leden, die door het bestuur benoemd worden;

- rector
- een persoon op voordracht van de directie
- een persoon op voordracht van de oudercommissie
- een persoon op voordracht van de personeelsgeleding
- een persoon op voordracht van het bevoegd gezag

De stichting Fondsen vormt een gering financieel belang en heeft minder dan 5% invloed op het balanstotaal van de school. Wij volstaan met een vermelding conform model E.

Model E: Overige verbonden partijen

Minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Fondsen	Stichting	Burg. Stulemeijerlaan 24	4
R.S.G. "t Rijks"		4611 EG Bergen op Zoom	

Eigen Vermogen 31-12-2020	Resultaat jaar 2020	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
€ 86.000	€ 0	Ja	100%	Nee

Jaarlijks worden de jaarstukken van de stichting Fondsen door de accountant voorzien van een beoordelingsverklaring en wordt de rekening door het stichtingsbestuur van de Fondsen vastgesteld. Vervolgens worden de resultaten bekend gemaakt en besproken met oudercommissie. Tevens zal de school, indien nodig, financiële middelen verlenen om Stichting Fondsen Regionale Scholengemeenschap 't Rijks aan haar verplichtingen die voortvloeien uit de reguliere activiteiten te kunnen laten voldoen.

Samenwerkingsverband

Passend onderwijs wil zeggen dat de scholen in een regio er samen verantwoordelijk voor zijn dat elke leerling ondersteuning krijgt die nodig is. Deze samenwerking doen scholen in een samenwerkingsverband. De scholen uit dit samenwerkingsverband staan in de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, en Woensdrecht. Vanwege de ligging heeft ons samenwerkingsverband de naam Brabantse Wal gekregen. RSG 't Rijks maakt deel uit van dit samenwerkingsverband. Officieel is de naam Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o., ook aangeduid als SWV VO 30.01.

Naam:	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Bergen op Zoom e.o.
Statutaire zetel:	Marslaan 1, 464 CT Bergen op Zoom
Rechtsvorm:	Stichting
Code activiteiten:	4

2. WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Grondslagen voor consolidatie

Stichting Fondsen RSG 't Rijks wordt gekwalificeerd als een dochter van stichting RSG 't Rijks. De activiteiten van de stichting Fondsen 't Rijks bestaan uit het beheren en besteden van ouderbijdragen. Omdat er sprake is van een groepsrelatie bestaat een consolidatieplicht. Stichting RSG 't Rijks maakt gebruik van de consolidatievrijstelling, omdat het balanstotaal van Stichting Fondsen RSG 't Rijks niet groter is dan 5% van het geconsolideerde balanstotaal (Richtlijn Jaarverslag Onderwijs, toelichtende brochure, ministerie van Onderwijs).

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening 2020 is opgesteld volgens de financiële richtlijnen, zoals deze zijn neergelegd in de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Corona

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. Hoewel de financiële impact van de uitbraak van het coronavirus ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening nog niet volledig duidelijk is (zie ook hetgeen hieromtrent is toegelicht onder de toelichting van gebeurtenissen na balansdatum), zijn wij van mening dat op basis van de momenteel beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en bestaande liquiditeitsbuffer, de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt.

Rapporteringsvaluta

De bedragen vermeld in deze jaarrekening zijn vermeld in euro's.

Pensioenen

De school is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP, het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegd pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employerregeling betreft, is de pensioenregeling en een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord. In geval van een tekort bij het pensioenfonds heeft de stichting geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen (anders dan hogere toekomstige premies). De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en-verliesrekening verantwoord. De dekkingsgraad van Stichting Pensioenfonds ABP bedraagt per 31-12-2020 93,2 %.

De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds (marktwaaarde van de activa uitgedrukt in % van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van Stichting Pensioenfonds ABP (www.abp.nl).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, tenzij anders vermeld. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Waardering van gebouwen en terreinen

De school is in 2006 zowel juridisch als economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden, derhalve zijn ze opgenomen onder de activa in de balans. De waardering van de gebouwen vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte levensduur.

De afschrijvingspercentages zijn verdeeld in 3 categorieën:

- Overgenomen gebouwen (afschrijven in 35 jaar, afschrijvingspercentage = 2,857%)
- Nieuwbouw (afschrijven in 40 jaar, afschrijvingspercentage = 2,5%)
- Noodgebouwen (afschrijven in 5 jaar; afschrijvingspercentage = 20%)

Afschrijving vindt plaats vanaf de maand van ingebruikname.

Waardering van de inventaris en apparatuur

De waardering van de inventaris vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingspercentages zijn ontleend aan ervaringscijfers. Op basis van de levensduur wordt het afschrijvingspercentage bepaald.

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000 (bij ICT hardware ligt de grens bij € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie. Ook audiovisuele leermiddelen en pc's die via de vaksecties worden aangeschaft, worden geheel ten laste van de exploitatie gebracht en worden dus niet geactiveerd.

De afschrijving van inventaris en apparatuur geschiedt volgens de onderstaande tabel:

	afschrijvingspercentage
Installaties, machines	5%
Kleinere apparatuur, inventaris	10%
Computers + aanverwante apparatuur: Afhankelijk verwachte levensduur	14,28 / 20 / 25 / 33,33%
Tablets	25%
Software + bekabeling	10%
Schoolmeubilair	5%
Kantoormeubilair	10%

Afschrijving bij nieuw aangeschafte inventaris en apparatuur vindt, onafhankelijk van het moment van aanschaf, plaats over het gehele boekjaar.

Groot onderhoud

Voor de kosten van groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passivazijde van de balans.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vordering op OCW is gevormd op grond van RJ 660.204 en artikel 5 van de Regeling 'Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs' en is gemaximeerd op de hoogte van 7,5% van de lumpsumvergoeding personeel en van de overlopende posten vakantiegeld, pensioenpremies en sociale lasten per 31 december 2020.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de vorderingen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves vormen een buffer ter waarborging van specifieke doeleinden. Toevoeging en onttrekking vinden plaats bij resultaatbestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Spaarvoorziening

Hierbij wordt een onderverdeling gemaakt in 2 subgroepen:

Spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening éénmalige overwerkregeling

Deze voorziening is gevormd uit overuren (stammend uit 2009/2010) van personeelsleden. Dit betreft een éénmalige regeling, welke uren personeelsleden kunnen inzetten op een later moment.

Bij iedere subgroep wordt er gerekend met een jaarlijkse loonstijging van 2%.

Voorziening PB-uren

In de CAO is een jaarlijks persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de waarde van de toekomstige uitbetalingen. Er wordt gerekend met een jaarlijkse loonstijging van 2%.

Uitgestelde beloningen

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, salaris (inclusief verwachte salarisstijgingen) en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. Er wordt gerekend met een disconteringsvoet van 0,5% en een jaarlijkse loonstijging van 2%. De disconteringsvoet is vanwege structurele marktomstandigheden naar beneden bijgesteld van 2,5% naar 0,5 %.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is gevormd vanwege om aan de loondoorbetalingverplichting van verminderde inzetbaarheid van personeel te kunnen voldoen.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

Deze voorziening is gevormd om aan toekomstige WW/BWWW-uitkeringen te kunnen voldoen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Deze voorziening is gevormd om aan verplichtingen te kunnen voldoen voor (ex-)werknemers die in de WIA zijn geraakt.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening is vanwege loondoorbetaling bij ziekte gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd, rekening houdend met een percentage van 1% ter dekking van de inflatie. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Waardering van de onderhoudsvoorziening vindt ook plaats tegen de nominale waarde. Het MOP geeft aan hetgeen de school nodig zal hebben voor groot onderhoud gedurende de periode 2021 tot en met 2035. Er wordt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het tot en met 2022 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat. Aan de hand van de uitkomsten van de 'werkgroep groot onderhoud' zullen we in 2021 overstappen op een voorziening op basis van een meerjarenonderhoudsbegroting op componentniveau, die niet is begrensd in de tijd.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door de gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening, voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

RSG 't Rijks heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen financiële instrumenten en risicobeheersing

Rente- en kasstroomrisico

RSG 't Rijks loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt RSG 't Rijks risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt RSG 't Rijks risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd. Met betrekking tot bepaalde vastrentende schulden (achtergestelde leningen) heeft RSG 't Rijks renteswaps gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

Liquiditeitsrisico

RSG 't Rijks maakt gebruik van banken om over kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2020

NA RESULTAATBESTEMMING

ACTIVA

	31-12-20	31-12-19
Vaste activa		
1.1 Materiële vaste activa		
1.1.1 Gebouwen en terreinen	13.416.060	9.815.139
1.1.2 Inventaris en apparatuur	1.318.395	1.383.693
Totaal vaste activa	14.734.455	11.198.832
Vlottende activa		
1.2 Vorderingen		
1.2.1 OCW / EL&I	1.082.832	1.092.947
1.2.2 Overige vorderingen	86.088	134.998
1.2.3 Overlopende activa	658.278	556.766
Totaal vorderingen	1.827.198	1.784.711
1.3 Liquide middelen	2.961.787	3.141.485
Totaal vlottende activa	4.788.985	4.926.196
Totaal activa	19.523.440	16.125.028

PASSIVA

	31-12-20	31-12-19
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve	2.105.292	1.850.924
2.1.2 Bestemmingsreserve publiek	5.380.000	5.632.500
2.1.3 Bestemmingsreserve privaat	0	0
Totaal eigen vermogen	7.485.292	7.483.424
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Personele voorzieningen	1.749.883	1.599.397
2.2.2 Overige voorzieningen	2.507.267	3.161.612
Totaal voorzieningen	4.257.150	4.761.009
2.3 Langlopende schulden		
2.3.1 Kredietinstellingen	4.800.000	1.618.780
2.3.2 Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden	4.800.000	1.618.780
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.1 Kredietinstellingen	200.000	174.996
2.4.2 Crediteuren	541.590	294.512
2.4.3 OCW/EL&I	3.725	815
2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen	680.115	660.300
2.4.5 Schulden ter zake van pensioenen	207.403	211.920
2.4.6 Overige kortlopende schulden	353.697	140.583
2.4.7 Overlopende passiva	994.468	778.689
Totaal kortlopende schulden	2.980.998	2.261.815
Totaal passiva	19.523.440	16.125.028

4. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	begroot 2020	2019
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	18.093.785	17.494.000	18.748.367
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.197.298	1.162.000	1.128.675
3.3 Overige baten	112.140	105.000	119.594
Totaal baten	19.403.223	18.761.000	19.996.636
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.527.800	15.142.000	15.785.308
4.2 Afschrijvingen	787.924	653.000	660.072
4.3 Huisvestingslasten	1.313.010	1.270.000	1.190.632
4.4 Overige lasten	1.736.850	1.585.000	1.885.661
Totaal lasten	19.365.584	18.650.000	19.521.673
Saldo baten en lasten	37.639	111.000	474.963
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	940	0	9.376
5.2 Financiële lasten	36.711	12.000	103.586
Saldo financiële baten en lasten	-35.771	-12.000	-94.210
Resultaat gewone bedrijfsvoering	1.868	99.000	380.753
6 Buitengewone Bedrijfsvoering			
Buitengewone baten	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0
Resultaat buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Netto resultaat	1.868	99.000	380.753

5. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

KASSTROOMOVERZICHT RSG 'T RIJKS TE BERGEN OP ZOOM (MODEL C)

		2020		2019
Kasstroomen uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		37.639		474.963
Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:				
Aanpassingen voor afschrijvingen	787.924		660.072	
Toename van voorzieningen	-503.859		468.280	
Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat	284.065		1.128.352	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Afname (toename) van kortlopende vorderingen	-46.714		-34.407	
Toename (afname) van kortlopende schulden	721.876		-22.439	
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	675.162		-56.846	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		996.866		1.546.469
Ontvangen interest	5.167		9.886	
Betaalde interest	39.404		104.268	
Kasstroom uit operationele activiteiten		962.629		1.452.087
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-4.323.547		-1.230.524	
Desinvesterings in materiële vaste activa	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-4.323.547		-1.230.524
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten				
Toename langlopende schulden	5.000.000			
Aflossing langlopende schulden	1.818.780		-174.996	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		3.181.220		-174.996
Toename liquide middelen		-179.698		46.567
Beginstand liquide middelen	3.141.485		3.094.920	
Mutatie liquide middelen	-179.698		46.567	
Eindstand liquide middelen		2.961.787		3.141.487

6. TOELICHTING OP DE BALANS

1.1 MATERIEËLE VASTE ACTIVA

1.1.1. GEBOUWEN EN TERREINEN

De gebouwen van voor 1994 zijn door het Ministerie van Onderwijs bekostigd en onder supervisie van de Rijksgebouwendienst gebouwd.

Op 1 januari 1997 heeft de Decentralisatie Huisvesting van de schoolgebouwen plaatsgevonden, hierbij zijn de gebouwen overgegaan van de Rijksoverheid naar de gemeente. De gemeente is vanaf die datum economisch eigenaar van de gebouwen en terreinen geworden. Daarna zijn er uitbreidingen geweest van het sportgebouw, is er een nieuwe vleugel bijgebouwd en is er een nieuw kunst- en cultuurgebouw gerealiseerd. Deze zijn gedeeltelijk gefinancierd door de gemeente Bergen op Zoom.

Nadat de school in 2006 de gebouwen heeft overgenomen van de gemeente, zijn er een nieuw technasium en sciencefloor gerealiseerd, is er een kerk aangekocht en hebben er diverse renovaties plaatsgevonden.

In 2019 is er een extra noodgebouw aangelegd in de Rijtuigweg, dit is begin 2020 in gebruik genomen.

Verder hebben er in 2020 volop werkzaamheden plaatsgevonden in verband met de vernieuwbouw van de conciërgewoning en de oude HBS. Dit verklaart het bedrag aan investeringen over 2020.

Deze vernieuwbouw zal in het voorjaar 2021 in gebruik worden genomen.

	Gebouwen en terreinen
Aanschafprijs per 1-1-2020	€ 14.871.160
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2020	€ 5.056.021
Boekwaarde per 1-1-2020	€ 9.815.139
Investeringen 2020	€ 4.055.937
Boekwaarde desinvestering 2020	€ 0
Afschrijvingen 2020	€ 455.016
Boekwaarde ultimo 2020	€ 13.416.060
Aanschafprijs per 31-12-2020	€ 18.927.097
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2020	€ 5.511.037

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen 2020	Afschrijvingen 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Gebouwen en terreinen overgenomen				
gemeente Bergen op Zoom	2.408.693		114.700	2.293.993
K&C gebouw	1.331.581		51.215	1.280.366
Kluisjesruimte	270.291		9.438	260.853
Entrée, sciencefloor, vluchtgang	2.103.567		71.147	2.032.420
Technasium	1.587.202		51.872	1.535.330
Kerk	343.317		13.965	329.352
Toiletten en lokalen	239.979		7.955	232.024
Gebruiksvergunning	407.563		13.147	394.416
Noodgebouw	760.019	16.782	121.577	655.224
Vernieuwbouw	362.927	4.039.155	0	4.402.082
	9.815.139	4.055.937	455.016	13.416.060

1.1.2 INVENTARIS EN APPARATUUR

De inventaris getaxeerd, dit is niet alleen verzekeringstechnisch van belang, maar ook vanwege het feit dat de aanschafwaarde van de inventaris een basis vormt voor de berekening van kengetallen.

Bovendien is er een meerjareninvesteringsplan (MIP). Hierin staan de inventarisstukken van de school en is bepaald wanneer de stukken vervangen dienen te worden.

Ook in 2020 is inventaris uit de school gegaan (waarde € 425.685), dit mede als gevolg van onze vernieuwbouw. Deze inventaris was al geheel afgeschreven. De oorspronkelijke aanschafwaarde is per 31-12-2020 in mindering gebracht op de aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen.

	inventaris en apparatuur
Aanschafprijs per 1-1-2020	€ 4.685.535
Afschrijvingen cumulatief 1-1-2020	€ 3.301.842
Boekwaarde per 1-1-2020	€ 1.383.693
Investerings 2020	€ 267.610
Desinvestering 2020	€ 425.685
Afschrijvingen 2020	€ 332.908
Afschrijving op desinvestering 2020	€ 425.685
Boekwaarde ultimo 2020	€ 1.318.395
Aanschafprijs per 31-12-2020	€ 4.527.460
Afschrijvingen cumulatief 31-12-2020	€ 3.209.065

De inventaris is ingedeeld in verschillende categorieën met verschillende afschrijvingspercentages.

De indeling hiervan is terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

Voor de diverse categorieën zijn de boekwaarden als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings 2020	Afschrijvingen 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Installaties en machines	384.879	0	46.304	338.575
Inventaris en apparatuur	105.592	36.821	20.298	122.115
Computers en aanverwante apparatuur	331.109	185.836	183.855	333.090
Schoolmeubilair	535.744	41.302	76.865	500.181
Kantoormeubilair	26.369	3.651	5.586	24.434
Totaal inventaris	1.383.693	267.610	332.908	1.318.395

Inventarisstukken met een waarde van minder dan € 1.000,- (behalve hardware ICT, daar ligt de grens op € 350,-) worden niet geactiveerd, maar komen ten laste van de exploitatie.

1.1.A OZB-WAARDE GEBOUWEN EN TERREINEN

	Bedrag	Peildatum
De totale WOZ-waarde van de gebouwen:		
Burg. Stulemeijerlaan 24+26	€ 12.427.000	1-1-2020
Rijtuigweg	€ 3.139.000	1-1-2019
Faurestraat	€ 241.000	1-1-2020
De verzekerde waarde van de gebouwen:	€ 54.483.838	1-1-2021

1.2 VLOTTENDE ACTIVA

1.2.1 VORDERINGEN OCW/EZ

	31-12-2020	31-12-2020
Nog te vorderen deel lumpsum vergoeding	€ 1.082.832	€ 1.092.947

In artikel II van de Wet Vereenvoudiging Bekostiging Voortgezet Onderwijs is bepaald dat scholen voor de laatste vijf maanden van 2020 aanspraak maken op 32% van de personele bekostiging. Daarmee is het opnemen van een percentage van de totale lumpsum als vordering niet meer mogelijk.

Desondanks mag de school een vordering opnemen in de jaarrekening, die wordt berekend op basis van de schuld aan het personeel in het kader van vakantiegeld en de sociale lasten over de maand december, zij het met een maximum van 7,5% van de personele lumpsum over 2020.

Hoewel deze regeling eindigt per 1 januari 2023, is de school is van mening dat een kortlopende vordering op het Ministerie van OCW moet worden opgenomen, omdat de jaarrekening daardoor een beter inzicht geeft in vermogen en exploitatiesaldo. Immers, in de jaarrekening wordt ultimo boekjaar een overlopende passiefpost opgenomen betreffende door het personeel opgebouwde rechten wegens vakantietoeslag en sociale lasten. Deze posten worden in de exploitatierekening van het boekjaar als lasten verantwoord.

Vanuit het Ministerie heeft een werkgroep dit thema ook uitgediept en is tot dezelfde conclusie gekomen; dit zou een kortlopende schuld op het Ministerie moeten zijn.

Kenmerk van de OCW beschikking:

20-10-2020, beschikingsnummer 1017631-2 € 14.437.764 * 7,5% = € 1.082.832

1.2.2 OVERIGE VORDERINGEN

	31-12-2020	31-12-2019
Voorschot St. Fondsen	0	45.730
Vordering overige overheden	3.070	0
Vordering personeel	7.100	0
Diverse overige vorderingen	75.918	89.268
	€ 86.088	€ 134.998

Het voorschotbedrag aan de stichting Fondsen betreft een rekening-courantverhouding waarbij de ontvangsten en uitgaven (bv. kasbetalingen) onderling worden verrekend. Dit bedrag fluctueert jaarlijks, in 2020 is dit een schuld in plaats van een vordering.

De post vordering op overige overheden heeft te maken met zwangerschapsgelden over 2020 die we per balansdatum tegoed hadden van het UWV.

De vordering op het personeel betreft een scholingsvergoeding, die per balansdatum terugbetaald moest worden, doordat later bleek dat de facturatie hiervan via de school loopt.

De post diverse overige vorderingen had in 2019 te maken met reeds betaalde facturen voor een grote waterschade die in de zomer had plaatsgevonden. Deze hebben we in 2020 terug ontvangen van de verzekering. De vordering van eind 2020 heeft grotendeels betrekking op de gemeente Bergen op Zoom in verband met de nog door te voeren indexering van de doordecentralisatiegelden.

1.2.3 OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2020	31-12-2019
Fietsregeling personeel *	24.635	24.987
Laptop/desktop/tablet regeling personeel	2.167	2.439
Te ontvangen rente	0	4.227
Diverse vooruitbetaalde bedragen	631.476	525.113
	€ 658.278	€ 556.766

* eind december zijn er 49 deelnemers.

Het hoge bedrag aan vooruitbetaalde bedragen heeft er mee te maken dat de school de boeken voor de leerlingen extern heeft uitbesteed bij Van Dijk schoolboeken, we huren deze boeken. De totale huur over schooljaar 2020-2021 is flink gestegen door aanvullende digitale licenties en de betaling hiervan vindt al in september plaats, waardoor we hier de kosten voor januari tot en met juli 2021 (bijna € 450.000) verantwoorden. Zij vormen daarmee de grootste post in het totaal van vooruitbetaalde bedragen.

1.3 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan vrij ter beschikking en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

1.3.1 TEGOEDEN OP BANK- EN GIROREKENINGEN

	31-12-2020	31-12-2019
Rabo rekening courant	0	843.657
Rabo bedrijfsspaarrekening	0	431
Rabo bedrijfsbonusspaarrekening	0	872.397
Rabo verenigingsspaarrekening	0	1.425.000
Ministerie van Financiën, schatkistbankieren	2.961.787	0
totaal	€ 2.961.787	€ 3.141.485

De stand van de liquide middelen is licht gedaald ten opzichte van 2019. In het kasstroomoverzicht op pagina 73 is exact te zien welke factoren tot de verandering in liquiditeit hebben bijgedragen.

2.1 EIGEN VERMOGEN

2.1.1 ALGEMENE RESERVE

	Stand per 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties '20	Stand ultimo boekjaar '20
Algemene reserve	€ 1.850.924	€ 254.368	€ 0	€ 2.105.292

2.1.2 BESTEMMINGSRESERVES (PUBIEK)

	Stand per 1-1-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties '20	Stand ultimo boekjaar '20
Reserve personeel en loopbaanbeleid	730.000	- 28.000	0	702.000
Reserve renovatie	2.843.500	0	0	2.843.500
Reserve ICT	275.000	25.000	0	300.000
Reserve strategische ontwikkeling	200.000	0	0	200.000
Reserve leerlingenfluctuaties	555.000	0	0	555.000
Reserve OCW voorschotten	502.000	- 274.500	0	227.000
Reserve kwaliteit onderwijs	147.000	25.000	0	172.000
Reserve arbeidsconflict + verlof	380.000	0	0	380.000
	€ 5.632.500	€ 252.000	€ 0	€ 5.380.000
Totaal eigen vermogen publiek	€ 7.483.424	€ 1.868	€ 0	€ 7.485.292

Saldo exploitatie 2020: € 1.868

Toelichting saldi reserves (afgeronde bedragen):

Algemene reserve	Om eventuele tegenvallers te kunnen financieren is een algemene reserve noodzakelijk. Mogelijke tegenvallers zijn echter zo goed als mogelijk gedekt via de bestemmingsreserves. Deze reserve dient dan ook als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.
Personeel en loopbaanbeleid	Deze reserve bestaat ultimo 2020 uit: - Extra uitgaven doordat functiemixpercentages boven de maatwerkafspraken uitstijgen (ivm entreerecht). Hiervoor is nodig t/m 2027 € 202.000 - Scholing € 200.000 (door verhoging scholingsbudgetten is er minder reservering nodig) - Extra loopbaanbeleid € 300.000
Renovatie	Bedoeld om toekomstige renovatiewerkzaamheden te kunnen financieren. We zullen deze gebruiken om de afschrijvingskosten van toekomstige investeringen op het gebied van onderwijskundige vernieuwingen, verduurzaming en technische aanpassingen te kunnen dekken.
ICT	Nodig om extra te kunnen investeren op het gebied van ICT op de volgende gebieden: - leermogelijkheden van kinderen verder te kunnen verbeteren - beveiliging van de digitale gegevens te kunnen blijven waarborgen

Strategische ontwikkeling	Nodig om nieuwe plannen inhoud te kunnen geven
Leerlingfluctuaties	Nodig om fluctuaties in de bekostiging als gevolg van leerlingenstijging of daling op te kunnen vangen.
OCW-voorschotten	De school heeft via de lumpsum van 2019 gelden ontvangen die bedoeld zijn voor 2020 en later. Deze gelden (aanvullende bekostiging werkdrukverlaging + middelen CAO) zijn nu voor het deel dat ze betrekking hebben op het jaar 2020 aangewend.
Kwaliteit onderwijs	Nodig om de kwaliteit van ons onderwijs een impuls te kunnen geven. Dit zal gebruikt worden om de doelstellingen uit het nieuwe schoolplan te kunnen verwezenlijken. Ook kan deze reserve worden aangewend om maatregelen te nemen om het risico op een tekort aan docenten in exacte vakken terug te dringen.
Arbeidsfrictie + verlof	Gebaseerd op normen rapportage VO-raad/commissie Don, samen met de reserve leerlingfluctuatie wordt een reserve van 5% van de totale baten geadviseerd, hier voldoen we aan.

De bestemmingsreserves worden door het bestuur gevolgd en conform bestuursbesluit vastgesteld. De hierboven vermelde bedragen zijn het voorstel voor de bestemming van het resultaat.

2.2 VOORZIENINGEN

2.2.1 PERSONEELSVORZIENINGEN

2.2.1.1 JUBILEUMVOORZIENING

Saldo per 1-1-2020	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 337.334	€ 67.432	€ 9.327	€ 16.367	€ 379.072

Als een personeelslid 25 jaar of 40 jaar in overheidsdienst werkzaam is krijgt hij volgens de CAO, een half respectievelijk heel maandsalaris (inclusief 8% vakantiegeld) als gratificatie.

Bij het in dienst nemen van een personeelslid ontstaat direct een verplichting dienaangaande. Volgens de voorschriften moet elk schoolbestuur voor deze verplichting een voorziening treffen.

Uit de berekening volgt dat eind 2020 een voorziening nodig is van € 379.072. Hierbij is ook rekening gehouden met de pensioenwet, waarbij de pensioenleeftijd meespeelt (uitgangspunten: na 2020 66 jaar en 4 maanden en na 2024 67 jaar).

De storting van zo'n € 63.000 komt doordat iedereen weer een jaar extra gespaard heeft en doordat we het marktrentepercentage hebben teruggebracht naar 0,5%.

De vrijval betreft de kosten van jubileumkosten van vertrokken personeel.

De onttrekking betreft de uitgekeerde gratificaties in 2020.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 19.674
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 87.534
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 271.864

2.2.1.2. VOORZIENING LPB

Saldo per 1-1-2020	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 493.116	€ 229.107	€ 0	€ 124.503	€ 597.720

Dit zijn de gespaarde uren uit het persoonlijk budget (PB). Iedere medewerker heeft jaarlijks recht op 50 uur (op fulltime basis) die hij/zij op meerdere wijzen kan inzetten.

De storting in deze voorziening betreffen de uren van het personeel dat ervoor gekozen heeft hun PB uren op te sparen. De onttrekking betreft de in 2020 opgenomen spaaruren.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 132.000
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 200.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 265.720

2.2.1.3. OVERIGE SPAARVOORZIENING

Saldo per 1-1-2020	Storting	Vrijval	Onttrekking	Saldo ultimo boekjaar
€ 281.483	€ 7.751	€ 0	€ 31.302	€ 257.932

In deze voorziening zijn de opgespaarde uren van docenten opgenomen die deelnemen aan twee verschillende regelingen:

* de spaarverlofregeling

Aan de hand van hun salarisschaal en het verwachte opnamemoment is een berekening gemaakt.

* de éénmalige overwerkregeling uit 2009/2010; de nog niet opgenomen uren uit deze regeling worden hier verantwoord.

De onttrekking van 2020 betreft opgenomen rechten uit deze regelingen.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 21.117
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 80.000
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 156.815

2.2.1.4. VOORZIENING WERKLOOSHEIDSBIJDRAGEN

De school is verantwoordelijk is voor (een deel van) de uitkeringslasten van ontslagen c.q. vertrokken medewerkers. Om een zo goed mogelijk beeld te geven, is er van de ontslagen c.q. vertrokken medewerkers een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van toekomstige uitkeringslasten. Hier draagt de school 25% aan bij.

Saldo per 1-1-2020	Stortingen 2020	Onttrekkingen 2020	Vrijval 2020	Saldo ultimo boekjaar
€ 77.780	€ 46.328	€ 44.676	€ 0	€ 79.432

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 49.528
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 29.904
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.5. VOORZIENING ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Vijf personeelsleden zijn in 2019 de WIA ingestroomd. Daarnaast zijn er in 2020 nog twee personeelsleden in de WIA ingestroomd. De school heeft dit risico verzekerd bij het publieke stelsel. Het in de toekomst te betalen deel van de gedifferentieerde verzekeringspremies dat rechtstreeks is toe te rekenen aan deze individuele schadegevallen is onder deze voorziening opgenomen.

De premie voor 2021 is op balansdatum bekend, deze was lager dan ingecalculleerd. Daaruit volgend kan een deel van de opgenomen verplichtingen op de beginbalans vrijvallen.

Saldo per 1-1-2020	Stortingen 2020	Onttrekkingen 2020	Vrijval 2020	Saldo ultimo boekjaar
€ 392.052	€ 129.716	€ 0	€ 118.100	€ 403.668

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 9.680
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 393.988
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.6 VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN

Deze voorziening is gevormd voor personen binnen onze organisatie die langdurig ziek zijn, waarvan de verwachting is dat ze niet in hun functie binnen de school zullen terugkeren.

Saldo per 1-1-2020	Stortingen 2020	Onttrekkingen 2020	Vrijval 2020	Saldo ultimo boekjaar
€ 0	€ 32.059	€ 0	€ 118.100	€ 32.059

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 23.009
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 9.050
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 0

2.2.1.7 VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID

Met een werknemer zijn in het verleden afspraken gemaakt over het duurzaam blijven kunnen werken binnen onze organisatie. Deze werknemer is volgens planning dit jaar uit dienst gegaan.

Saldo per 1-1-2020	Stortingen 2020	Onttrekkingen 2020	Saldo ultimo boekjaar
€ 17.632	€ 0	€ 17.632	€ 0

2.2.2 OVERIGE VOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud

Deze voorziening wordt gevormd ter egalisatie van de kosten, verbonden aan het meerjarig onderhoud van de materiële vaste activa.

Saldo per 1-1-2020	Storting 2020	Onttrekking 2020	Saldo ultimo boekjaar
€ 3.161.612	€ 275.000	€ 929.345	€ 2.507.267

De onttrekkingen zijn als volgt uit te splitsen in de volgende projecten:

- schilderwerk	€ 46.942
- onderhoudscomponent vernieuwbouw	€ 807.000
- schilderwerk	€ 39.162
- binnenwanden	€ 35.435
- luchtbehandeling	€ 12.345
- vloeren	€ 31.693
- warmte	€ 3.710
	€ 929.345

Begin 2016 is er een update van het MOP (meerjarenonderhoudsplan) opgesteld. Aan de hand van BRHU-gegevens van het Ministerie is per gebouwdeel vanaf 2016 tot en met het jaar 2035 een raming gemaakt van de onderhoudskosten. De school actualiseert deze berekening jaarlijks.

Hierbij worden ontbrekende plannen toegevoegd en plannen, die we via ons regulier onderhoud in eigen beheer aanpakken, geschrapt. Hieruit volgt een jaarlijkse storting van € 277.000.

De jaarlijkse contracten, die ook in het MOP zijn opgenomen, lopen via de jaarlijkse exploitatie. De school streeft ernaar het MOP te volgen, maar kijkt daarbij goed naar de noodzaak van het geplande onderhoud.

Eind januari is er nieuwe regelgeving omtrent de toepassing van de onderhoudsvoorziening bekend geworden.

Naar aanleiding daarvan is er een opdracht gegeven tot het komen van een nieuw MOP. Dit zal volgens de nieuwste regelgeving en via de componentenmethode vanaf 2021 ingevoerd gaan worden.

Verwachte afwikkeling:

Bedrag looptijd binnen een jaar	€ 337.056
Bedrag looptijd 1-5 jaar	€ 332.418
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 1.837.793

2.3 LANGLOPENDE SCHULDEN

2.3.1 KREDIETINSTELLINGEN

In 2020 had de school een langlopende lening bij de Rabobank van € 3.500.000,- lopen. Dit om de overname van de gebouwen van de gemeente Bergen op Zoom destijds te kunnen financieren. Deze lening is halverwege 2020 in zijn geheel afgelost.

Leningen	
Saldo lening Rabobank 1/1/2020	€ 1.793.794
Aflossing lening 2020	€ 1.793.794
Saldo lening Rabobank 31/12/2020	€ 0

2.3.2 SCHULD AAN MINISTERIE VAN FINANCIËN

Halverwege 2020 is er een nieuwe lening aangegaan met het Ministerie van Financiën voor in totaal zes miljoen. Hiervan is een eerste tranche van vijf miljoen in 2020 uitbetaald, een tweede tranche van één miljoen volgt in 2021. Deze lening wordt in 30 jaar afgelost, jaarlijks wordt zodoende € 200.000 afgelost. De eerste aflossing vindt op 1 juli 2021 plaats.

Nieuwe aangegane lening Ministerie van Financiën	
Saldo lening 31/12/2020	€ 5.000.000
Bedrag resterende looptijd < 1 jaar	€ 200.000
Bedrag resterende looptijd 1-5 jaar	€ 800.000
Bedrag resterende looptijd > 5 jaar	€ 4.000.000

Eind 2020 is de resterende looptijd 29 jaar en 6 maanden. Het rentepercentage ligt op 0,21%. Omdat de gemeente Bergen op Zoom hier toestemming heeft moeten verlenen, hebben zij als voorwaarde hier een opslag van 0,2% aan toegevoegd.

2.4 Kortlopende schulden

2.4.1 KREDIETINSTELLINGEN

	31-12-2020	31-12-2019
Rabobank, kortlopende deel leningen	€ 0	€ 174.996

De lening aan de bank is in 2020 geheel afgelost.

2.4.2 SCHULD AAN MINISTERIE VAN FINANCIËN

	31-12-2020	31-12-2019
Ministerie van Financiën, kortlopende deel lening	€ 200.000	€ 0

Dit betreft het totaal aan aflossing voor het komende jaar.

2.4.3 CREDITEUREN

	31-12-2020	31-12-2019
Diverse crediteuren	€ 541.590	€ 294.512

Deze post is hoger dan het saldo van 2019. Een groot deel hiervan heeft betrekking op de termijnen van onze vernieuwbouw.

2.4.4 OCW/EZ

	31-12-2020	31-12-2019
Terug te betalen lerarenbeurs en nieuwkomer	€ 3.725	€ 815

In schooljaar 2019-2020 hebben we voor een inmiddels uit dienst gegane docent een lerarenbeurs ontvangen. In 2020 is heeft de school voor een leerling onterecht een dubbele vergoeding voor nieuwkomer ontvangen. Deze schulden zullen nog met OCW worden vereffend en zijn geregistreerd onder de beschikingsnummers 1007491-1/ 966336005 en 1046826-1.

2.4.5 BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

	31-12-2020	31-12-2019
Loonheffing *	500.680 *	483.906
Premies sociale verzekeringen *	179.435 *	176.394
	€ 680.115	€ 660.300

* Deze afdrachten hebben in januari 2021 plaatsgevonden

2.4.6 SCHULDEN TER ZAKE VAN PENSIOENEN

	31-12-2020	31-12-2019
Pensioenen	€ 207.403 *	€ 211.920 *

* Deze afdracht heeft in januari 2020 plaatsgevonden

Deze is licht lager dan vorig jaar terwijl de premies gestegen zijn ten opzichte van 2019, dit komt omdat de verhoging van de lonen, volgend uit de CAO, pas een jaar later in de pensioenpremies tot uiting komt.

2.4.7 OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2020	31-12-2019
Personeel	77.279	34.244
St. Fondsen	122.885	0
Project WON	153.533	106.339
	€ 353.697	€ 140.583

De verplichtingen aan het personeel betreffen diverse salariskosten (standby-uren, uren uit de plusminlijst, overwerk, begeleiding leerlingen, salarissen 13e maand en in te zetten uren uit het persoonlijk budget) over 2020 die in de loop van 2021 worden uitbetaald c.q. ingezet.

Het totaal daarvan ligt hoger dan vorig jaar.

RSG 't Rijks heeft een rekening-courantverhouding met de stichting Fondsen. Begin 2020 betrof dit een vordering, eind 2020 is dit een schuld.

Het project WON betreft een landelijk platform van scholen (Wetenschaps Oriëntatie Nederland) die met wetenschap aan de slag gaan. Het doel is om leerlingen van het vwo zo goed mogelijk voor te bereiden op een wetenschappelijke studie en een toekomstige carrière in de wetenschap. Wij voeren hierover het penningmeesterschap en innen contributies en betalen kosten die voor dit doeleinde worden gemaakt.

2.4.8 OVERLOPENDE PASSIVA

	31-12-2020	31-12-2019
Vakantiegeld	511.393	499.958
Bindingstoelage	59.989	61.747
Te betalen interest	10.253	12.946
Vooruitontvangen Min. OCW:		
- geoormerkt, lerarenbeurs	25.602	62.204
- geoormerkt, POVO	45.631	18.828
- geoormerkt, leerweg techniek	46.325	0
- geoormerkt, corona-achterstanden	176.319	0
- niet geoormerkt, VSV	17.500	22.500
Vooruitontvangen bedragen (subsidies)	85.940	79.043
Overige overlopende passiva	15.516	21.463
	€ 994.468	€ 778.689

De gelden aan vakantie-uitkering die eind 2020 opgenomen zijn, betreffen de vakantie-uitkering van juni tot en met december 2020. Deze gelden worden in mei 2021 uitbetaald.

De rechten voor de bindingstoelage betreft extra salarisvergoeding voor docenten en directieleden die het maximum van hun salarisschaal hebben bereikt. Zij krijgen (afhankelijk van hun werktijdfactor) € 1.546,60 in augustus uitbetaald. Ultimo boekjaar zijn de rechten van september tot en met december 2020 opgenomen van degenen die in augustus hun bindingstoelage uitgekeerd hebben gekregen.

Het bedrag aan te betalen interest betreft de rentegelden van de langlopende lening.

De vooruitontvangen subsidies OCW betreffen eind december 2020 nog gelden vroegtijdig schoolverlaten en de geoormerkte bedragen voor lerarenbeurs en POVO (subsidie bevordering doorstroom basis- naar voortgezet onderwijs). De geoormerkte gelden voor de lerarenbeurs, bedoelt voor studieverlof van onze docenten, zijn tevens verantwoord in model G1-A. Zie hieronder.

Model G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Bedragen: * 1 EUR)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzings-datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m boekjaar €	Prestatie afgerond
Subsidie voor studieverlof	1007491-1	20-09-2019	112.936	112.936	J
Subsidie voor studieverlof	1091724-1	22-09-2020	43.889	43.889	N
Subsidie Doorstroomprogramma POVO	DPOVO18089	30-08-2018	124.000	124.000	J
Subsidie Doorstroomprogramma POVO	DPOVO20106	29-10-2020	124.000	62.000	N
Subsidieregeling Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	IOP-41555-VO	10-07-2020	216.000	216.000	N

De vooruitvragen gelden met een verrekeningsclausule, voor 't Rijks is dit de subsidie die we hebben mogen ontvangen voor onze pilot voor het vak T & T in de Mavo, zijn ongebracht in model G2-B.

Model G2-B Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend (Bedragen: * 1 EUR)

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzingsdatum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m boekjaar	Lasten t/m vorig boekjaar
Deelname pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	GLTL20255	30-11-2020	162.000	0	0
	Stand begin boekjaar	Ontvangst in boekjaar	Lasten in boekjaar	Stand ultimo boekjaar	Saldo nog te besteden ultimo boekjaar
	0	64.800	18.475	18.475	46.325

De overige vooruitontvangen subsidies zijn voorschotten vanuit het Europees Platform voor projecten betreffende internationalisering (vijf lopende projecten).

Resumé kortlopende schulden

		31-12-2020	31-12-2019
2.4.1	Kredietinstellingen	0	174.996
2.4.2	Ministerie van Financiën	200.000	0
2.4.3	Crediteuren	541.590	294.512
2.4.4	OCW/EZ	3.725	815
2.4.5	Belastingen en premies sociale verzekeringen	680.115	660.300
2.4.6	Schulden ter zake van pensioenen	207.403	211.920
2.4.7	Overige kortlopende schulden	353.697	140.583
2.4.8	Overlopende passiva:		
	Vakantiegeld	511.393	499.958
	Overige overlopende passiva	483.075	278.731
	Totaal kortlopende schulden	€ 2.980.998	€ 2.261.815

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De school heeft per balansdatum doorlopende rechten en verplichtingen die niet op de balans zijn opgenomen. Dit zijn onze doorlopende contracten.

De schoonmaak is in 2014 Europees aanbesteed: contractwaarde per jaar € 161.000.

Het doel hierbij is om voor de school een zo'n goed mogelijke prijs en kwaliteit te kunnen blijven waarborgen. Dit is gelukt in samenwerking met het DCO. De overeenkomst loopt tot en met augustus 2021 en kan afhankelijk van de door score bij het onderdeel KPI, jaarlijks met een jaar verlengd worden.

Het kopieercontract loopt vanaf 1 maart 2019 mee met het Europees aanbesteede kopieercontract dat door het DCO is aangegaan met Canon en loopt door tot en met december 2021. De contractwaarde is € 11.000 per jaar + opslag per gemaakte kopie.

Er is een juridisch conflict met de firma BNP Paribas over de afloop van ons oude contract. Naar onze mening is deze op een correcte wijze opgezegd. Wij hebben dan ook geen voorziening getroffen, mochten uit dit oude contract onverhoopt toch financiële gevolgen voortvloeien.

Boeken: het contract met Van Dijk is in 2015 Europees aanbesteed en loopt nog door tot en met mei 2021. Deze mag hierna nog maximaal één keer met 1 jaar worden verlengd. Er is geen contractwaarde, alleen de verplichting methodes bij Van Dijk af te nemen.

Met IJK heeft de school een contract afgesloten ten aanzien van de salarisadministratie en de software van de financiële administratie. Deze dienstverlening loopt tot en met einde 2021. Deze kan jaarlijks worden verlengd. Contractwaarde vanaf 2021 € 47.000 per jaar. Daarnaast heeft de school met IJK aparte contracten afgesloten tbv RAP en begrotingsmanager. Deze zijn jaarlijks opzegbaar en lopen tot eind 2021 en hebben een contractwaarde van respectievelijk € 2.117 en € 6.970 per jaar.

De school heeft een huurcontract met de Karmel afgesloten voor de huur van minimaal 2 zalen gedurende een hele week: minimaal € 86.000 per jaar. Voor schooljaar 2020/2021 heeft de school de huur van een extra zaal afgesproken, dit betekent dit een minimaal bedrag van € 129.600 per jaar. Dit contract loopt tot 1 september 2024.

't Rijks is bezig met een vernieuwbouw van de school. Per balansdatum heeft de school daarvoor nog € 1.188.000 aan verplichtingen lopen. Daarbij komt nog € 323.000 aan ingeschat meerwerk.

Gebeurtenissen na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van stichting RSG 't Rijks.

De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs.

Verder zijn de gevolgen van de Coronacrisis al zoveel mogelijk ingebed in onze begroting voor 2021.

De belangrijkste opgehoogde budgetten hierbij betreffen digitale leermiddelen, licenties, huur extra locatie en schoonmaak. Tevens zal in 2021 voor ondersteuning extra personeel worden ingezet. Hiervoor wordt door het ministerie het Nationale Programma Onderwijs ingezet. Dit plan werken wij op school uit zodat het extra ingezette personeel budgettair neutraal is voor de exploitatie.

Onze zorg hierbij is dat er nog meer zal worden gevraagd van ons huidige personeel op het gebied van pedagogisch en didactisch handelen. Er zullen extra investeringen in scholing en training noodzakelijk zijn. Wij gaan ervan uit dat het NPO hierin voorziet. Mocht dit niet zo zijn dan spreken wij hiervoor onze personele reserve aan.

7. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 RIJKSBIJDAGEN

		2020	begroot 2020	2019
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	16.843.932	16.375.000	17.473.666
3.1.2	Overige subsidies OCW	1.102.809	953.000	1.062.624
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	- 78.836	- 61.000	- 49.728
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	225.880	227.000	261.805
	Totaal rijksbijdragen	€ 18.093.785	€ 17.494.000	€ 18.748.367

De totale rijksbijdrage komt zo'n € 500.000 hoger uit dan was begroot. Dit komt grotendeels door de 2,75% extra salarisverhoging per 1 maart 2020, volgend uit de CAO.

Bovendien hebben een groot aantal subsidiegelden toegekend gekregen, waardoor de post overige subsidies OCW zo'n € 150.000 hoger is dan begroot.

Zie voor een uitgebreide analyse het bestuursverslag, paragraaf 7.

3.1.1. RIJKSBIJDAGEN OCW

	2020	begroot 2020	2019
Normvergoeding:			
Personeel	14.241.625	13.979.000	14.794.930
Materieel	1.827.864	1.800.000	1.883.141
Boeken	774.443	762.000	795.595
	€ 16.843.932	€ 16.541.000	€ 17.473.666

3.1.2. OVERIGE SUBSIDIES OCW

Geoomerkte subsidies OCW zijn:

	2020	2019
Lerarenbeurs	80.491	128.712
Doorstroomprogramma POVO	35.197	78.011
RAL/RAP, via OMO	26.389	0
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	39.681	0
Sterk techniek onderwijs, via Brabantse Wal	8.899	0
Pilot praktijkgerichte programma tl en gl	18.475	0
Totaal geoomerkte subsidies	€ 209.132	€ 206.723

Het bedrag voor de lerarenbeurs is besteed aan de kosten die het vrijstellen van uren van de docenten die een lerarenbeurs hebben met zich meebrengen.

De gelden voor het doorstroomprogramma van PO naar VO zijn voornamelijk besteed aan een extern bureau, dat ons begeleidt in dit project.

RAL/RAP zijn gelden die we krijgen via een gezamenlijk project met andere regionale scholen voor de aanpak van personeelstekorten.

In 2020 heeft de school € 216.000 ontvangen voor inhaal- en ondersteuningsprogramma's voor leerlingen vanwege corona. Hiervan heeft de school in 2020 € 39.681 besteed, hetgeen hier wordt verantwoord.

Ook is er eind 2020 een gezamenlijk project opgestart voor sterk techniekonderwijs. Er wordt verantwoord hoeveel hier de school per balansdatum aan heeft besteed.

Tenslotte heeft de school nog subsidiegelden ontvangen voor het project Technologie en Toepassing. Dit project loopt tot en met 2024 en de school heeft hier € 162.000 voor toegekend gekregen.

Niet-geoormerkte subsidies OCW zijn:

	2020	2019
Prestatiebox	817.377	811.662
VSV	51.800	44.239
Havoprofielen	24.500	0
Totaal niet-geoormerkte subsidies	€ 893.677	€ 855.901

In 2020 is een bedrag in de prestatiebox van RSG 't Rijks gestort van € 817.377,-.

In het bestuursverslag, paragraaf maatschappij, is terug te vinden aan welke doeleinden deze zijn besteed.

Het bedrag voor VSV is besteed aan de uren die zowel decanen als ondersteunend personeel als conrectoren hebben moeten besteden aan het achterhalen waar leerlingen naartoe zijn gegaan na hun schoolloopbaan bij 't Rijks. Bovendien is veel tijd besteed aan intensief contact met leerlingen ter voorkoming dat zij vroegtijdig de school zouden verlaten.

Het bedrag voor havoprofielen (lees doorstroom van mavo naar havo) is besteed aan het hiervoor opgestelde activiteitenprogramma.

3.1.3. AF: INKOMENSOVERDRACHTEN

	2020	begroot 2020	2019
Gedetacheerde leerlingen	- € 78.836	- € 61.000	- € 49.728

De school heeft met het Kellebeekcollege een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarbij gezakte leerlingen op detacheringbasis daar hun opleiding vervolgen, de zogenaamde VAVO-leerlingen, in 2020 (schooljaar 2019-2020) betreft dit 17 leerlingen (in 2019 16 leerlingen). Daarnaast hadden we in schooljaar 2019-2020 ook een tweetal leerlingen via het Rijnmond college gedetacheerd. Bovendien zijn hier de kosten en opbrengsten verantwoord van leerlingen die na de 1 oktobertelling de overstap van en naar een andere school hebben gemaakt. In 2019 waren dit meer leerlingen van een andere school, in 2020 meer naar een andere school.

3.1.4 ONTVANGEN DOORBETALING RIJKSBIJDRAGE SWV

	2020	begroot 2020	2019
Bijdrage Samenwerkingsverband	€ 225.880	€ 227.000	€ 261.805

Dit betreft de bijdrage vanuit het samenwerkingsverband voor passend onderwijs voor basisondersteuning op school. We ontvangen naast een basisbijdrage van € 50.000 ook een variabel bedrag van € 29,- per leerling krijgen voor versterking van de basisondersteuning. Daarnaast ontvangt de school een bijdrage voor onze time-out voorziening van € 78.000.

3.2 OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN -SUBSIDIES

Vanaf 1 januari 2006 zijn de gelden voor huisvestingsgelden doorgedecentraliseerd van de gemeente Bergen op Zoom naar de school. Dit betekent dat de school jaarlijks op basis van een meerjarenprognose van het aantal leerlingen een bedrag per leerling krijgt.

Dit leerlingenaantal is het gemiddeld aantal leerlingen o.b.v. een vijfjaren prognose.

In 2018 heeft er voor het laatst een bijstelling van ons leerlingenaantal plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot ons huidige gefixeerd leerlingenaantal van 2.448. Dit leerlingenaantal is berekend uit de leerlingenprognose en is als volgt gewogen:

Jaar	Leerlingaantal
2016-2017	2.550
2017-2018	2.503
2018-2019	2.449
2019-2020	2.383
2020-2021	2.353

Tevens vindt er een jaarlijkse indexering plaats met het MEV cijfer. Hierdoor stijgt ons bedrag per leerling in 2020 naar € 461,06 * 1,0608 (MEV cijfer) =

€ 489,09. De berekening is als volgt: 2.448 leerlingen * € 489,09 = € 1.197.298.

In 2021 heeft de gemeente, met terugwerkende kracht voor 2020, ons gefixeerd leerlingenaantal bijgesteld naar 2.330. Dit is ons inziens niet terecht, wij hebben dan ook bezwaar gemaakt en gaan voor de berekening voortsnog uit van een gefixeerd leerlingenaantal van 2.448.

	2020	begroot 2020	2019
Jaarlijks bedrag doordecentralisatie	€ 1.197.298	€ 1.162.000	€ 1.128.675

3.3 OVERIGE BATEN

De overige baten bestaat uit de volgende posten:

	2020	begroot 2020	2019
Verhuur conciërgewoning en lokalen	4.400	0	8.809
Belastingdienst, LIV	0	0	1
Europees Platform, subsidies	21.860	0	37.394
Fontys, high potentials	0	0	16.810
Verkeersproject	2.000	0	2.500
AON, waterschade	10.288	0	0
Detachering personeel	64.410	0	45.892
Auris, oude rugzak	8.750	0	8.188
Diverse kleine opbrengsten	432	0	0
Totaal overige baten	€ 112.140	€ 105.000	€ 119.594

Er zijn in 2020 minder huuropbrengsten doordat er vanwege corona minder door externen gebruik is gemaakt van onze gymzalen.

Er is in 2020 één Europees project tot een afronding gekomen. Er lopen momenteel daarnaast nog vijf projecten die in het jaar van afronding worden verantwoord.

De vergoeding verkeersproject is bedoeld om de veiligheid voor leerlingen van huis naar school te verbeteren.

We hebben een waterschade gehad in ons K&C-gebouw. Met name de vleugel in ons muzieklokaal was daarbij beschadigd geraakt, hiervoor hebben we van de verzekering een vergoeding ontvangen.

We hebben met meerdere scholen een innovatieve pilot om het lerarentekort terug te dringen gevolgd. Dit projectplan heet 'High potentials voor de klas' en hiervoor hebben we in 2019 van Voion (via het Fontys) een subsidie mogen ontvangen.

We besteden vier docenten (voor een gedeelte van werktijdfactor) en een secretaresse uit aan externe organisaties. Hiervoor ontvangen we een vergoeding.

De vergoeding die we via Auris binnenkrijgen, betreft leerlingen met indicatie cluster 2 (dit zijn leerlingen met een auditief-communicatieve beperking), voor wie we via het oude rugzakregime een vergoeding krijgen.

4 Lasten

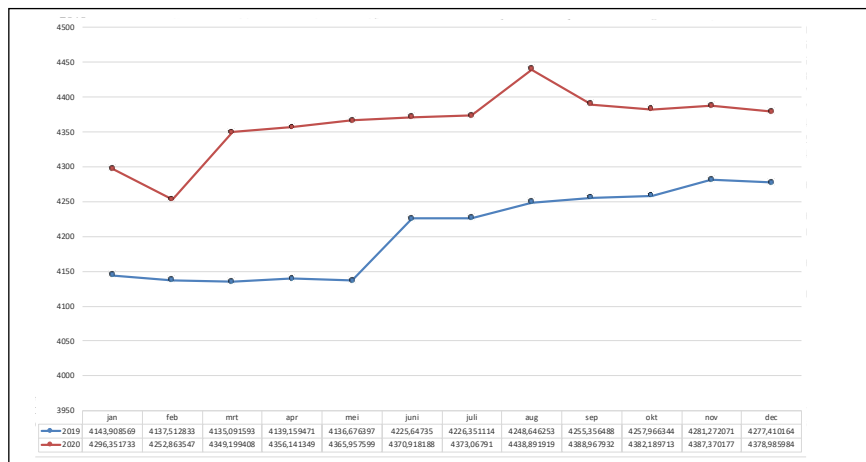
Personeelslasten

	2020	begroot 2020	2019
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	11.389.867	11.138.000	11.248.324
4.1.1.2 Sociale lasten	1.513.821	1.531.000	1.564.036
4.1.1.3 Pensioenpremies	1.810.677	1.860.000	1.888.830
4.1.1 Lonen en salarissen	€ 14.714.365	14.529.000	€ 14.701.190

De kosten voor brutolonen en salarissen (4.1.1.1) zijn dit jaar licht gestegen ten opzichte van 2019 (€ 142.000). Dit is procentueel een stijging van zo'n 1,26%.

Hieronder zie je ontwikkeling van het brutoloon in 2020 ten opzichte van 2019:

Brutoloon in €

De stijging van 1,26% heeft diverse onderliggende oorzaken, de vijf belangrijkste zijn:

- salarisstijging met 2,75% vanaf maart 2020, op jaarbasis is dit +2,29%
- salarisstijging met 2,15% vanaf juni 2019, op jaarbasis voor 2020 is dit +0,90%
- salarisstijging eindejaarsuitkering 2020, op jaarbasis is dit +0,6%
- éénmalige uitkering in 2020, +1,22%
- daling aantal fte's, -4,03 % op jaarbasis

De daling van de fte's heeft naast de leerlingendaling in schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 te maken met de aanpassing van de lessentabel, waardoor leerlingen minder lessen volgen.

Hieronder volgt de verdeling van de uitgegeven fte's.

	januari 2020	december 2020	gemiddeld 2020	gemiddeld 2019
directie/management	9,00	8,00	8,08	9,00
o.p.	139,84	141,52	140,25	146,30
ondersteunende diensten	36,11	35,94	36,50	36,52
vervangingen	6,47	3,94	4,70	5,56
Totaal	191,42	189,40	189,53	197,48

Daarnaast zijn er andere factoren die meespelen. De grootste oorzaken hiervan zijn:

- éénmalige uitkering voor alle medewerkers in 2020
- verhoging eindejaarsuitkering in 2020
- lager gemiddeld bruto in 2020 ten opzichte van 2019 (exclusief salarisverhogingen)
- onttrekkingen uit de personeelsvoorzieningen

De sociale lasten zijn in 2020 gedaald met zo'n 3,2%. Deze wordt veroorzaakt door een optelsom van de volgende oorzaken:

- Stijging premie werkhervattingskas, deze wordt per werkgever vastgesteld. Deze bestaat uit twee componenten. De component ziekwetlasten is hierbij gestegen (van 0,23 naar 0,13). Dit heeft te maken met lagere ziekwetlasten in het verleden die de basis vormen voor het percentage in 2020. De component WGA is ook gedaald, van 0,79 naar 0,61. Dit heeft te maken met een daling van (oud-) personeelsleden die in de WGA zitten of in het verleden hebben gezeten.
- Premie UFO: daling van 0,78% naar 0,68%
- Totaalpremie basispremie WAO/IVA/WGA: deze premie is gestegen van 6,96% naar 7,29%
- Premie zwv: daling van 6,95% naar 6,70%

Ook de pensioenpremies zijn in 2020 gedaald. De onderliggende premiepercentages stegen echter wel van 20% naar bijna 21% in 2020. De reden dat de premies desondanks zijn gedaald komt doordat deze een jaar achterlopen op de loonontwikkeling. Doordat ons aantal fte aan het dalen is, is de totale premie over 2020 gedaald ten opzichte van 2019.

- De premie keuzepensioen op/np is gelijk gebleven (17,43 %)
- De premie overgangsregeling VPL (VUT/prepensioen/levensloop) is in 2020 gelijk gebleven (2,6%).
- De premie AOP steeg in 2020 (van 0,35 naar 0,77).

	2020		2019
4.1.2 Dotatie jubileumvoorziening	67.432		11.843
Vrijval jubileumvoorziening	- 9.327		- 12.911
Dotatie LPB voorziening	229.107		196.856
Dotatie spaarvoorziening	12.043		9.849
Vrijval spaarvoorziening	0		- 7.421
Dotatie voorziening arbeidsongeschiktheid	11.616		392.052
Dotatie/onttrekking voorziening werkloosheidsbijdragen	1.652		17.936
Dotatie voorziening langdurig zieken	32.059		0
Dotatie voorziening duurzaam inzetbaar personeel	0		17.632
Personeel niet in loondienst	280.120		245.285
Overige personele lasten	306.511		357.730
4.1.2 Overige personeelslasten	931.213	683.000	1.228.851
4.1.3 Af: Uitkeringen (UWV)	-/- 117.778	70.000	-/- 144.733
Totaal personele lasten	€ 15.527.800	€ 15.142.000	€ 15.785.308

Personele lasten naar kostendragers

	2020	2019
DIR	885.629	960.289
OP	12.152.548	12.359.243
OD	2.183.112	2.108.046
OVERIG	306.511	357.730
Totaal	€ 15.527.800	€ 15.785.308

De hogere dotatie in de jubileumvoorziening ten opzichte van 2019 komt enerzijds door de CAO-salarisverhoging per 1 maart 2020 en anderzijds doordat we het marktkrentepercentage naar beneden hebben bijgesteld tot 0,5%.

De hogere dotatie in de LPB (persoonlijk budget) voorziening, komt door de doorberekening van de CAO-maatregel per 1 maart (+2,75%).

In 2019 zijn een aantal personeelsleden in de WIA terecht is gekomen. Voor de extra geprognostiseerde kosten (€392.000) die dat met zich met meebrengt hebben we toen een voorziening gevormd. In 2020 zijn wederom een aantal personeelsleden in de WIA terecht gekomen. Anderzijds viel de premie van 2021 mee, hierdoor zijn er gelden kunnen vrijvallen. De extra kosten aan premies voor de periode 2021 tot en met 2024 zijn in deze voorziening opgenomen.

In 2020 hebben we weer een voorziening voor langdurig zieken gevormd. Deze wordt gevormd als gevolg van langdurig zieke personeelsleden, waarvan we verwachten dat ze niet meer terugkeren als docent.

Met een werknemer zijn vorig jaar afspraken gemaakt over het duurzaam blijven kunnen werken binnen onze organisatie. De toekomstige lasten hiervan zijn toen genomen.

De stijging van de kosten van extern personeel komt enerzijds doordat we meer vervangingen via een extern bureau hebben laten verlopen, anderzijds hebben we meer surveillanten aangetrokken om de docenten te ondersteunen tijdens het geven van videolessen.

De overige personele lasten betreffen:

	2020	2019
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	40.560	34.520
Scholing en opleidingskosten	138.960	184.879
Overige vergoeding/toelagen	20.080	17.944
Personeelskantine	17.160	25.139
Werkkosten	68.658	61.327
Reis-en verblijfkosten	12.630	25.572
Personeelsadvertenties	4.386	4.299
Personeelsverzekeringen	4.077	4.050
Totaal	€ 306.511	€ 357.730

In 2020 is wat meer ingezet hebben op loopbaanoriëntatie en 2e-spoortrajecten. Dit verhoogt de kosten.

De daling van de scholingskosten komt doordat de scholingsbudgetten minder benut zijn dan in 2019. Dit heeft de aandacht van de school, want dit is een stapje terug in de richting van de uitdaging, die de school zich vanuit de visie van 'lerende organisatie' had gesteld; namelijk dat de scholingsbudgetten optimaal benut worden. Corona, waardoor vele scholingsbijeenkomsten geen doorgang hebben kunnen vinden, is hier natuurlijk ook mede debet aan.

De overige vergoedingen/toelagen liggen op hetzelfde niveau als vorig jaar. Hier worden de zogenaamde verplichte gelden voor GOVAK (doorbetaling vakbondsfaciliteiten vanuit de lumpsum vergoeding) en arbeidsmarkt- en opleidingsfonds. Daarnaast zijn hier de vergoedingen geboekt van oud-leerlingen, die leerlingen met leerachterstanden als gevolg van corona hebben geholpen.

De kosten voor de personeelskantine zijn flink afgenomen. Ook hierbij speelt corona een grote rol.

Hieronder volgt een opsomming van zaken die ook onder de werkkostenregeling vallen:

- huur parkeerplaatsen
- sectie uitjes
- kerstpakket
- bruto inhoudingen fiets- en laptopregeling *
- contributie vakbond en sportvereniging *

*voor de school zijn dit geen kosten, maar deze vallen wel onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling.

Deze werkkosten zijn gestegen ten opzichte van 2019. Dit komt voornamelijk doordat we een wat duurder kerstpakket hebben samengesteld, deze ruimte was er vanuit de werkkostenregeling.

In 2020 hadden we wat minder zwangere docenten, waarvoor we via het UWV een uitkering ontvangen. Vandaar een daling van de post uitkeringen (4.1.3).

4.2 AFSCHRIJVINGEN

De school schrijft af over zijn gebouwen en inventaris.

	2020	begroot 2020	2019
Totaal afschrijvingen	€ 787.924	€ 653.000	€ 660.072

Hieronder volgt de uitsplitsing.

4.2.1 AFSCHRIJVINGSLASTEN MATERIËLE VASTE ACTIVA

4.2.1.1 AFSCHRIJVING GEBOUWEN

De totale afschrijvingslasten voor de gebouwen bedraagt € 455.016.

Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op acht gebouwdelen. In 2020 zijn hierbij de afschrijvingskosten voor ons noodgebouw toegevoegd. Deze kosten hiervan bedragen € 776.801 en heeft een restwaarde van € 168.916. Dit gebouw wordt in vijf jaar afgeschreven. Deze kosten waren niet begroot (aanvankelijk was het plan dit gebouw te huren). Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa.

De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen.

	2020	2019
Afschrijvingslasten gebouwen	€ 455.016	€ 333.440

4.2.1.2 AFSCHRIJVINGSLASTEN INVENTARIS

De totale lasten voor 2020 bedragen € 332.908.

Een uitsplitsing hiervan is terug te vinden onder de materiële vaste activa. De afschrijvingspercentages zijn terug te vinden bij de waarderingsgrondslagen. De stijging ten opzichte van 2019 komt doordat we, eerder dan gepland vanwege corona, zijn overgestapt op nieuwe laptops voor ons personeel.

	2019	2019
Afschrijvingslasten inventaris	€ 332.908	€ 326.632

4.3 HUISVESTINGSLASTEN

	2020	begroot 2020	2019
4.3.1 Huurkosten	176.839	318.000	119.006
4.3.2 Verzekeringen	62.937	41.000	40.619
4.3.3 Onderhoud	179.872	141.000	158.404
4.3.4 Energie en water	214.885	203.000	214.044
4.3.5 Schoonmaakkosten	301.496	266.000	273.791
4.3.6 Heffingen	101.981	101.000	100.768
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	275.000	200.000	284.000
Totaal	€ 1.313.010	€ 1.270.000	€ 1.190.632

De stijging van de huurkosten komt doordat we, vanwege corona, extra ruimtes hebben gehuurd om de lessen op een zo verantwoord mogelijke wijze doorgang te kunnen laten hebben. We hadden daarnaast begroot dat we noodlokalen zouden huren in 2020, deze hebben we gekocht in plaats van gehuurd.

De stijging van de kosten van onze brandverzekering komt door de structurele slechte resultaten in de verzekeringsmarkt. Steeds vaker worden verzekeraars geconfronteerd met grote schades. De toenemende schadelast bij grote stormen en branden hebben negatieve resultaten bij verzekeraars tot gevolg.

De onderhoudskosten zijn op de volgende manier te splitsen:

	2020	2019
Onderhoud door derden	71.313	49.684
Serviceabonnementen	50.402	53.572
Onderhoud eigen beheer	38.181	31.574
Onderhoud sportveld	19.976	23.574
Totaal	€ 179.872	€ 158.404

De stijging van de onderhoudskosten is voornamelijk toe te schrijven aan onderhoud door derden en komt doordat we éénmalig een grote inhaalslag hebben gedaan aan reparaties in onze gymzalen.

De schoonmaakkosten zijn met zo'n € 30.000 toegenomen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanschaf van extra schoonmaakmiddelen in verband met corona en door de extra inzet van afvalcontainers in verband met de bouw.

De dotatie onderhoudsvoorziening is vastgesteld aan de hand van het meerjarenonderhoudsplan van Dyade. Dit is eind 2010 opgesteld en in 2016 door Dyade geactualiseerd. Dit plan wordt ieder jaar intern verder geactualiseerd. Hierbij is voor de verwachte grote onderhoudskosten voor de komende 15 jaar een jaarlijkse storting nodig van € 275.000. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorig jaar. Dit komt vooral doordat er een aantal geplande uitgaven niet nodig bleken c.q. in eigen beheer worden gedaan.

4.4 OVERIGE LASTEN

4.4.1 ADMINISTRATIE- EN BEHEERSLASTEN

	2019	2019
Administratie en beheer	119.023	118.826
Accountantskosten	25.857	50.455
Deskundigenadvies	71.744	115.251
Begeleiding toptalenten	40.565	41.519
Salaris- en personeelsadministratie	64.069	66.458
Telefoon- en portokosten	24.828	25.653
Totaal	€ 346.086	€ 418.162

De accountantskosten zijn gehalveerd ten opzichte van 2019. Dit komt omdat we nu de kosten van twee controlejaren in 2019 ('18 en '19) hebben verantwoord.

Specificatie honorarium:

	2020	2019
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	24.889	48.208
4.4.1.2 Andere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3 Fiscale adviezen	0	0
4.4.1.4 Andere niet controledienst	968	2.247
Totaal	€ 25.857	€ 50.455

De daling van de kosten van deskundigenadvies komt doordat er in 2019 extra was ingezet op de nieuwe opzet van het curriculum.

4.4.2 INVENTARIS, APPARATUUR EN LEERMIDDELEN

	2019	2019
Leerlingbegeleiding	11.287	10.710
Inventaris en apparatuur	30.864	13.179
Leer- en hulpmiddelen	58.239	58.313
Leermiddelen boeken	792.426	782.517
Leermiddelen vernieuwend	38.724	22.409
Licenties	125.911	127.234
Kosten ICT	59.255	37.096
Reproductie/drukkosten	45.004	54.936
Totaal	€ 1.161.710	€ 1.106.394

De kosten voor inventaris zijn gestegen. Dit komt voornamelijk omdat we vanwege corona voor de hele school kuchscheren en CO2-monitoren hebben aangeschaft.

De kosten voor leermiddelen boeken zijn gestegen. Dit ondanks een lager aantal leerlingen. Dit komt voornamelijk doordat we vanwege corona schoolbreed digitale licenties aan het pakket hebben toegevoegd.

De stijging van de post vernieuwende leermiddelen in 2020 komt voornamelijk door licenties voor LessonUp (ondersteuning docenten digitale lessen), leermiddelen jong ondernemend leren en vernieuwende materialen vaksecties.

De stijging van de kosten voor ICT komt doordat dat we in 2020 meer ICT materialen nodig hadden voor het geschikt maken van externe leslocaties als gevolg van corona.

De daling van de reproductiekosten ten opzichte van 2019 komt doordat we een nieuw contract zijn aangegaan met Canon via het inkoopcentrum DCO, met een goedkopere prijs per kopie/afdruk.

4.4.3 OVERIGE LASTEN

	2020	2019
Abonnementen en contributies	5.024	4.512
Representatie	14.022	15.721
Testen en toetsen	21.375	26.708
Lasten bestuur	33.667	31.075
Lasten themaklassen	38.483	37.597
Kosten t.b.v. subsidieprojecten	63.676	122.739
Lasten overig	52.807	122.753
Totaal	€ 229.054	€ 361.105

De daling van de lasten van testen en toetsen komt doordat er in 2020 minder Citotoetsen zijn afgenomen.

98

De kosten ten behoeve van subsidieprojecten betreffen een afronding van een internationaliseringsproject, de kosten voor POVO (subsidie bevordering doorstroom basis- naar voortgezet onderwijs) en kosten voor high potentials (begeleiding van hoogbegaafde leerlingen).

Onder de overige lasten boeken we onder andere de kosten voor netwerken. Een voorbeeld hiervan is Ondernemend leren voor Scholen voor onze havoafdeling. Zij dagen hun leerlingen uit om ondernemend en actief in het leven te staan. Initiatief, nieuwsgierigheid, creativiteit en uniciteit zijn daarbij de kernwoorden. De scholen geven hun leerlingen meer eigenaarschap over hun eigen leertraject. Op basis van de persoonlijke leerdoelen en vaste onderwijsdoelen bepalen de leerlingen hun eigen leerroute. Ondernemende projecten, al dan niet zelfbedacht door leerlingen, verbeteren de betrokkenheid en motivatie. Er wordt veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van o.a. de 21e eeuwse vaardigheden. Een ander voorbeeld is Samen in de regio. Dit is een platform, in zowel Bergen op Zoom als Steenbergen, bedoeld voor Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Dit groeiende netwerk bestaat uit bedrijven, verenigingen, stichtingen en (semi-) overheid. Ze vertegenwoordigen de meest uiteenlopende vakgebieden, maatschappelijke doelen en projecten, maar hebben één ding gemeen. Ze zien de waarde in van iets betekenen voor elkaar en voor de samenleving. Zij helpen elkaar met gesloten beurzen, dat is het bijzondere aan Samen in de Regio. Wij koppelen mensen en organisaties graag aan elkaar wanneer ze iets voor elkaar kunnen doen.

De daling van de post overige lasten komt doordat we hier in 2019 éénmalig een bijdrage aan de stichting Fondsen hebben geboekt. Naar aanleiding van een andere opzet van het spaarsysteem voor ouders voor buitenlandse reizen had de stichting € 70.166 bijgedragen.

Resumé

	2020	begroot 2020	2019
4.4.1 Administratie en beheerslasten	346.086	373.000	418.162
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.161.710	1.045.000	1.106.394
4.4.3 Overige	229.054	167.000	361.105
Totaal overige lasten	€ 1.736.850	€ 1.585.000	€ 1.885.661

5 Financiële baten en lasten

	2020	begroot 2020	2019
Saldo financiële baten en lasten	- € 35.770	- € 12.000	- € 93.400

Hieronder volgt de uitsplitsing van het saldo.

5.1 RENTEBATEN

	2020	begroot 2020	2019
Rente uitstaande gelden	940		4.292
Overige financiële baten	0		5.084
Totaal	€ 940	0	€ 9.376

Doordat de school nu overgegaan is op schatkistbankieren ontvangt de school geen rente meer over zijn rekening-courant saldo. De rentestanden zijn namelijk negatief, maar deze negatieve rente bij schatkistbankieren wordt niet doorberekend, maar op nul gesteld. De ontvangen rente in 2020 is de vergoeding over het spaartegoed bij de Rabobank, over het eerste halfjaar van 2020, voordat we overgestapt zijn op schatkistbankieren. De overige financiële baten over 2019 zijn compensatiebedragen voor de in het verleden afgesloten rentederivaat.

5.2 RENTELASTEN

	2020	begroot 2020	2019
Rentelasten	30.545		100.085
Overige financiële lasten	6.166		3.501
Totaal	€ 36.711	€ 12.000	€ 103.586

Door de aflossing van onze lening bij de Rabobank halverwege 2020 zijn de rentelasten verminderd.

De nieuwe lening bij het Ministerie kost ons 0,21% rente plus een opslag van 0,2% door de gemeente Bergen op Zoom, vanwege het garant staan voor de lening.

De overige financiële lasten bestaan uit de kosten voortvloeiend uit een contract met Simplified Card, waarmee bankpassen aan personeel worden meegegeven waarmee zij tijdelijk een vooraf ingegeven saldo ter beschikking hebben. Daarnaast worden er kosten in rekening gebracht voor de samenwerking van de Rabobank en het Ministerie inzake het schatkistbankieren.

8. WNT

(Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector en semi publieke sector)

Complexiteitspunten		Punten
complexiteitspunten gemiddeld totale baten	5-25 miljoen	4
complexiteitspunten aantal leerlingen	1500-2500	2
complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	vmbo, havo, vwo	3
totaal aantal complexiteitspunten		9
bezoldigingsklasse	(9-12 complexiteitspunten)	D
bezoldigingsmaximum		157.000
afwijkende bezoldigingsklasse	niet van toepassing	

WNT TOPFUNCTIONARISSEN

WNT Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Volgnummer	1
Dienstbetrekking?	Ja
Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie	01-01-2020
Einde functie	31-12-2020
Omvang dienstbetrekking (fte)	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.126
Beloning betaalbaar op termijn	20.154
Bezoldiging	135.280
Onverschuldigd betaald en niet terug ontvangen bedrag	0
Totaal van bezoldiging	135.280
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Maximale bezoldiging	157.000
Motivering van overschrijding	niet van toepassing
Toelichting vordering onverschuldigde betaling	niet van toepassing

Bezoldiging van leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand, voorgaande periode: Specificatie (Bedragen: x 1 EUR)

Naam	L.C.M. de Rond
Functie(s)	uitvoerend bestuurder en rector
Aanvang functie vorig verslagjaar	01-01-19
Einde functie vorig verslagjaar	31-12-19
Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	1,00
Dienstbetrekking vorig verslagjaar	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	110.816
Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	19.500
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	130.316
Individueel toepasbaar bezoldigingsmaximum vorig verslagjaar	152.000

Topfunctionarissen en degenen die nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder, specificatie

Volgnummer	Naam	Functie
1	C.P.M. van Oorschot	voorzitter bestuur
2	Y.J.J.M. Kammeijer	secretaris bestuur
3	H.A.M. van Oorschot	bestuurslid
4	I.S.M. Pekelaer	bestuurslid
5	E. Prent	bestuurslid
6	M.J.M. Franken	bestuurslid
7	G. van de Velde	bestuurslid
8	L.G.M. van der Beek	bestuurslid
9	A.N.S.H.M. du Pont	bestuurslid

Datum vaststellen van de jaarrekening: 16-6-2021

De heer C.P.M. van Oorschot

---

voorzitter bestuur

Mevrouw Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks

---

secretaris

De heer L.C.M. de Rond MA

De heer L.G.M. van der Beek

Mevrouw H.A.M. van Oorschot

Mevrouw I.S.M. Pekelaer

De heer P.W.J. Hoek

De heer A. du Pont

Mevrouw E. Prent

De heer M.J.M. Franken

OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van
Stichting RSG 't Rijks
Burg Stulemeijerlaan 24
4611 EG BERGEN OP ZOOM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting RSG 't Rijks te BERGEN OP ZOOM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RSG 't Rijks op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2020;
- (2) de staat van baten en lasten over 2020; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RSG 't Rijks zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de intern toezichthouder voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De intern toezichthouder is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Bogert 16, 5612 LZ Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK: 58941487

BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Wij communiceren met de intern toezichthouder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 31 mei 2021
Wijs Accountants

Was getekend: Drs. A.A.J. Vogels RA

Kenmerk: 2021.0103.conv

BIJLAGEN

1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Stichting RSG 't Rijks
Burg. Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

---

telefoon: 0164-242150

---

e-mail: info@rsgrijks.nl

---

internetsite: www.rsgrijks.nl

---

bestuursnummer: 6041555

---

naam contactpersoon: A.J. Kousemaker

BRIN-nummer: 10 LU

---

2. AANSLUITING RIJKSBIJDRAGE

AANSLUITING JAAROVERZICHT 2020 DUO MET JAARREKENING RSG 'T RIJKS

Totaal inkomsten RSG 't Rijks volgens DUO Gefis jaaroverzicht	17.765.023
Totaal inkomsten jaarrekening RSG 't Rijks	18.086.736
Verschil	-321.713
Verklaring:	
Bestede geormerkte subsidies vorig jaar	-62.204
Subsidie POVO (via DUS*)	-35.197
Subsidie doorstroomprogramma vmbo-havo (via DUS*)	-24.500
Subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma's (via DUS*)	-39.681
Subsidie pilot praktijkgerichte programma tl en gl (via DUS*)	-11.426
Subsidie RAL/RAP via penvoerder OMO	-26.389
Subsidie Sterk Techniek Onderwijs via penvoerder Brabantse Wal	-8.899
Niet bestede geormerkte subsidies	25.602
Bestede niet geormerkte subsidies voorgaande jaren	-22.500
Niet bestede niet geormerkte subsidies	17.500
Gedetacheerde leerlingen	78.836
Ontvangen doorbetaling SWV	-225.880
Terugbetaling nieuwkomers	2.910
Correctie i.v.m. onevenwichtig betaalritme Ministerie OCW, vordering 1 leerling en vordering lerarenbeurs:	
2020	-1.082.832
2019	1.092.947
	-321.713

* Ministerie splitst de subsidies OCW in DUO en DUS

DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

DUS = Dienst Uitvoering Subsidies

4. OVERZICHT HOOFD- EN NEVENFUNCTIES

(gedurende kalenderjaar 2019)

L.C.M. de Rond

Hoofdfunctie: rector/bestuurder st. RSG 't Rijks, bezoldigd

Nevenfuncties, alle nevenfuncties onbezoldigd:

- Raad van toezicht poppodium
- Raad van advies hogeschool Zeeland
- Bestuurslid Sterk techniek Onderwijs regio Brabantse Wal
- Bestuurslid Beta Challenge consortium
- Voorzitter Samenwerkingsverband Bergen op Zoom
- Lid Regiegroep voortijdig Schoolverlaten regio Breda e.o
- Penningmeester Wetenschapsoriëntatie Nederland;

C.P.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: directeur Van Oorschot Advies BV
financieel directeur TU Delft

Nevenfuncties:

- Lid van de investeringscommissie van het Groen Ontwikkelfonds Brabant BV
- Lid Raad van Toezicht Dongemond College in Raamsdonksveer.
- Lid Raad van Commissarissen van Woningstichting Clavis in Terneuzen.
- Lid Raad van Commissarissen Stichting Woonvisie in Ridderkerk.

M.J.M. Franken

Hoofdfunctie: geen

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- Lid Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen op Zoom
- secretaris KBO Kring Bergen op Zoom
- voorzitter St. OBOZ (St. Ouderen Overleg Bergen op Zoom)
- voorzitter St. Leergeld De Brabantse Wal
- lid klachtencommissie Wijzijn Traversegroep

L. van der Beek

Hoofdfunctie: Wethouder Sociaal Domein gemeente Woensdrecht

Nevenfuncties, bezoldigd:

- ATEA-groep, hoofd commerciële zaken & arbeidstoeleiding

Nevenfuncties, onbezoldigd:

- Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, lid
- Intergemeentelijke Sociale dienst Brabantse Wal, bestuurslid
- Werkvoorzieningschap West Noord-Brabant, voorzitter dagelijks bestuur
- Stichting Samen Werken, bestuurslid
- Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg. GGD West Brabant, bestuurslid
- Cycling Ambassadors West-Brabant, lid
- Trainer/elftalbegeleider VV Vivoo Huijbergen
- Zorg- en veiligheidshuis, Bergen op Zoom
- Algemeen bestuur RBL (schoolverzuim)

I. S.M. Pekelaer

Hoofdfunctie: HR Country Manager bij Neste Oil Netherlands B.V.

Nevenfuncties, onbezoldigd:

- bestuurslid basketballvereniging de Clams uit Tholen
- Venturi-Sailing (bedrijf echtgenoot)

H.A.M. van Oorschot

Hoofdfunctie: Directeur en accountant bij DRV Accountants en Adviseurs Bergen op Zoom

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- St Berschermingsbewind Meerderjarigen, secretaris
- St Bergen op Zicht, penningmeester
- St Vrienden van het Markiezenhof, voorzitter

Y.J.J.M. Kammeijer-Luycks

- Voorzitter van Stichting Natuurpodium Brabantse Wal, onbezoldigd

A.N.S.H.M du Pont

Hoofdfunctie: Onderwijskundig adviseur onderwijstechnologie Nederlands Defensie Academy, sectie Onderwijs

Geen nevenfuncties

G.J. van de Velde-de Wilde

Hoofdfunctie: Burgemeester van Tholen

Nevenfuncties, alle onbezoldigd:

- Lid van de raad van advies RTM , Rotterdamse Tramweg Maatschappij, Museum te Ouddorp;
- Lid van het comité van aanbeveling van Stichting de Boei, Goeree-Overflakkee;
- Voorzitter SLZ (Stichting landschapsbeheer Zeeland);
- Voorzitter Stichting advisering landelijk gebied Zeeland;
- Lid Comité van aanbeveling ter behoud van Onze Lieve Vrouw Hemelvaart kerk in Tholen;

E. Prent

Hoofdfunctie: Wethouder Gemeente Steenberghe

Geen nevenfuncties

5. OVERZICHT KENGETALLEN

Publicatie Financiële Gegevens

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Sector: VO
Bevoegd gezag: 41555

Naam: Stichting RSG "t Rijks"
Plaatsnaam: BERGEN OP ZOOM
Code: SSG3

Legenda grafieken
Instelling
gemid. groepering

Balans (* Eur 1000,-)					
Activa	2015	2016	2017	2018	2019
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	11.781	11.305	10.888	10.628	11.199
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	11.781	11.305	10.888	10.628	11.199
Voorraden					
Vorderingen	1.292	1.691	1.857	1.791	1.785
Effecten					
Liquide middelen	3.282	3.242	3.108	3.095	3.141
Totaal vlottende activa	4.574	4.934	4.965	4.886	4.926
Totaal activa	16.355	16.239	15.853	15.515	16.125
Passiva					
Eigen vermogen	7.473	7.791	7.454	7.103	7.483
Voorzieningen	4.046	3.838	4.041	4.293	4.761
Langlopende schulden	2.319	2.144	1.969	1.794	1.619
Kortlopende schulden	2.517	2.467	2.389	2.325	2.262
Totaal passiva	16.355	16.239	15.853	15.515	16.125
Exploitatierekening (* EUR 1000,-)					
Baten	2015	2016	2017	2018	2019
Rijksbijdragen	17.639	17.519	17.293	17.860	18.748
Overige Overheidsbijdragen	1.322	1.110	1.071	1.058	1.129
College-, cursus-, les- en e					
Baten in opdracht van derd					
Overige baten	148	112	116	84	120
Totaal baten	19.109	18.741	18.480	19.002	19.997
Lasten					
Personeelslasten	14.894	15.123	15.252	15.786	15.785
Afschrijvingen	675	643	649	673	660
Huisvestingslasten	1.177	1.219	1.115	1.114	1.191
Overige lasten	1.690	1.320	1.687	1.777	1.886
Doorbetalingen aan school					
Verstrekte subsidies					
Totaal lasten	18.435	18.306	18.703	19.350	19.522
Saldo Baten en Lasten	674	435	-223	-347	475
Financiële baten en lasten	-127	-117	-113	-4	-94
Gerealiseerde herwaarder					
Resultaat	546	318	-337	-352	381
Belastingen					
Resultaat uit deelnemingen					
Resultaat na belastingen	546	318	-337	-352	381
Aandeel van derden					
Nettoresultaat	546	318	-337	-352	381
Buitengewone baten					
Buitengewone lasten					
Buitengewone resultaat					
Totaal resultaat	546	318	-337	-352	381
Investerings	2015	2016	2017	2018	2019
Gebouwen en terreinen	0				
Inventaris en apparatuur	439	167	231	377	144
Andere bedrijfsmiddelen					
Vaste bedrijfsact. in uitvoer				37	1.086
Niet ad bedrijfsuitoef. diens					
Materiële vaste activa	439	167	231	414	1.231

Kengetallen						Gem SSG3
Kengetallen financiële positie	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Solvabiliteit I	0,46	0,48	0,47	0,46	0,46	0,51
Solvabiliteit II	0,7	0,72	0,73	0,73	0,76	0,68
Liquiditeit current ratio	1,82	2	2,08	2,1	2,18	2,41
Rentabiliteit	2,9%	1,7%	-1,8%	-1,8%	1,9%	2,6%
Kengetallen overig						
Weerstandsvermogen ex MVA	-24,4%	-20,1%	-19,9%	-19,7%	-19,8%	8,4%
Weerstandsvermogen	39,1%	41,5%	40,3%	37,2%	37,4%	29,3%
Kapitalisatiefactor	33,1%	34,9%	35,1%	34,0%	37,2%	44,9%
Liquiditeit quick ratio	1,82	2	2,08	2,1	2,18	2,41
Huisvestingsratio	8,1%	8,4%	7,7%	7,4%	7,8%	6,7%
Personeelslaste/Rijksbijdragen	84,4%	86,3%	88,2%	88,4%	84,2%	82,9%
Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten	80,2%	82,0%	81,0%	81,1%	80,4%	79,1%
Personeelslasten/Totaal Baten plus financiële Baten	77,9%	80,6%	82,5%	82,6%	78,9%	77,1%
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	10,4%	11,5%	11,6%	9,5%	9,3%	17,8%
Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten	21,2%	20,5%	21,9%	22,5%	23,8%	10,1%
Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten	92,2%	93,4%	93,5%	93,5%	93,7%	93,0%
Overige overheidsbijdragen en - subsidies / Totaal baten plus financiële baten	6,9%	5,9%	5,8%	5,5%	5,6%	1,6%
Investeringshuisvesting/totale baten plus financiële baten	0,0%					0,6%
Beleggingen ten opzichte van eigen vermogen	2,3%	0,9%	1,2%	2,0%	0,7%	1,6%
Netto Werkkapitaal	10,8%	13,2%	13,9%	13,4%	13,3%	20,4%
Investerings inventaris en apparatuur / totaal baten plus financiële baten						0,0%
Contractactiviteiten / Totaal baten plus financiële baten						0,0%
Contractactiviteiten / Rijksbijdragen						0,0%

Organisatie ten opzichte van het gemiddelde van de SSG3 instellingen

Regionale Scholengemeenschap 't Rijks
gymnasium, atheneum, havo en mavo

Burgemeester Stulemeijerlaan 24
4611 EG Bergen op Zoom

Telefoon 0164-242150

Fax 0164-256534

E-mail info@rsgrijks.nl

Website www.rsgrijks.nl

Brinnummer 10LU

't Rijks